

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Bakıda tələbələr
avtoqəzaya
düşdülər;
bir ölü
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 17 mart 2015-ci il Çərşənbə axşamı № 59 (6087) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Avropanın ikinci ən böyük silah alıcısı - Azərbaycan...

Beynəlxalq qurumun silah ticarətinin vəziyyətinə dair açıqladığı hesabatla görə, Ermənistanın silah idxalının cəmi 4 faizini təşkil edir, ancaq...

yazısı səh.8-də

15 mart mitinqi iqtidara xidmət etdi - iddia

yazısı səh.3-də

"OMON" hadisələrindən 20 il ötür

yazısı səh.4-də

Ölkə üzrə orta aylıq əmək haqqı açıqlandı-444,4 AZN

yazısı səh.6-da

ADR Avropa Oyunları ilə bağlı büdcə xərcləmələrindən narahatdır...

yazısı səh.10-da

Bu gün ilaxır çərşənbədir

yazısı səh.15-də

Qamət Süleymanov:

"Heç vaxt mitinqdə iştirak etməmişəm..."

yazısı səh.12-də

Narazı xalqın mitinqə çıxmamasının sirri...

yazısı səh.5-də

KTN Novruz yarmarkalarındakı bahalığa aydınlıq gətirdi

yazısı səh.15-də

14 icra hakimiyyəti üzrə 702 nəfər ixtisar edildi

yazısı səh.12-də

Xərçəng xəstəliklərinin çoxalmasının səbəbləri

yazısı səh.15-də

Azərbaycan İrəvandakı toplantını boykot etdi

yazısı səh.13-də

Rusiya prezidenti: "Dedi-qodusuz darıxdırıcı olardı"

PUTİN ÜZƏ ÇIXDI, HƏQİQƏTLƏR İSƏ GİZLİ QALDI...

Qırğızistan prezidenti Putinin bel ağrılarına işarə etdi: "Rusiya prezidenti nəinki yeriyir, üstəlik, maşın da sürür"; bəs Sankt-Peterburqda keçirilən danışıqlar niyə iki saatlıq gecikmə ilə başlayıb? **Qərb mətbuatı:** "Putin ölərsə..."

yazısı səh.9-da

Müsavətçi gəncə 6 il həbs verildi

Sirac Kərimli son sözündə özünü təqsirli bilmədi; hökm elan edilərkən məhkəmə zalında qarşudurma yarandı

yazısı səh.3-də

Zəlimxan Yaqub:
"Əminəm ki, məhkumların ailələri bayramda sevinəcəklər"

yazısı səh.4-də

Bəhrüz Quliyev:
"Əməkdaşlara tapşırımsam ki, müxalifətin söyüşünə ən sərt ifadələrlə cavab versinlər"

yazısı səh.11-də

Vahid Əhmədov:
"TANAP Azərbaycan üçün həyatı əhəmiyyət kəsb edir"

yazısı səh.10-da

17 mart 2015

Prezident sosial yardımın 2 il müddətinə verilməsinə dair sərəncam imzaladı

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev "Ünvanlı dövlət sosial yardımına haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 24 fevral tarixli Qanununun tətbiqi haqqında sərəncam imzalayıb.

"Trend" xəbər verir ki, dəyişikliyə əsasən, "Ünvanlı dövlət sosial yardımına haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 8.1-ci (Sosial yardımın təyin olunması müddəti) maddəsində "1 il" sözləri "2 il" sözləri ilə əvəz edilib. Yeni sosial yardım onu almaq üçün müraciət edilən ayın 1-dən etibarən artıq 1 il deyil, 2 il müddətinə təyin olunur.

Nazirlər Kabinetinə Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının "Ünvanlı dövlət sosial yardımına haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Prezidentinə təqdim etmək; Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Prezidentinə məlumat vermək; mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzarətdə saxlamaq və bunun icrası barədə bəş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat vermək; həmin qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etmək tapşırıb.

Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların "Ünvanlı dövlət sosial yardımına haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasını təmin edib Nazirlər Kabinetinə məlumat verəcək.

"Qərb Rusiyaya qarşı yeni sanksiyalara hazırdır..."

Qərb Rusiyaya qarşı yeni sanksiyalar tətbiq olmağa hazırdır. Musavat.com xarici qaynaqlara istinadən xəbər verir ki, bu barədə Almaniya kansleri Angela Merkel Ukrayna prezidenti Pyotr Poroshenko ilə görüşdən sonra jurnalistlərə açıqlamasında bildirib.

Lakin Merkelin sözlərinə görə, sanksiyalar hədəf deyil, vasitədir. O, Qərbin Krimin Rusiya tərəfindən işğalını heç vaxt unutmayacağını, lakin indilikdə əsas danışıqlarda irəli getmək olduğunu söyləyib.

Az öncə Avropa Birliyi (AB) diplomatikasının başçısı Federika Moqerini BMT ölkələrini Krıma qarşı sanksiyalar tətbiq etməyə çağırırdı və qeyd etmişdi ki, AB yarımadaya qarşı sanksiyaları qüvvədə saxlayacaq.

Kazandakı yanğında müğənni Cəmilənin bacısı da ölüb

Kazanda ticarət mərkəzində baş verən yanğın nəticəsində azərbaycanlı ifaçı Elit Star Cəmilənin bacısı Muxtarova Tamilla vəfat edib. ATV.az-a göz yaşları içərisində dərjəni daşıyan ifaçı qeyd edib: "Bacım rəhmətə getmədi, şəhid oldu."

Neçə gündür Azərbaycana tabutlar gətirilib. Kazanda ticarət mərkəzində baş vermiş yanğın nəticəsində çox azərbaycanlılar rəhmətə getdi, indi evlərində ağlaşmadı. 3 gündür bacımın meyiti tapılmırdı, sonra tabut tapıldı. Azərbaycana gətirək. Tabut üçün növbəyə dayanılıb Kazanda. Sənəd işləri həll olunub, bu gün bacımın cənazəsi Bakıya gətiriləcək. İki övladı var idi, heç oğul toyu görmədi, heyif oldu bacım".

Qeyd edək ki, Tamilla Muxtarova 1961-ci il təvəllüdü olub. Allah rəhmət eləsin.

"Elm" tədris mərkəzi

MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44

Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı

Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

Həbsdəki hüquq müdafiəçisi

damarlarını kəsdi

Taleh Xasməmmədov xəstəxanaya yerləşdirilib

Xədicə İsmayıl türmədən məktub yolladı

«Həbsxana insanların dərindən şərək çıxmağa hazır adam üçün çox məşğul bir yer sayıla bilər»

AzadlıqRadiosunun həbsdəki əməkdaşı Xədicə İsmayıl həbsdən yazdığı son məktubunu yayıyıb. Jurnalist məktubunu dostlarına təşəkkür etməklə başlayıb: "Dostlar, mənə ünvanladığınız ilıq sözlər üçün çox sağ olun. Onlar mənə yalnız vəkillərimin dilindən çatır, çünki mənə hər hansı açıqca, ya məktubu götürmələrinə icazə vermirlər. Təcridxanaya rəhbərliyi iddia edir ki, məktublar poçtla gəlsə, mənə çatdırılacaq. İstəsəniz, yoxlayın. Hərçənd ki, poçt və təcridxanaya mənə çatması qəzetlərin yalnız 1/7 hissəsini çatdırır. Hərçənd zərəfatla "Azadlıq" qəzetinin həftəliyə keçib-keçmədiyini soruşuram. Çünki mən ən yaxşı halda həftədə bir nömrəsini alıram".

X.İsmayıl yazıb ki, həbsdən qorxmur və heç bir narahatlığı yoxdur. Onun yazdığına görə, nəyə görə türməyə salındığını bilir və həqiqəti söyləmək azadlığının illər boyu həbsdə qalmağa bahasına olsa belə şirin nemət olduğunu burda daha yaxşı anıyır.

Jurnalist həmkarı Dəyanət Azərsoyu türmədə görənərin olduğunu, bir neçə ay əvvəl onun döyülməkdən ölümcül halda olduğunu yazıb: "...Sındırılan adamlar ölkəsində gələcək nə qədər dumanlı görünərsə də, biz bu ölkəni onu boğan əllərdən qurtarmaq üçün harda oluruqsa olaq, elimizdən gələni etməliyik. Həbsxana insanların dərindən şərək çıxmağa hazır adam üçün çox məşğul bir yer sayıla bilər. Bildiyim qədər siyasi məbusların hər biri bütün məhdudiyətlərə baxmayaraq, insan haqlarını həbsdə də qorumaqda davam edirlər. Leyla xanım da, İntiqam bəy də, Rəsul da, Seymur da".

□ Hazırladı SEVİNC

Paris Bəşər Əsəddən imtina etdi

Fransa orqanları Suriya dövlət başçısı Bəşər Əsədlə danışıqlar aparmayacaq. Axar.az xəbər verir ki, bu barədə məlumatı "Röyter" agentliyi verir. Agentlik xəbər verir ki, bu cür bəyanatla Fransanın Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Romen Naddal çıxış edib.

Qeyd edək ki, bundan öncə Böyük Britaniya Bəşər Əsədi Suriyanın gələcəyində görmədiyini bildirmişdi. ABŞ dövlət katibi Con Kerri isə Vaşinqtonun gec və ya tez Bəşər Əsədlə danışıqlar aparacağını qeyd etmişdi.

Həbsdə olan hüquq müdafiəçisi, keçmiş vicdan məbusu Taleh Xasməmmədov damarlarını kəsib və Ədliyyə Nazirliyinin Tibb Müəssisəsinə yerləşdirilib. T.Xasməmmədovun yaxınlarının musavat.com-a verdiyi məlumata görə, 10 gün əvvəl o, Gəncə İstintaq Təcridxanasında cinayət işinin saxtalaşdırılmasına qarşı etiraz əlaməti olaraq aclığa başlayıb. 6 gün sonra onu Gəncədə ruhi-əsəb xəstəxanasına götürüblər. Bazar günü o, xəstəxanada damarlarını kəsib və bundan sonra Bakıya gətirilərək Ədliyyə Nazirliyinin xəstəxanasına köçürülüb.

T.Xasməmmədov həbs edildiyi ərəfədə Göyçayda icra strukturlarının fəaliyyətini tənqid edirdi. Yaxınları bildirir ki, hüquq müdafiəçisi icra başçısının göstərişi ilə şərhlənərək saxlanılıb. O, fevralın 24-də xuliqanlıq ittihamı ilə həbs edilib.

Hüquq müdafiəçisinin anası Gülbata Xasməmmədovanın sözlərinə görə, T.Xasməmmədov hələ azadlıqda olarkən səhəhtində ciddi problemlər olub: "İranda aldığı sonuncu müalicə kursundan

sonra həkimlər ona qəti şəkildə tapşırıb ki, prosesi mütəmadi olaraq davam etdirsən. Onun qanında güclü zəhərlənmə gedir. Vaxtaşırı müalicə almasa, ölür" deyib.

G.Xasməmmədova oğlunun ev dustaqlığına buraxılması üçün prezidentə müraciət edib: "Xahiş edirəm ki, Taleh ev dustaqlığına buraxılsın".

Penitensiar Xidmətdən isə bildirilib ki, T.Xasməmmədovun durumu normaldır.

□ T.ƏHMƏDLİ

15 mart mitinqinin təşkilində AXP iştirak edib?

Pənah Hüseyn: "Mitingdə mən özüm iştirak etmişəm"

Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin Milli Şuranın martın 15-də keçirdiyi mitinqə bağlı yaydığı məlumatda diqqəti cəlb edən bir məqam olub. Belə ki, həmin məlumatda Azərbaycan Xalq Partiyası Milli Şuranın üzvü olaraq təqdim edilib və qeyd olunub ki, mitinqdə Milli Şura üzvü olan AXP-nin üzvləri də iştirak edib.

"Hürriyyət" qəzetinin Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinə istinadən yaydığı xəbərə isə qeyd olunub ki, 15 mart mitinqinin təşkilində AXP də iştirak edib.

Bəs AXP 15 mart aksiyasının təşkilatçıları sırasında olubmu? AXP Milli Şuranın üzvüdülmü? Milli Şuraya daxil olan AXCP-nin sədr müavini, mitinqin təşkilat komitəsinin rəhbəri Fuad Qəhrəmanlı "Azadlıq"a deyib ki, bu xəbərlərin əsası yoxdur.

AXP sədri Pənah Hüseyn musavat.com-a bildirdi ki, böyük ehtimalla bu məlumatlar texniki xarakterli yanlışlığın nəticəsidir: "Çünki AXP və bu partiyanın hər hansı üzvünün əvvəldən Milli Şuranın üzvü olmadığı bellidir. Eləcə də 15 mart mitinqinin tək təşkilatçısının Milli Şura olduğu məlumdur. Yeni Xalq Partiyası və ya onun üzvlərindən də kimsə həmin mitinqin təşkilatçılarından ola bilməzdi. Mitinqdə mən özüm və bir neçə AXP üzvü fərd olaraq iştirak edib".

P.Hüseyn mitinqi dəyərləndirdi: "Məncə, mitinqin təşkilatçıları üçün və Milli Şura üçün mitinq uğurlu sayıla bilər. Fikrimcə, bu öz sayına görə 2013-cü ildə Cəmil Həsənlinin prezidentliyə namizəd olaraq seçicilərlə birinci görüşündən sonra ən çoxsaylı mitinq idi. Mitinqin tələblərinin əksəriyyəti də müxalifəti tərəfindən irəli sürülən tələblər kimi müdafiə olunur".

□ E.SEYİDAĞA

Müsavat mitinq komitəsi yaratdı

Məclisin sessiyası təyin edildi

Martın 16-da Müsavat Partiyası Divanının iclası keçirilib. Partiyadan verilən xəbərə görə, Divanda qərarların icrası və görülməli işlər barədə məlumat verilib. Müsavat Partiyası Məclisinin sədri Nüşabə Sadıqlı və Müsavat Partiyası başqanının müavini Elman Fətəh Yevlax və Lənkəran şəhərlərində keçirilən zona müşavirələri barədə məlumat verib.

Divan son həftələrdə keçirilən zona müşavirələrinin nəticələrini müsbət qiymətləndirib. Sabuncu rayon təşkilatında keçirilən ümumi yığıncaq haqqında Divan üzvü Rafiq İsmayılın məlumatı dinlənib.

Müsavat Partiyası Məclisinin növbəti sessiyasının 4 aprel 2015-ci il tarixdə saat 10.00-də keçirilməsi barədə qərar qəbul edilib. Məclis və MNTK üzvlüyünə boş qalan yerlərə seçkilərin keçirilməsi məqsəduyğun hesab edilib. Namizədlərin qeydə alınmasının 17 mart saat 12.00-dən başlayaraq 3 aprel saat 15.00-dək davam etməsi razılaşdırılıb.

Xəbər də həmçinin deyilir ki, Divanda kütləvi aksiyalarla bağlı məsələ müzakirə edilib. Əvvəlcədən də bəyan edildiyi kimi, aprel ayının ortalarından başlayaraq kütləvi aksiyaların keçirilməsi məqsəduyğun sayılıb. Kütləvi aksiyaların dəqiq vaxtının, formalının və şərtlərinin müəyyənləşdirilməsi üçün partiya strukturlarında qısamüddətli məsləhətləşmələrin aparılması partiya rəhbərliyinə həvalə edilib.

Yığıncaqda Mitinq Komitəsinin yaradılması barədə qərar verilib. Müsavat Partiyası başqanının müavini Elman Fətəh Mitinq Komitəsinin sədri təyin olunub.

Daha sonra dünyada və ölkədə baş verən ictimai-siyasi vəziyyət haqqında fikir mübadiləsi aparılıb.

Sonda cari məsələlərə baxılıb.

□ E.SEYİDAĞA

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq! Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Günün içindən

Qiyam(ət) günü

Xalid KAZIMLI

Tam 20 il keçdi. O vaxt, o qanlı-qadahlı olaylarda ölənlər 20 ildir ki, həyatda yoxdurlar, tutulanların bəziləri 20 ildir həbsdədir. Mart ayının 13-də başlayan qiyam əslində Xüsusi Təyinatlı Polis Dəstəsinin ilk itaətsizliyi deyildi. Bundan yarım il əvvəl XTPD daha bir itaətsizlik etmişdi, 1994-cü ilin sentyabr ayının sonunda, oktyabrın əvvəlində Əliyev hakimiyyətini devirməyə yaxın olmuşdu. Ancaq son anda XTPD-nin komandanlığı, xüsusilə də daxili işlər nazirinin müavini Rövşən Cavadov hansısa səbəblərdən son addımı atmamış, hakimiyyətin güclü qanadının, prezident Əliyevin tərəfində duraraq, baş nazir Sürət Hüseynova bağlı hərbi-siyasi qüvvələrin xərclənməsinə şərait yaratmışdı.

Mart qiyamını həmin oktyabr qiyamının ikinci taymı da hesab etmək olardı. Sadəcə, indi ona rəhbərlik edənlər başqaydı. Sürət Hüseynov qaçıb Rusiyaya sığınmışdı, 1993-cü ildə qanuni hakimiyyəti asanlıqla devirdikləri üçün dişlərində şirə qalmış surətçilər bir-bir tutulub türməyə salınmışdılar. 1995-ci ildə isə qiyam meydanı tamamilə XTPD-yə qalmışdı.

Onlar şanlı, igid, vətən qarşısında ciddi xidmətləri olan döyüşçülər idilər. Bu dəstə say-seçmə, cüssəli, qorxmaz idmançılardan ibarət idi və qızğın döyüşlərin gətirdiyi vaxtlarda Qarabağ cəbhəsində düşmənin kabusu olmuşdular.

Fəqət atəşkəs sazişindən sonra sanki onlara ehtiyac qalmamışdı. XTPD hakimiyyətdən ogeylik görürdü. Üstəlik, özlərində də ambisiya baş qaldırmışdı.

O vaxtlar Rövşən Cavadov igid döyüşçü kimi xalq arasında çox populyar idi. O, tez-tez dövrü mətbuata müsahibələr verir, siyasətə qarışdığını, ayrı-ayrı siyasi xadimləri, qüvvələri qəbul etmədiyini bürüzə verirdi. Daşdığı vəzifənin tələbləri ilə bir araya sığmayan həmin müsahibələrdən hiss olunurdu ki, gənc general özünü ölkədə hamıdan ağıllı və hamıdan güclü sayır.

Onun gücü isə doğrudan da vardı. Ölkənin ən peşəkar, ən güclü hərbi birləşməsi - XTPD öz komandanına sadiq idi.

Yaranmış situasiyada XTPD döyüşçüləri də vətən qarşısındakı xidmətlərinə görə özlərinə xüsusi diqqət, qayğı umur, imtiyazlar tələb edirdilər. Bu, Sezar dövrünün döyüşçülərinə xas hərəkət idi - "Döyüşmüşük, xidmət etmişik, indi hakimiyyət bizim olmalıdır".

Ancaq Rövşən Cavadovun hərbi mundirini tərk edib siyasətə atılması prosesi rəvan getmədi. O, Fransa ərazisinə çıxarıldıqdan sonra ilk müqaviməti qıraraq Parisə doğru yürüyən və hakimiyyətə yiyələnən Napoleonun tarixi uğurunu təkrar edə bilirdi. Onun qarşısına çıxan generallar Cavadovun zəfər yürüşünü durdurdular.

Üstündən 20 il keçsə də, 1995-ci il mart ayının 17-də baş verən hadisədə, XTPD-nin "8-ci kilometr" qəsəbəsindəki bazasının gülləbaran edilməsi nəticəsində nə qədər döyüşçünün həlak olduğuna dair dəqiq məlumat yoxdur. O qiyamət günündə ölənlərin sayının 100-dən çox olduğu bildirilirdi. Komandan da ayağından aldığı güllə yarısından ölmüşdü. Ona lazımı tibbi yardım göstərilməmişdi və iricüssəli general qanaxma nəticəsində həyatını itirmişdi.

Sağ qalsaydı, əlbəttə ki, o, həbs olunacaqdı, 8-10 il həbsxana həyatı yaşayacaqdı, sonra əfvlə, amnistiya ilə azadlığa buraxılacaqdı.

20 il öncə bu günlər gərginlik, çılgınlıq o qədər şiddətli idi ki, XTPD üzvü olmuş, hətta XTPD-dən çoxdan tərxis olunmuş döyüşçülərin hamısını həbs almağa başladılar. Xabarovskdan belə tutulub götürülən vardı.

Sonradan XTPD döyüşçülərinə dəhşətli işgəncələr verildi. Faktları məlum oldu. Üstəlik, mühakimə vaxtı onların xidmətlərini, vaxtilə "düşmən çəpəri" olduqlarını nəzərə almadılar, hamısına layiq olduqlarından daha ağır cəzalar kəsdilər.

Komandan itaətsizlik əmrini vermişdise, sırası döyüşçü ona tabe olmaya bilərdimi? Nəzərə almadılar.

Vaxt gəldi, XTPD döyüşçülərini qrup-qrup azadlığa buraxdılar, ölkədən gedəni gətirdi, öləni öldü, hər şeydən imtina edib dibə enənləri də oldu.

Ancaq hələ də həbsxanada cəza çəkən XTPD-çilər var. Onlara ömürlük cəza verilib və onlar 20 ildir ən ağır şəraitli həbsxanada cəza çəkirlər.

Ömürlük cəzaların geniş tətbiq edildiyi ABŞ-da belə bir qayda var: cəzasının 20-25 ildən artıq hissəsini çəkən məbuslar hər il apelyasiya komitəsinə ərizə yazaraq, azadlığa buraxılmalarını xahiş edirlər. Bəzən onları xahişinə müsbət baxılır.

Yeni ömürlük cəza heç də məbusun mütləq türmədə ölməsi demək deyil, həyatlarının son dövrünü onlar da azadlığa çıxma bilirlər.

mə cəzasının verildiyini hakim elan etdi. Bununla da məhkəmə prosesi başa çatdı.

Qərara ən sərt təkini Sirac Kərimlinin həyat yoldaşı verdi. O, üzünü məhkəmə heyətinə tutaraq bunları dedi: "Qanunsuz

Müsavat Partiyası S.Kərimli ilə bağlı bəyanat yayıb. Partiya məhkəmənin siyasi sifariş əsasında qəbul etdiyi bu qərarı hakimiyyətin repressiya siyasətinin davamı hesab edir: "Məhkəmənin bu hökmünü vətəndaşla-

Müsavatçı gəncə 6 il həbs verildi

Sirac Kərimli son sözündə özünü təqsirli bilmədi; hökm elan edilərkən məhkəmə zalında qarşıdurma yarandı

Sirac Kərimli

kim Əhməd Quliyev hökmü oxudu. O, indiyə qədər aparılmış istintaq və məhkəmə prosesləri ilə S.Kərimlinin cinayətinin sübuta yetirildiyini bildirdi. Məhkəmədə əlavə şahid qismində ifadə verən şəxslərin ifadələri əsassız sayıldı. Müsavatçı gəncin iki azyaşlı övladının, o cümlədən ilk məhkumluğunun olduğunu nəzərə alaraq, onun bəraətində 6 il azadlıqdan məhrumet-

höküm verəndə utanmırsınız? Nə qədər insan həyatı məhv etmək olar? Allah belanızı versin".

Bundan sonra proses işi-tirakçılıqla zorla xatırladı.

Qeyd edək ki, əvvəlki prosesdə prokuror Sirac Kərimliyə 8 il iş istəmişdi.

Məhkəmədən sonra Sirac Kərimlinin atası Raqif Kərimli musavat.com-a açıqlama verdi: "Əvvəldən ədalət gözləməyirdim. Çünki ədalətli olmaq məhkəmənin özümdən asılı deyil. Hər iki oğlumun həbsi siyasi fəaliyyətlərinə görədir. Siracın özü daim seçki komissiyalarında müşahidəçi olub. Ailəlikcə müxalifətdə olmuşuq. Daim haqsızlığa, rejimin ədalətsizliyinə qarşı olmuşuq. Gözlədiyim qərar oldu".

Vəkil Nəmet Kərimli verilən qərardan apelyasiya şikayəti verəcəyini bildirdi: "Hökm tamamilə ədalətsizdir. Ardıcılıqla Avropa Məhkəməsinə qədər gedəcəyik".

siyasi fəaliyyətdən çəkəndir-mək, cəmiyyətdə xof yaratmaq cəhdi kimi qiymətləndiririk. Məcburi köçkün həyatı yaşamağa məcbur olan, iki övlad atası Sirac Kərimliyə qarşı həyata keçirilən bu haqsızlıq Azərbaycan hakimiyyətinin simasını nümayiş etdirir. Müsavat Partiyası vicdan məbusu Sirac Kərimlinin və digər siyasi məbusların qeyd-şərtsiz olaraq dərhal azadlığa buraxılmasını tələb edir".

S.Kərimli 2014-cü il iyulun 17-də həbs edilmiş. Onun həbsindən bir həftə sonra qardaşı, Müsavat başqanının müavini Fərac Kərimli həbs edilmiş. Hər iki qardaşa qarşı Cinayət Məcəlləsinin 234.4.3 maddələri ilə (kütləvi narkotik maddələri əldə etmə, saxlama və satma) ittiham irəli sürülüb. Fərac Kərimlinin də hazırda məhkəməsi davam edir.

□ **Cavansir ABBASLI**

saxtılığını rəsmi təkzibdən sonra "Yeni Müsavat" dönə-dönə tirajlayıb. Ancaq yox. Milli Şura tərəfdarları iki ayaqlarını bir başmağa dirəyiblər ki, "Yeni Müsavat" olmasaydı? "Məhsul" stadionunda yaxşıca "Məhsul bayramı" olacaqdı. Əlbəttə, bu bəhanədir. Bu arqumentdən belə çıxır ki, Milli Şuranın və "Azadlıq" qəzetinin apardığı total təbliğat "Yeni Müsavat"ın bir xəbərlilik əks-təbliğatına udzub?

Növbəti mitinqi də aprelin 5-nə təyin ediblər. Əminliklə deyə bilərik ki, həmin mitinq indikindən daha pis olacaq. Özünüzi niyə gülüş obyektinə çevirirsiniz? Mitinqdən öncə müxalifət bir araya gələrək birləşməlidir. Ondan sonra ən azı xalq 1 il ərzində bütün müxalifəti bir yerdə görməlidir. İnsanlar bilməlidir ki, bu birlik əvvəlkilərin biabırçı sonluğunu təkrarlama-yacaq. Yalnız xalqa müxalifət arasında inam bərpa olunduqdan sonra mitinqlərə başlamaq olar.

Onu da deyim ki, müxalifət səmimi olaraq birləşsə belə, bu rejimi iqtidardan kənarlaşdırmaq çox çətin olacaq. Ancaq ortada ciddi bir qüvvənin olması son dərəcə önəmlidir. Elə bir qüvvə ilə iqtidar da hesablaşmalı olacaq. "Salavat gücə bağlıdır", deyiblər. İndi müxalifətin gücü yoxdur, çünki dağınıqdır.

Məndən olsa müxalifət liderlərinə "7 çubuqla bağlı" nağılı oxuyardım: "Ata 7 oğlunun hər birinə bir çubuq verdi. Dedi ki, onu sındırın. Asanlıqla sındırıldı. Sonra 7 çubuğu bir yerdə toparlayıb "sındırın" dedi. Bu dəfə alınmadı..."

□ **Elbəyi HƏSƏNLİ**

15 mart mitinqi iqtidara xidmət etdi - iddia

Müsavatsız və xalqsız Milli Şura - fiasko belə olur

"Talana son" aksiyasının sö-nük keçəcəyi barədə 20 gün əvvəl yazmışdım. Maraqlananlar baxa bilər. Əlbəttə, xalqın öz taleyinə belə biganəliyi təəssüf doğurur. Bugünkü aksiyada da əsasən partiya üzvləri iştirak edirdi. Xalq o aksiyaya qatılmamışdı.

Əslində manatın bir anın içində 33 faiz ucuzlaşması hamını öz əhatə dairəsinə almışdı. Xüsusən kasıb insanlar yetim gününə düşmüşdü. Məntiqə xalq bu mitinqə böyük coşqu ilə qatılmalıydı. Zətən Milli Şura da uzun sürən təbliğat kampaniyasından sonra müəyyən effekt doğura biləcək kütləvi tədbir keçirməyə ümid edirdi. Məhz ümid edirdi. Çünki ciddi uğura inanmaq üçün son dərəcə sadələşmiş olmaq gərəkdir. Heç kimə sirr deyil ki, son illərdə müxalifətin (Milli Şura da daxil) hər hansı uğurlu kütləvi aksiyasından danışmağa belə dəyməz. Hətta Müsavat Partiyası Milli Şurada olanda belə ciddi aksiyaya keçirilməmişdi. Müsavatsız qalan Milli Şuranın indi nəyəsə nail olacağı bəri başdan şübhəli görünürdü...

Venesuela prezidenti olmuş Huqo Çaves deyirdi ki, xalq inqilaba televizorda baxmağa üstünlük verir. Azərbaycanlılar istəyir ki, kimsə onların yerinə gəlib Qarabağı qaytar-sın, korrupsiyaçı iqtidarı kənara

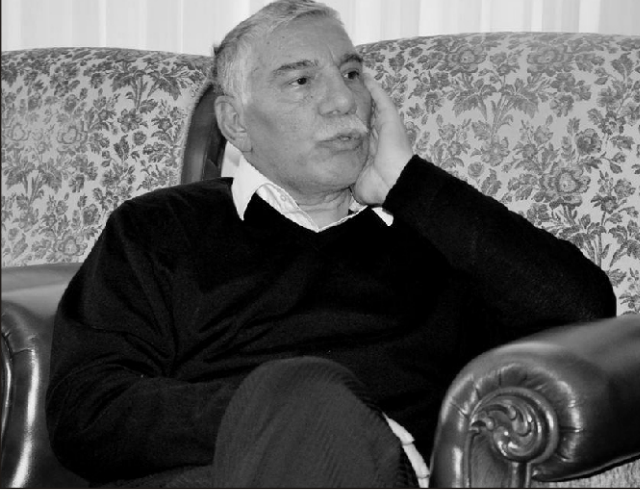
atsın. Ancaq belə şey olmur. Xalq ayağa qalxmaldır və öz haqqı uğrunda aktiv siyasi mübarizəyə qoşulmalıdır. Ancaq xalq siyasi səhnədən çoxdandır ki, yoxa çıxıb.

Çıxış yolu isə sadədir. Rejime müxalif olan qüvvələr bütün umu-küsüləri birləşdirərək arxada qoyub bir araya gəlməlidir. Müxalifət birləşməsə, 100 il bundan sonra da bu iqtidar dəyişməyəcək. Elə problem də ondadır. Yerlə göy birləşə bilər, Azərbaycan müxalifəti "ne za çto"...

İndiki mənzərə isə belədir. "Talana son" aksiyası əslində iqtidara "talana davam" mesajı verdi. Milli Şura özü də bilmədən iqtidarı əlinə oynadı. İqtidarda olan narahatçılığa birləşməlik son qoyuldu. Ölkəni idarə edənlər əmin oldu ki, xalq ayağa qalxmaq fikrindən çox uzaqdır.

Azərbaycanda problem ondadır ki, xalq iqtidardan nə qədər narazırsa, müxalifətdən də bir o qədər narazıdır. Və hər iki tərəfə inamsızlıq nümayiş etdirir. Azərbaycan xalqı inanmadığı müxalifətin dalına düşüb sevmədiyi iqtidara qarşı mübarizəyə atılmaq fikrində deyil. Bu, birmənalı olaraq belədir.

Ən maraqlısı isə odur ki, Milli Şuranın keçirdiyi bu biabırçı aksiyaya bəraət qazandırmaq üçün "Yeni Müsavat" və onun baş redaktoru Rauf Arifoğlu hədəf seçilib. Niyə? Deyirlər ki, Milli Şuranın sədri Cəmil Həsənlinin facebookdakı profilini hökumət ələ keçirib və orada mitinqin ləğv olunması ilə bağlı saxta xəbərlər yerləşdirib. "Yeni Müsavat" da həmin xəbəri verib. Əvvəla, bu xəbəri başqa saytlar da verib. İkincisi, bu xəbəri

Yaxın 2 gündə əfv olacaq

Zəlimxan Yaqub: "Əminəm ki, məhkumların ailələri bayramda sevinəcəklər"

Məhbus ailələri həyəcanla əfv veriləcəyi günü gözləyirlər. Bəzi təşkilatlar artıq məhbus siyahılarını Əfv Komissiyasına təqdim ediblər. Bəzi tanınmış siyasətçilər əfv olarsa, bunun ölkəmiz adına müsbət nəticələr verəcəyini qeyd edirlər. Əks təqdirdə, məhbus probleminin gələcəkdə ciddi qarşılıqla ilə nəticələnməyini bildirirlər.

Müsavət başqanı Arif Hacıli gözlənilən əfvi facebook statusunda belə şərh edib: "Əgər hakimiyyət müxalifətlə dialoq təşəbbüslərində səmimidirsə, yaxın günlərdə bunu təsdiq etmək üçün real imkan olacaq. Bahar bayramı ərəfəsində veriləcək əfv fərmanı bu sahədə bir testdir. Hakimiyyət bu fərmanla ölkədə siyasi məhbus probleminin həlli istiqamətində ciddi addım atmasa cəmiyyətdə qarşılıqla daha da kəskinləşəcək. Dialoq adlandırılan proses məzhəkəyə çevriləcək. Şübhəsiz ki, bu məsələ siyasi qüvvə-

lər, ictimai birliklərin, ümumiyyətlə, Azərbaycan cəmiyyətinin iqtidarın təşəbbüsü ilə keçirilən Avropa Oyunlarına münasibətinin müəyyənləşməsinə də ciddi təsir göstərəcək".

İnsan Haqları üzrə Birgə İşçi Qrupunun üzvü Səidə Qocamanlı Novruzda əfv veriləcəyini bildirdi: "Bu bayramda mütləq, birmənalı əfv olacaq. Çox güman ki, əfv yazanlar, xəstələr və cəzalarının böyük hissəsini çəkənlər nəzərə alınacaq. İclas zamanı işlərini təqdim etdiyimiz məhbuslar azadlığa çıxacaqlar. Nəzərə alsaq

ki, əfv humanizm aktıdır. Bilavasitə cənab prezidentin səlahiyyətindədir. Elə olub ki, adını təqdim etmədiyimiz məhbusun adını cənab prezident özü yazıb. Əfv yazanların şansı bu dəfə daha yüksəkdir. Ümid edirəm ki, neçə aylardır gördüyümüz iş səmərəsiz keçməyəcək. Keçən əfvdə siyahımızdan bir qisim insan azadlığa buraxıldı. İndi isə qalanlarının azad olunacağına inanıram. Əfv tək cəmiyyəti maraqlandıran tanınmışlara şamil edilmir. Azadlığa qovuşacaq hər bir məhbus mənim üçün bayram olacaq. Nə qədər insanın azad olunacağını deyə bilmərəm. Keçən əfvlər göstərmiş ki, kifayət qədər insan azad olunub. Bu olmalıdır, başqa yolu yoxdur. İşçi Qrupunun toplantısı son dəfə noyabrda olmuşdur. Ondan sonra əfv verildi. Noyabrdan bu yana İşçi Qru-

punda olan hüquq müdafiəçiləri mütəmadi olaraq toplaşmışıq. Lazım olan məsələləri qaldırmışıq. Zaman kəsiyində bəzi səbəblərdən görüşümüz hazırda alınmır. Bu sırf texniki səbəblərdir".

Prezident yanında Əfv Komissiyasının iclası keçirilib. Bu barədə azvision.az-a Əfv Komissiyasının üzvü, Xalq şairi Zəlimxan Yaqub məlumat verib.

O qeyd edib ki, bayram gününə kimi əfv sərəncamı olacaq: "Hörmətli prezidentimiz bayram günü məhkumları əfv edəcək. Prezident yanında Əfv Komissiyasının iclasları davam edir. Biz də orda iştirak edirik. Əfv olunacaq məhkumların sayı ilə bağlı indi heç nə deyə bilmərəm. Müzakirələr gedir. Allah bağışlayanı biz də bağışlayırıq. Allah bağışlamayıanı biz də bağışlamırıq. Əfv sərəncamı bir həftə ərzində olacaq. Bütün

işlər prezidentimizdən asılıdır. Biz icraçıyıq. Əminəm ki, məhkumların ailələri bayramda sevinəcəklər".

Məhbus ailələrinin əfvə bağlı fikirləri müxtəlifdir. Bəzilərinin inamı olsa da, digərləri inamsızdır. Həmçinin məhbusların özləri də.

Müsavət başqanının müavini Tofiq Yaqublu əfv barədə düşüncəni bildirir: "Atam əfv barədə, ümumiyyətlə, düşüncəmizdir. Azadlığa çıxacağını da gözləmir".

REAL hərəkətinin sədri İlqar Məmmədovun həyat yoldaşı Vəfa Məmmədova martın 15-də onunla görüşüb: "Telefonla tez-tez danışırıq. Martın 15-də görüşdük. Əfv barədə heç nə demədi. Deyir ki, nə olsa görəcəyik".

NİDA-çı gənc Rəşadət Axundovun həyat yoldaşı Tür-

kan Hüseynova əfv barədə düşüncəni bildirdi: "Nə olacaq, zaman göstərəcək".

Qeyd edək ki, bəzi tanınmış siyasi məhbusların azadlığa çıxma ehtimalları yoxdur. Buna səbəb onların ya istintaq, ya da məhkəmə dövrünü yaşamalarıdır. İntiqam Əliyev, Leyla və Arif Yunusovlar, Xədicə İsmayilova, Rauf Mərkədov, Rəsul Cəfərov, Fərəc və Sirac Kərimli qardaşları bu qəbildəndir.

Azadlığa çıxma şansı yüksək olan məhbuslar da az deyil. Bu tipli məhkumlar əsasən prezidentə əfv üçün müraciət edənlərdir. Rəşadət Axundov, Rəşad Həsənov, İlkin Rüstəmzadə, Məmməd Əzizov, Ömər Məmmədov, Əbdül Əbilov, Pərviz Həşimli, Hilal Məmmədov kimi məhbusları qeyd etmək olar.

□ Cavanshir ABBASLI

"OMON" hadisələrindən 20 il ötür

"Bu olaydan sonra Azərbaycanda hərbi müxalifət anlayışı aradan götürüldü"

Martın 17-sində Rövşən Cavadovun başçılığı ilə yaradılmış Xüsusi Təyinatlı Polis Dəstəsinə ("OMON") qarşı həyata keçirilən əməliyyatın 20-ci ildönümü tamam olur. Martın 13-dən OMON-la Daxili Qoşunlar arasında gedən silahlı münaqişə Rövşən Cavadovun öldürülməsi, "OMON"çuların təslim olması ilə nəticələndi.

Qeyd edək ki, mart hadisələri 1995-ci il martın 13-də Qazaxda başladı. Həmin gün XTPD-nin Qazax bölməsinə hücum olundu və qanlı döyüş baş verdi. Bununla da mart hadisələrinin əsası qoyulub. Martın 14-də daxili işlər naziri "OMON"un buraxılması və onun üzvlərinin 3 gün ərzində silahı təhvil verməsi barədə əmr imzalayıb. Əmrə görə, silahı könlü təhvil verənlər bağışlanacaq (töretdikləri cinayət əməllərinə görə) və DİN sistemində müvafiq işlə təmin ediləcəkdilər. Bundan 2 gün sonra, yeni silahlı qarşılıqla ərəfəsində prezident Heydər Əliyev "OMON"çulara bağışlanmaq imkanı yaradan xüsusi fərman verdi. Lakin Rövşən Cavadov bununla razılaşmadı.

Martın 16-dan 17-nə keçən gecə isə paytaxtın 8-ci kilometr qəsəbəsindəki "OMON" qərar-gahı yaxınlığında başlanan atışmada rəsmi statistikaya görə 22 hərbi, 7 mülki şəxs, 1 polis əməkdaşı həlak olmuş, 8 XTPD əməkdaşı öldürülmüş, 105 nəfər yaralanmışdı. XTPD rəhbəri Rövşən Cavadov isə aldığı güllə yarasından DİN-in hospitalında vəfat etdi.

"OMON" hadisələrinin canlı şahidlərindən biri olan "Turan"

agentliyinin direktoru Mehman Əliyev bildirdi ki, A.Mütəllibovun hakimiyyətdən getməsi və AXC-nin hakimiyyətə gəlməsi dövründə Rövşən Cavadov,

Novella Cəfəroğlu: "Gərək əvvəlcə onların işi məhkəməyə çıxсын, ömürlük cəza ilə bağlı hökmə xitam verilsin"

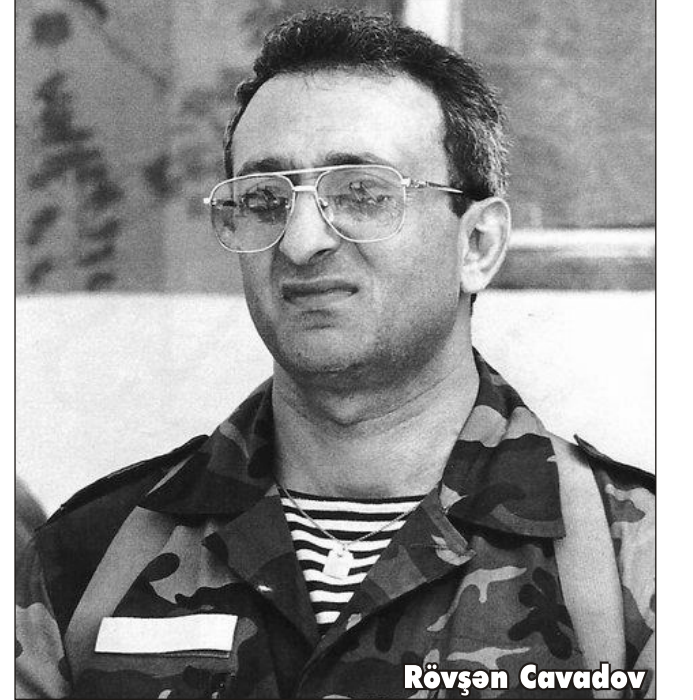
ona sadıq qüvvələr AXC-ni dəstəklədilər. AXC-nin hakimiyyətinə son qoyulandan sonra isə onlar Heydər Əliyevi dəstəklədilər: "Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlməsi zamanı onlar təhlükəsizliyi təmin edirdilər. Möv-

dadurumla, Azərbaycanın geosiyasi arietasiyası, bir dövlət kimi formalaşması ilə bağlı Rövşən Cavadovun özünün baxışları var idi. O, daha çox öz oyununu oynamağa başladı, onun özünün iddiaları var idi. Bu iddialar da sonradan özünü göstərdi və nəticədə 1994-cü ilin sentyabr-oktyabr hadisələrinə gətirib çıxardı. Rövşən Cava-

1994-cü ildə bu ssenari hazırlanırdı, onlar bu prosesdə iştirak etdilər... O zaman diplomatik korpusun iştirakı ilə danışıqlar getdi. Heydər Əliyev birtəhər onları dilə tutaraq sakitlik yarıda bildi. O, Rövşən Cavadovla görüşdü, atasını çağırırdılar, birtəhər problemin qarşısı alındı. Ancaq bu, müvəqqəti geri çəkilmə idi".

M.Əliyev qeyd etdi ki, 1995-ci ilin mart ayında Rövşən Cavadov artıq neytrallaşdırılmışdı: "Ona vaxtilə dəstək verən siyasi və başqa qüvvələr ondan üz döndərdi. Onlar hesab etdi ki, Rövşən Cavadov satqınlıq etdi, zəif çıxdı. Artıq onun çağırışına heç kəs cavab vermədi, tək qaldı. Onu sövq elədilər ki, təzədən gedib hərbi bazaya girdi və sanki sandıq qapandı, məsələ bununla da bitdi. 17 mart hadisələrində mən orda idim. Əsas məsələ o idi ki, "OMON" hadisələri ilə Azərbaycanda hərbi müxalifət anlayışı aradan götürüldü. Yeni hərbi müxalifət siyasi səhnədən getdi, bu, çox ciddi, qorxulu və faciəvi bir proses idi, bununla da bitdi".

"Bu gün, bu vaxtlar 20 il bundan əvvəl, Bakıda, Qaqarın körpüsü yanında, 39 əsgərimlə zirehli maşınlarla təchiz edilmiş 425 nəfərdən ibarət polis batalyonunun mühasirəsində idim. Onlar məni əsgərlərimlə öldürməyə çalışdılar, Allah imkan vermədi. Niyə? Çünki biz özümüz özümüzü əlimizdə silah o düşmənlərimizdən müdafiə edirdik, onlara təslim olmağı, onların həbsxanasında əsir olmağı özümüzə ayıb bilirdik. Əv-

Rövşən Cavadov

vəl özümüzə, sonra o düşmənlərimizə heyfimiz gəlmədən..."

Bunu isə Mahir Cavadov şəxsi facebook səhifəsində yazıb.

"Yeni Müsavat"ın həmin hadisələrlə bağlı sualına cavab olaraq M.Cavadov yazdıqlarından əlavə nəse demək istəmədiyini bildirdi.

Mart hadisələri ilə bağlı həbs edilənlərin əksəri siyasi məhbus kimi azadlığa buraxılıb. Lakin "OMON"un Qazax bölməsinin rəhbəri olmuş Elçin Əmiraslanov, eləcə də Arif Kazimov, Səfa Poladov, Şəmsi Abdullayev, Dəyanət Kərimov, hətə də həbsxanadadır. Mahir Cavadov isə bir müddət İranda yaşasa da, sonradan Avstriyada siyasi sığınacaq alıb. Rövşən Cavadovun atası, keçmiş prokuror Bəxtiyar Cavadov da neçə il əvvəl vəfat edib. Onun yanında iştirak etmək üçün Bakıya gələn R.Cavadovun oğlu Laçın Moskvaya qayıtdıqdan 3 gün sonra müəmmal şərəitdə dünyasını dəyişib.

□ Cavid TURAN

Martın 15-də Milli Şura "Talana və yalana son!" şüarı ilə mitinq keçirdi. Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin rəsmi məlumatına görə, mitinqdə 600 nəfər, təşkilatçıların açıqlamalarına görə isə 10 min adam iştirak edib. Neytral müşahidəçilər isə aksiyada təxminən 3 min civarında insanın iştirak etdiyini deyirlər.

MŞ sədri Cəmil Həsəni hesab edir ki, mitinq yüksək əhval-ruhiyyə şəraitində keçib və bu mitinq 2015-ci ilin uğurlu başlanğıcıdır: "Azərbaycan vətəndaşları ortaya iradə qoydu və "Məhsul" stadionuna gələrək hakimiyyətin yürütdüyü siyasətə "yox" dedi. Hesab edirəm ki, 2015-ci ilin 15 mart mitinqi uğurlu bir başlanğıcıdır və mitinqlər silsilə şəklində davam edəcək. Azərbaycan xalqı öz haqqı uğrunda savaşa qoşulacaq və mütləq qalib gələcək".

AXCP sədri Əli Kərimli bildirib ki, 15 mart mitinqi cəmiyyəti susdurmaq mümkün olmadığını və MŞ-nin ayaqda olduğunu göstəricisi oldu.

Ekspertlər isə hesab edir ki, manatın ucuzlaşması və ölkədə bahalaşma prosesinin getməsi, əhalinin sosial durumunun pisləşməsi, narazılığın artması fonunda sırf sosial tələblə, bahalaşma əleyhinə keçirilən mitinq normal məntiqlə 3-4 min adam yox, ən azı 30 min insan qatılmalı idi. Amma yenə də bu baş vermədi və mitinqə qatılanlar Milli Şura daxil olan qurumların və MŞ-dən kənar olan müxalifət partiyalarının üzvləri idi. Cəmiyyətdəki kütləvi narazılıq mitinqdə özünü göstərmedi. Bəs bu paradoksallığın səbəbi nədir? Sadə vətəndaşlar mitinqlərə münasibətdə niyə müşahidəçi mövqeyində dayanırlar? Hər halda, bunun siyasi-elmi və psixoloji səbəbləri var.

ADP sədri Sərdar Cəlalov hesab edir ki, bahalaşma nəticəsində sosial vəziyyəti ağırlaşan insanların bahalaşma əleyhinə keçirilən mitinqə qatılmaması bir tərəfdən xalqın öz taleyinə laqeyd qalması və apolitik vəziyyətdə olması ilə bağlıdır: "İkincisi, xalq düşüncəsi təhtəlsüzür işidir. Təhtəlsüzür insanın müdaxilə etmək imkanı yoxdur. Xalq şüurunda baş verən hadisələri adi məntiqlə izah etməyə cəhd edəndə yanlışdır. Adi məntiqlə heç vaxt xalqın davranışını izah etmək mümkün olmur. Yaranmış vəziyyəti sadə formada belə izah etmək olar ki, bir insan iki təhlükə qarşısındadır. Bir təhlükə həyatının itirilməsi, o birisi vəsaitinin itirilməsi, kasıblaşmaq təhlükəsidir. Lenin həyat yoldaşı ilə

Finladiyaya müalicəyə gedəndə bir oğruya rast gəlirlər. Oğru onlardan pul tələb edir. Lenin tez cibindəki bütün pulunu verir. Oğru gedəndən sonra Krupuskaya Leninə deyir ki, niyə pulunu verdin. Lenin deyir ki, ağıllı adam öz həyatı ilə pul arasında seçim etməlidir, həyatından yox. Təhtəlsüzür budur. İndi Azər-

vəziyyətin pisləşməsinə reaksiya vermirlərsə, bu o deməkdir ki, onlar birbaşa siyasi hüquqları haqqında düşüncələr və öz beyinlərində siyasi rejimə qarşı müəyyən bir etiraz hazırlığına girirlər: "Təhlükəli olan budur. İnsanlar özünü daha böyük bir hadisəyə, mitinqdən böyük prosesə hazırlayır. Bu baxımdan Azərbaycanda yaranmış so-

problem deyil. Siyasi qüvvələr, vətəndaş cəmiyyətləri məlum durumla bağlı hökumətə xalqa öz sözünü çatdırmalıdır. İndiki vəziyyətdə xalqın dəstəyini gözləmək sadələşmələrdir".

M.Əliyevin sözlərinə görə, ölkədəki böhran, qiymət artımı hər kəsi narahat etsə də, aksiyalarda kütləliliyi təmin etmək üçün bir qədər zamana

Narazı xalqın mitinqə

çıxmamasının sirri...

Sərdar Cəlalov: "Xalqın təhtəlsüzüründə belə nəticə formalaşır ki, kasıb, dinc yaşamaq yaxşıdır, nəinki yaxın Şərqi və Ukraynanın gününə düşmək"

baycanda xalq bir tərəfdən görür ki, Rusiya Ukrayna ilə müharibə edir və Ukrayna hansı problemlərlə üzləşib, xalq görür ki, yaxın Şərqi guya demokratiya uğrunda başlanan mübarizə həmin

sial-iqtisadi vəziyyətlə xalqın reaksiyasını olduqca təhlükəli hal kimi qiymətləndirmək lazımdır. İqtidar bilməlidir ki, əgər xalq ağır sosial-iqtisadi vəziyyətə görə etiraz eləmirsə, daha ciddi siyasi etiraza

Mehman Əliyev: "İndiki vəziyyətdə xalqın dəstəyini gözləmək sadələşmələrdir"

xalqları, dövlətləri məhv edir. Ona görə də xalqın təhtəlsüzüründə belə nəticə çıxır ki, kasıb, dinc yaşamaq yaxşıdır, nəinki yaxın Şərqi və Ukraynanın gününə düşmək. Xalqın gəldiyi bu nəticə onun sosial-iqtisadi həyatda itirdiklərini arxa plana çevirir".

ADP sədri vurğuladı ki, elmi şəkildə sübut olunub ki, əgər insanlar sosial-iqtisadi

hazırlaşır. Bu cür proseslərin isə xalqın öz əleyhinə yönələcəyi ehtimalı böyükdür. İndiki vəziyyətin başqa cür izahı yoxdur".

"Turan" informasiya Agentliyinin rəhbəri Mehman Əliyev isə moderator.az saytına deyib ki, cəmiyyət aksiyaya dəstək vermir: "Mən bu dəstəyi görmürəm. Lakin hesab edirəm ki, bu,

ehtiyac var: "Təbii ki, artan bəhəli hər kəsi narahat edir. Hər kəs baş verənlərdən narazı və narahatdır. Lakin hesab edirəm ki, bu hələ başlanğıcıdır. Azərbaycandakı məlum iqtisadi böhran bir-iki ay deyil, uzun illər ərzində yerdilən siyasət nəticəsində meydana çıxıb. Hesab edirəm ki, bəlli bir müddətdən sonra vəziyyət dəyişəcək. İnsanlarda baş verənlərə münasibət dəyişəcək. Düzümlülük məsələsində də dəyişiklik baş verəcək. Hakimiyyətin özündə də problem yaranacaq. Hakimiyyətin özü də bundan kənar qala bilməyəcək. Bu böhran ciddi fəsadların meydana çıxmasına səbəb olacaq".

Politoloq Qabil Hüseynlinin fikrincə, insanlar siyasətə az maraq göstərirlər. Siyasətə maraqlananlar isə siyasi proseslərin perspektivinə o qədər də bel bağlamırlar: "Bu səbəbdən də aktiv siyasi fəaliyyətə qoşulmaq istəmirlər. Cəmiyyətdə buna təsir göstərən amillərdən biri də iqtidarın siyasəti ilə bağlıdır".

Deputat Fazil Mustafa isə hesab edir ki, mitinqdə iştirak edən insanların sayı məsələsi önəmli deyil. Çünki orada 100 nəfər də olsa, 5 nəfər də olsa, hər kəsin fikri bildirmə haqqı var. Və məsələnin əsas mahiyyəti də ele budur: "Söhbət saydan getmir, söhbət orada səslənən fikirləri dinləməkdən gedir. Ən əsas məsələ hüququn gerçəkləşməsidir. 15 mart mitinqi adi mitinqlərdən biri idi. Hesab edirəm ki, istənilən demokratik ölkələrdə insanlara bu imkanlar tanınmalıdır. Mitinqlərin təsir imkanları məhdud olduğundan bunu cəmiyyət həyatına təsir edən, hər hansısa bir dəyişiklik gətirən hadisə hesab etmirəm".

Qeyd edək ki, Milli Şura növbəti aksiyasını aprelin 5-nə təyin edib. Müsavat Partiyasının isə aprelin 12-də mitinq keçirəcəyi barədə açıqlama verilib.

Etibar SEYİDAĞA

Mitinqdən daha vacib olan...

Elşad MƏMMƏDLİ
elshad1978@mail.ru

Milli Şura martın 15-də mitinq keçirdi. Öncədən qeyd edim, hər bir kəsin etiraz hüququna sayğı ilə yanaşıram, bu hamının haqqıdır. Amma bu aksiyanın ortaya çıxardığı çox mühüm həqiqətlər var; nədən xalq bahalaşma əleyhinə mitinqə axışmadı? Niyə cəbhəçilər yenə də uğursuzluqlarının günahını "Yeni Müsavat" da axtarmağa başladılar?

Əvvəla, istəyir MŞ, AXCP rəhbər və funksionerləri kütləvi tədbirdə 10 min, hökumət isə 600 nəfər civarında iştirak elədiyini desin, fakt isə göz önündədir; fotolardan, videolardan gözü görəndə, saymağı bacaran adamlara hər şey aydındır. Ümumi şəkildə demək olar ki, mitinqdə heç 3 min nəfər də yox idi. Bir də, guya 10 min olsa nə dəyişir ki?

Mitinq isə bahalaşma əleyhinə təşkil olunmuşdu. İki həftədən çox idi ki, MŞ, AXCP-nin rəhbər və funksionerləri xalqdan sosial sifariş aldıklarını deyirdilər. Reallıq isə budur ki, həmin mitinq xalqın siyasi müxalifətə yaxın gəlmədiyini bir daha nümayiş etdirdi. Aksiyada iştirak edənlərin yarıdan çoxu 1998-ci ildən üzvü bu yana keçirilən aksiyalarda iştirak edənlər idi, qalanları da AXCP-də və ona yaxın olan təşkilatlarda təmsil olunan, siyasi kimlikləri olan kəslər.

Düzdür, ölkədə bahalaşma tüğyan edir, manatın devalvasiyası adamları çətin duruma salıb, milyonlarla insan mövcud sosial-iqtisadi durumdan narazı və narahatdır. Amma həmin insanlar de-fakto Əli Kərimlinin moderatorluğu ilə keçirilən, onun monopoliyasında olan Milli Şuranın təşkil etdiyi mitinqə gəlmədilər. Əvvəlcədən gözlənilən də bu idi ki, pafoslu çıxışlara, facebookda saxta profillərlə aparılan təbliğata rəğmən bahalaşmadan əziyyət çəkən xalqın bu mitinqə axını olmadı. Hətta bu aksiyanın təşkilatçıları sırasında Müsavat Partiyası da olsaydı, sayda böyük dəyişiklik olmayacaqdı. Zətən, dünyəni mitinqdə xeyli sayda müsavatçı da iştirak edirdi.

Məsələ - ortaya çıxan fakt budur ki, xalq bu hökumətdən nə qədər narazıdırsa, ona nə qədər inanmırsa, eyni dərəcədə də müxalifətə inamı yoxdur. İnsanlar mövcud siyasi təşkilatların, liderlərin nəyisə dəyişəcəyinə qətiyyətinə əmin deyillər...

Ortaya çıxan digər bir həqiqət o oldu ki, Əli Kərimlinin qaragüruh dəstəsi hələ mitinq başa çatmamış sosial şəbəkələrdə "Yeni Müsavat" a hücum çəkməyə başladılar. Ümumiləşdirsək, iddiaları budur ki, bəs "Yeni Müsavat" imkan vermədi xalq mitinqə gəlsin. Məgər biz icra orqanınıq, polisikmi? Bizim gücümüz çatan və vəzifəmiz informasiya verməkdir ki, bunu əsirgəmədik. Aksiyaya dair bir səhifə reportaj dərc etmişik. Neçə gün qabaqcadan qəzetdə xəbərlər vermişdik ki, Milli Şura filan tarixdə mitinq edəcək. Aksiya keçirilən gün də müsavat.com saytında ən azı aksiyanın başlamasına yarım saat qalmış onlayn xəbərlər vermişik, canlı yayımla reportaj yaymışıq. Əgər insanların Milli Şuranın aksiyasına qoşulmaq fikri olsaydı, xəbəri oxuyan 10 min adam da durub ora gedərdi də...

İnsanlar niyə belə etinasızdır müxalifətin mitinqinə? Məgər onları həyatları narahat etmirmiş? Balalarının sabahını düşünmürlərmi? Düşüncülər, narahatdırlar. Amma istər zəlzələdən, istəsə də vəlvələdən narazı kəsim siyasi müxalifətə yaxın getmir. Təbii, burada hakimiyyətin uzun illər ərzində cəmiyyətdə qorxu əhval-ruhiyyəsi yaratması, partiyaları zəiflətməsi, vətəndaş cəmiyyətinin formalaşmasına imkan verilməməsi mühüm rol oynayır. Amma düşüncəyə ki, bu aksiyanın şüarı sırf bahalaşma əleyhinə idi, siyasi tələb yox idi, insanların bura qorxudan gəlməməsi o qədər də inandırıcı görünür. Təhlillər və keçirilən rəy sorğularına görə, cəmiyyətdə iqtidara göstərilən inamsızlıq siyasi partiyalara münasibətdə də eynilik təşkil edir.

O zaman belə nəticə hasil olur ki, mitinqlərdən daha vacib olan xalqın siyasi qüvvələr arasındakı problemi həll etməkdir. Digər vacib olan isə odur ki, adamlar qafalarını dəyişməlidirlər; mitinq adamlar gəlməyəndə, oturmaq soyuq təhlillər aparmaq lazımdır, qəzetləri şərləmək yox...

Hamının sevinməsi üçün...

Hüseynbala SƏLİMOV

Məhbusların həyatı nə qədər yüngülləşdirilsə də, onların saxlanma şəraiti nə qədər beynəlxalq norma və standartlara uyğunlaşdırılsa da, bu dünyada həyat var, ölüm var və bir də onların arasında olan məhbəs həyatı var.

Elə bu səbəbdən də yaxşı insanlar məhbuslardan heç vaxt dualarını əsirgəmir - bu həyatı seçənlərin islah olunmasını, ora təsadüfən və ya zərər düşənlərin isə azad olunmasını arzu edirlər...

Adətən böyük bayramlar ərəfəsində əfv fərmanları imzalanır. İndi də ölkə növbəti böyük bayram ərəfəsindədir...

Ona görə insanlar yenə də ümidlidir. Ümidlər də ən çox siyasi məhbəs statusu almış və yaxud da bu cür seçiyəndirilən insanlarla bağlıdır...

Onların dəqiq sayını demək çətinidir. Bu, müəyyən mənada hüquq müdafiəçiləri arasındakı konsensusdan asılıdır. Amma demək olar ki, hazırda təxminən 25 adam siyasi məhbəs həyatını yaşayır...

Bütün problemlərin öz tarixəsi var. Bu problem də təxminən 1993-cü ildən başlayıb. Amma onun leqallaşması daha çox Azərbaycan Avropa Şurasına üzv olandan sonra ki dövrə təsadüf edir.

Azərbaycanda bilavasitə siyasi maddələrlə, siyasi və ictimai fəaliyyətinə görə ittiham olunanlar yoxdur. Siyasi və ictimai fəalları adətən qeyri-siyasi maddələrlə məsuliyyətə cəlb olunurlar.

Bununla hakimiyyət belə bir görüntü yaratmaq istəyir ki, guya ölkədə azad demokratiya və siyasi plüralizm şəraiti hökm sürür, insanlar siyasi baxışlarına görə təqib olunurlar. Amma realıq tamam başqadır.

Bəlkə də bu realığın ən bariz ifadəsi budur ki, beynəlxalq təşkilatlar lap əvvəldən belə "arqument"ləri qəbul etmir, siyasi təqiblərə son qoyulmasını və siyasi məhbusların azad olunmasını tələb edirlər...

Bu tələblər gec-tez yerinə yetirilir. Amma bu, çox özünəməxsus bir formada edilir: hakimiyyət ayrı-ayrı fərdləri onlar əfv haqqında müraciət etməyə qədər azad etmir...

Bununla guya ki, öz "arqument"lərinin doğruluğunu sübut etmək istəyirlər. Fəqət, belə "arqument"lər faktiki olaraq onların özlərindən başqa bir kimsəyə lazım deyil - beynəlxalq təşkilatlar israrla kiminsə azad olunmasını tələb edərsə, bu, o deməkdir ki, onlar həmin adamın siyasi baxışlarına görə təqib olunduğunu qəbul edir və onun azad olunmasını tələb edirlər...

Yerli vətəndaşlar da əsl realığı bilir, hakimiyyətin bu və ya başqa adamı niyə təqib etməsinin əsl səbəblərini çox gözəl anlaşırlar.

Onda sual olunur: bu maskarad kimə və nəyə lazımdır? Təbii ki, hakimiyyətdən başqa heç kimə lazım deyil. Onlara da ona görə lazımdır ki, bu üsullarla insanları qorxuda bilsinlər, onları mübarizədən çəkindirsinlər...

Hakimiyyət "ürəyi istəyən qəder" repressiya apara bilmir. Məmurların içində elələri var ki, öz təfəkkür tərzinə görə 30-cu illərin məmurlarından bir o qədər də fərqlənmirlər. Belələri çox istərdi ki, cəmiyyətdə arzuladıqları kimi "təmizləmə" işi aparsınlar...

Fəqət, bacarmırlar, çünki onların istəyinin qarşısını alan beynəlxalq ictimaiyyət, təşkilatlar var - o ictimaiyyət ki, bəzən haqsız olaraq yerli siyasi və ictimai fəalları tərəfindən də qınağa məruz qalır.

Amma həmin beynəlxalq təşkilatlar şəbəkəsi və onların nəzarəti olmasaydı hər şey daha ağır ola bilərdi.

Təsədüfi deyil ki, məhz bu dövr ərzində - Azərbaycan Avropa Şurasına üzv olandan yüzlərlə insan siyasi məhbəs kimi azad edilib. Bunu kimin "aktiv"inə yazmaq?

Sözsüz ki, yerli hüquq müdafiəçilərinin, ictimai-siyasi fəalları da əməyini unutmamaq olmaz. Ən azı ona görə ki, təqiblər və həbslərlə bağlı məlumatları da məhz onlar beynəlxalq təşkilatların diqqətinə çatdırır və bu məlumatları bir növ aktuallaşdırırlar...

Düzdür, əvvəllər ümidlər daha böyük idi. Hamı güman edirdi ki, bu cür monitorinqlərlə ölkədə siyasi məhbəs problemi tamamilə tükəndiriləcək. Gəl, belə olmadı. Hər dəfə yalnız müəyyən dövrün siyasi məhbəsini, bəzi hallarda isə onların bir qismini azad etmək mümkün oldu...

Amma problem özü qaldı və indi də qalmaqda davam edir. Bunun üçün mövcud siyasi məhbəsliyin azad olunması zəruridir, amma kafi deyil. Ölkədə ciddi siyasi islahatlar aparılmalıdır, demokratik institutlar yaranmalıdır...

Elə insanların təqib və həbs olunmasının da səbəbi budur ki, onlar məhbəs belə islahatlar tələb edirlər. Tələb etməsəydilər, bunun üçün mübarizə aparmasaydılar onlar da hər şeylə barışmış böyük əksəriyyət kimi bayramda öz yaxınlarının yanında olardırlar...

Dövlət Statistika Komitəsi ölkədə yanvar-fevral aylarının yekunu olaraq ölkə üzrə orta aylıq əmək haqqını açıqlayıb: ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4,3 faiz artım qeydə alındıqdan sonra göstərici 444,4 AZN olub. Ekspertlər isə bildirlər ki, orta aylıq əmək haqqı göstəricisi aldadıcı statistikadır. Ekspertlər həmçinin qeyd edirlər ki, median məvacib göstəricisi əhəlinin gəlirlərinin səviyyəsi ilə bağlı real mənzərəni daha aydın şəkildə göstərir. Bu göstəricinin səviyyəsi isə orta əmək haqqından xeyli aşağı olur.

Ekspert İlham Şaban işçinin bir saatına düşən maaşı hesablayıb: "Orta əmək haqqı hazırda 444,4 AZN və ya 421,23 dollar təşkil edir. Rəsmən ayda 22 iş günü və 176 iş saati var. Hərçənd maddəli işçilərin əksəriyyəti çoxdan unudublar ki, şənbə günü istirahət günüdür və 8 saatlıq iş gününü qrafikinə az yerlərdə əməl olunur praktikada. Demək, Azərbaycan vətəndaşı 2015-ci ilin martına 1 saat işi üçün orta hesabla 2 manat 52 qəpik və ya 2,39 dollar məvacib almaqla gəlir çıxıb. Və bu göstərici ilə hökumətimiz iddialıdır ki, Azərbaycanın adını cəmi 5 il sonra dünyanın inkişaf etmiş ölkələri sırasında görsün. Ancaq bir şeyi bilmək lazımdır ki, Almaniyada öz vətəndaşlarına saatına 8 avrodan aşağı əmək haqqı ödəmək qanunla qadağandır artıq. Hətta qastrabayerlərə (ölkədə çalışanlara - R.R.) ayda 1,7 min avro minimumu deyilən müqavilə forması tətbiq olunur".

Ekspert Rövşən Ağayev isə qeyd edib ki, orta aylıq əmək haqqını hesablanmasında ölkə statistikasında median əmək haqqından istifadə edilmir: "Rəsmi statistika görə, fevralın sonuna Azərbaycan orta aylıq əmək haqqı 444,4 manat təşkil edib və bu, ötən ille müqayisədə 4,3 faiz çoxdur. Azərbaycan statistikasında median əmək haqqından bir göstərici olaraq istifadə edilmir. Səbəb çox sadədir - median əmək haqqı göstəricisi əhəlinin gəlirlərinin səviyyəsi ilə bağlı real mənzərəni

Ölkə üzrə orta aylıq əmək haqqı açıqlandı - 444,4 AZN

Ekspertlər bunu aldadıcı statistika hesab edir; "Median məvacib real mənzərəni aydın göstərir"

daha aydın şəkildə göstərir və bu göstəricinin səviyyəsi orta əmək haqqından xeyli aşağı olur. Ən sadə izaha görə, median gəlir nöqtəsi o nöqtədir ki, əmək haqqı alan bütün işçilərin 50 faizi həmin nöqtədən aşağı, 50 faizi isə həmin nöqtədən yüksək əmək haqqı alır. Məsələn, Azərbaycanda 1,5 milyon maaşa çalışan işçi qüvvəsi, maddəli işçi var. Tutaq ki, bunlardan tən yarısı - 750 min nəfəri 250 manatdan aşağı, o biri yarısı - 750 min nəfəri 250 manatdan yüksək maaş alırsa, deməli, iqtisadiyyat üzrə median əmək haqqı 250 manatdır. Amma belə şəraitdə ölkədə orta aylıq əmək haqqı 500 manat da ola bilər. Nəyin hesabına? Median məvacibdən, məsələn, nümunədəki 250 manatdan yüksək əmək haqqı alan 750 min nəfərdən, məsələn, 300-350 min nəfərinin maaşı 700, 800, 1000, 1500 manat olarsa, orta aylıq əmək haqqının kifayət qədər yüksək olacağı aydındır. Bir

sözle, iqtisadiyyat üzrə ən yüksək əmək haqqı alan 20 faizin maaşları nə qədər yüksək olursa, orta aylıq əmək haqqı göstəricisinin median əmək haqqı göstəricisindən bir o qədər yüksək olması qaçılmazdır. Azərbaycanda ən yüksək məvacibə malik 20 faizine kimlər daxildir? Ali rəngli dövlət məmurları, xarici neft şirkətlərində çalışanlar, bank-sığorta sektorunda çalışanlar. Hazırda Azərbaycanda bu kateqoriyadan olan işçilərin məvacibi ilə ən aşağı əmək haqqına malik 20 faizin maaşı arasında fərq on dəfələrlə ölçülür".

Ekspertin sözlərinə görə, hələlik 2014-cü ilin məlumatı açıqlanmayıb, amma 2013-cü ilin timsalında Azərbaycanda median əmək haqqı və orta aylıq maaşlar arasında fərqini görmək çətin deyil: "Statkom"un məlumatına görə, 2013-cü ildə Azərbaycanda orta aylıq əmək haqqı 425 manat olub. Maaş həddinə qol çəkib məvacib

alan işçi qüvvəsinin sayı 1,5 milyon nəfər təşkil edib. Amma bu qədər işçi qüvvəsinin nə qədər hissəsi orta aylıq əmək haqqı alıb? Dövlət Statistika Komitəsinin 2013-cü ilin noyabr ayı üzrə apardığı müayinənin nəticələri belədir: maaş alanların təxminən 80 faizinin aylıq maaşı ölkə üzrə orta aylıq əmək haqqı məbləğindən aşağı olub. Öz növbəsində, bütün işçi qüvvəsinin 66 faizinin, təxminən 990 min nəfərin aldığı maaş orta aylıq əmək haqqı məbləği 70 faizdən, yəni 300 manatdan az olub. İndi bizdə median əmək haqqının nə qədər olduğunu bilmək istəyirsinizmi? Rəsmi statistika görə, müayinə aparılan ayda maaş alan bütün işçi qüvvəsinin 50 faizinin orta aylıq əmək haqqı 200 manatdan aşağı, 50 faizinin əmək haqqı 200 manatdan yuxarı olub. Deməli, ölkə üzrə orta aylıq əmək haqqının 425 manat olduğu bir ildə median əmək haqqı 200 manat təşkil edib - 2 dəfədən də çox az. İndi sual olunur - eger iqtisadiyyatda çalışanların 65 faizdən çoxunun aylıq maaşı hökumətin elan etdiyi orta əmək haqqı məbləğinin 70 faizindən də azdırsa, orta maaş göstəricisi bu insanların sosial rifah göstəricisi sayıla bilərmi? Maaşlar arasında nisbətən kəskin olmadığı, beynəlxalq praktikada qəbul edilmiş 7,5 dəfədən çox, gəlirlərin ədalətli bölgü mexanizmlərinin effektiv çalışdığı ölkələrdə median əmək haqqı orta aylıq əmək haqqının 70-75 faiz səviyyəsində olur".

□ RÖYA

Asim Mollazadə Azərbaycan həqiqətlərini

Çili ictimaiyyətinə çatdırıb

Azərbaycan nümayəndə heyəti Latin Amerikasının ölkələrində vacib görüşlər keçirib

Demokratik İslahatlar Partiyasının sədri Asim Mollazadə Azərbaycan nümayəndə heyətinin tərkibində Latin Amerikasının ölkələrinə səfəri çərçivəsində vacib görüşlər keçirib. Hazırda Çilidə olan millət vəkili Çili Senatının sədri Patricio Valke Prieto, Deputatlar Palatasının sədri Aldo Cornejo Gonzales, Çili Milli Konqresinin hər iki palatasında fəaliyyət göstərən Azərbaycanla parlamentlararası dostluq qrupları ilə fərdi görüşlər keçirib.

Görüşlərdə Azərbaycan və Çili arasında parlamentlararası əlaqələrin inkişafı, dostluq qrupları arasında təmasların gücləndirilməsi, iki ölkə arasında siyasi, iqtisadi, ticarət, mədəniyyət, təhsil sahələrində əməkdaşlığın genişləndirilməsinə parlamentlərin verəcəyi dəstək mövzularını müzakirə olunub. Görüşlərdə həmçinin regional məsələlər, o cümlədən Ermənistan-Azərbaycan münaqi-

şəsi, Azərbaycanın enerji strategiyası, global enerji təhlükəsizliyindəki rolu, mədəniyyətlərarası dialoqun təşviqinə verdiyi töhfələr ətrafında da fikir mübadiləsi aparılıb.

Səfər çərçivəsində Çilinin iqtisadiyyat, inkişaf və turizm naziri Luis Felipe Cespedes, enerji naziri Maximo Pacheco, xarici işlər nazirinin əvəzləyici müavini Gustavo Ayares Osandon, habelə Çilinin dövlət

enerji şirkətinin baş direktoru Marcelo Tokman Ramosla da görüşlər keçirilib. Görüşlərdə Azərbaycan-Çili əməkdaşlığının genişləndirilməsi üçün kənd təsərrüfatı, şərabçılıq, neft və qaz, dağ-mədən, elm və texnologiya sahələrində geniş imkanların mövcudluğu bildirilib, bu xüsusda iki ölkənin müvafiq qurumları arasında təmasların gücləndirilməsinin vacibliyi qeyd olunub. Əlaqələrin inkişafı üçün iki ölkə arasında qarşılıqlı rəsmi səfərlərin, biznes missiyaların təşkili, müqavilə-hüquq bazasının inkişafının əhəmiyyəti də vurğulanıb. Görüşlərdə habelə regional məsələlər, Azərbaycan və Çilinin yerləşdiyi bölgələrdəki vəziyyətlə bağlı müzakirə aparılıb.

Səfər zamanı Çili Xarici İşlər Nazirliyinin Andres Bello adına Diplomatik Akademiyasında "Azərbaycanın inkişaf strategiyası" mövzusunda tədimat keçirilib. Tədbirdə çıxış edən millət vəkili Asim Mollazadə Azərbaycanın dövlətçilik ənənələri, son illərdə əldə etdiyi sosial-iqtisadi nailiyyətlər, regional liderliyi, həyata keçirdiyi strateji enerji və infrastruktur layihələri, global enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsindəki rolu, dünyada sülhün bərqərar olunmasına verdiyi töhfələr, Ermənistanın ölkəmizə qarşı hərbi təcavüzü, münafiqin yaratdığı humanitar faciə, münafiqin tezliklə nizamlanmasını regiondakı vəziyyətə göstərəcəyi təsir, ölkəmizin mədəniyyətlərarası dialoqa verdiyi önəm, Azərbaycanda elm, təhsil, yüksək texnologiyalar sahələrində dövlət siyasəti barədə məlumat verib, auditoriyanı maraqlandıran sualları cavablandırıb.

□ Vüqar MURAD

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİN İLAQQINDA HESABAT

31 dekabr 2014-cü il tarixə

FORMA № 1

VÖEN 1 3 0 0 7 0 9 0 0 1

Müəssisə, təşkilat: Azərbaycan "Ümid" Partiyası

Sahə (fəaliyyət növü): Siyasi

Mülkiyyətin növü: 94920

Ünvan: Bakı şəhəri Nərimanov rayonu, L.Xəlilov küçəsi, 1929-cu məhəllə

Ölçü vahidi: manat

Bölmə/Maddələrin adı	Qeydlər	Hesabat dövrü üzrə		Əvvəlki dövr üzrə	
		3	4	5	6
AKTİVLƏR					
Uzunmüddətli aktivlər					
Qeyri-maddi aktivlər					
Torpaq tikili və əvəzlilik		4635.06		1272.08	
Daşınmaz əmlak investisiyalar					
Uzunmüddətli debitor borcları					
Sair uzunmüddətli aktivlər					
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		4635.06		1272.08	
Qısamüddətli aktivlər					
Ehtiyatlar					
Qısamüddətli debitor borcları					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		0.47		0.53	
Sair qısamüddətli aktivlər					
Cəmi qısamüddətli aktivlər		0.47		0.53	
CƏMI AKTİVLƏR		4635.53	4635.53	1272.61	1272.61
Xalis aktivlər (kapital) və öhdəliklər					
Xalis aktivlər (kapital)					
Ehtiyat fondu					
Bölgələndirilməmiş mənfəət (fədaolunmuş zərər)		4635.06		1272.08	
Cəmi xalis aktivlər (kapital)			4635.06		1272.08
Uzunmüddətli öhdəliklər					
Uzunmüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər					
Uzunmüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər					
Sair uzunmüddətli öhdəliklər					
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər					
Cəmi qısamüddətli öhdəliklər					
Qısamüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər					
Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər					
Qısamüddətli kreditör borcları					
Sair qısamüddətli öhdəliklər		0.47		0.53	
Cəmi qısamüddətli öhdəliklər			0.47		0.53
Cəmi öhdəliklər			0.47		0.53
Cəmi xalis aktivlər (kapital) və öhdəliklər		4635.53	4635.53	1272.61	1272.61

Sair uzunmüddətli öhdəliklər					
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər					
Qısamüddətli öhdəliklər					
Qısamüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər					
Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər					
Qısamüddətli kreditör borcları					
Sair qısamüddətli öhdəliklər		0.47		0.53	
Cəmi qısamüddətli öhdəliklər			0.47		0.53
Cəmi öhdəliklər			0.47		0.53
Cəmi xalis aktivlər (kapital) və öhdəliklər		4635.53	4635.53	1272.61	1272.61

Azərbaycan "Ümid" Partiyasının

Sədri: Ağazadə İ.F.

Baş mühasib:

Rohimova Y.X.

16 mart 2015-ci il

Borcun və ya kreditin alınmasından əldə edilmiş məbləğ				
Hüquq varisiyyəti və ya vərasətlik yolu ilə əldə edilmiş əmlak				
Diqər gəlirlər				
Xərclər			163248.56	165956.72
o cümlədən				
Cari işlərə sərf olunan vəsait		35828.56		34697.36
Siyasi partiyanın saxlanması və informasiya təminatına çəkilən xərclər		67420.00		71259.36
İctimaiyyətə əlaqələrə və seçkilərin keçirilməsinə çəkilən xərclər				
Aşağı təşkilatlara ödəmələr				
Kreditör üzrə faizlər				
Fərdi xərclər				
Sair xərclər				
Ünvanı mənfəət (zərər)			4635.53	1272.61

Azərbaycan "Ümid" Partiyasının

Sədri: Ağazadə İ.F.

Baş mühasib:

Rohimova Y.X.

16 mart 2015-ci il

31 dekabr 2014 - cü il tarixinə

VÖEN: 1300709001

Müəssisə, təşkilat: Azərbaycan "Ümid" Partiyası

Sahə (fəaliyyət növü): Diqər qrupa daxil edilməyən sair siyasi təşkilatların

fəaliyyəti

Ünvan: Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, B.Bağirova küç. ev.15

I. Azərbaycan "Ümid" Partiyası haqqında

Təşkilat Ədliyyə Nazirliyində 05.05.1993-cü ildə qeydiyyatdan keçmiş və o vaxtdan da fəaliyyətə başlayıb. Hesabat dövründə işçilərin sayı 14 nəfər olmuşdur.

Missiya və məqsədlər

Azərbaycan "Ümid" Partiyasının missiyası siyasi fəaliyyət, məqsədi isə Azərbaycan əhalisinin bütün təbəqələrinin ictimai həmrəyliyini, vətəndaş məsuliyyətinə və onun fəaliyyətinin inkişafına çalışmaq.

2. ƏHƏMİYYƏTLİ UCOT SİYASƏTİ

1. Hesabatın hazırlanmasının əsasları

Azərbaycan "Ümid" Partiyasının hesabatı Siyasi partiyaların maliyyə hesabatlarının forması, məzmunu və təqdim edilmə Qaydasına uyğun hazırlanıb.

Maliyyə hesabatı Azərbaycan manatı ilə hazırlanmışdır.

2. Qiymətləndirmə metodu

Maliyyə fəaliyyətinin nəticələri və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatları hazırlanarkən mühasibət uçotunun hesablama metodu tətbiq olmaqla aktivlər üçün ucot prinsipinə əsaslanaraq hazırlanmışdır.

3. Maliyyə fəaliyyətinin ölçülməsinə maddi təsir göstərən spesifik uçot siyasətləri aşağıdakılardır:

I. Gəlirin tanınması

Üzvlük haqqları, İanələr, Dövlət büdcəsindən daxilolmalar və sair

Azərbaycan "Ümid" Partiyasının gəlir mənbələri Partiya üzvlərinin üzvlük haqqları, İanələr və dövlət büdcəsindən daxil ola biləcək gəlirlərdən ibarətdir.

II. İşçilərin mükafatlandırılması

İşçilərə hesablanmış əmək haqqı, illik məzuniyyət təqaüdü və s. gəlir haqqları onların aid olduğu hesabat dövrünə aid edilir. İllik məzuniyyət ödənişi cari dövr üçün əmək haqqı normasına əsasən hesablanır.

Bundan əlavə Azərbaycan "Ümid" Partiyası Azərbaycan dövlət sosial müdafiə fonduna

hər bir işçinin əmək haqqlarından 25% (22% və 3%) məcburi sosial sığorta haqqı ödəyir. Bu məbləğ yaranma tarixində xərc kimi tanınır.

III. Əsas vəsaitlər

Balans dəyəri

Əsas vəsaitlər onların satınalma dəyəri və onlara hesablanmış amortizasiya və dəyərdən düşmə məbləği çıxılmaqla göstərilir.

Amortizasiya

Amortizasiya, Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyinin təsdiq etdiyi normalar əsasında əsas vəsaitin azalan qalıq metodu ilə hesablanır.

Əsas vəsaitlərin kateqoriyaları üçün istifadə olunan amortizasiya normaları aşağıdakılardır:

- Hesablama texnikası (kompyuter) (25%)

- Məbel və qarnitura (25%)

IV. Xarici valyuta

Xarici valyuta ilə aparılan əməliyyatlar əməliyyat tarixindəki mübadilə normasına uyğun olaraq AZN-ə çevrilir. Xarici valyutalarda balans tarixindəki aktiv və passiv tarixə uyğun mübadilə normalarına uyğun olaraq çevrilir. Son (yekun) gəlir və ya itki Maliyyə fəaliyyətinin nəticələri haqqında hesabatda öz əksini tapır.

V. Vergitutma

Azərbaycan "Ümid" Partiyasının işçilərinin aylıq əmək haqqlarından Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə uyğun olaraq gəlir vergisi ödənilir.

VI. Ucot siyasətində dəyişikliklər

Cari ildə uçot siyasətində heç bir dəyişiklik edilməmişdir.

3. MALİYYƏ HESABATI ÜZRƏ QEYDLƏR

I. Torpaq, tikili və avadanlıq

01.01.2014-cü il tarixə partiyanın əsas vəsaitlərin (ilk bərpa dəyəri 1421.00 (bir min dörd yüz iyirmi bir manat 00 qəp) AZN, kölməməsi 148.92 (bir yüz qırx səkkiz manat 92 qəp) AZN, qalıq dəyəri 1272.08 (bir min iki yüz yetmiş iki manat 08 qəp) AZN olmuşdur. 2014-cü ilin yanvar ayında 1245.00 (bir min iki yüz yetmiş beş manat 08 qəp) AZN, avqust ayında 1100.00 (bir min yüz), sentyabr ayında 749.30 (yeddi yüz qırx doqquz manat 30 qəp), noyabr ayında isə 1045.36 (bir min qırx beş manat 36 qəp) AZN dəyərində cəmi 4139.66 (dörd min yüz otuz doqquz manat 66 qəp) AZN əsas vəsaitlər alınmışdır. Əsas vəsaitlərə 776.68 (yeddi yüz yetmiş altı manat 68 qəp) AZN kölməmə hesablanmışdır. 31.12.2014-cü il tarixə partiyanın əsas vəsaitlərinin (ilk bərpa dəyəri 5560.66 (beş min beş yüz altmış manat 66 qəp) AZN olmuşdur. Amortizasiya hesablandıqdan sonra ümumi 4635.53 (dörd min altı yüz otuz beş manat 53 qəp) AZN dəyərində qalıq dəyəri ilə balansda göstərilmişdir.

2. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Hesabat ilinin sonunda Partiyanın kassa və bank hesabında qalmış pul qalıqı aşağıdakı kimi olmuşdur:

Banklarda olan hesablaşma hesabları - 0.47 AZN

Aşağıdakı təşkilatın hesablaşma hesabları - 0.00 AZN

Kassa - 0.00 AZN

Aşağı təşkilatın hesablaşma hesabları - 0.00 AZN

Cəmi Pul vəsaitləri - 0.47 AZN

4. Əmlakdan götürülən gəlir

Hesabat dövründə Partiyanın icarə götürdüyü əmlakın icarasından daxil olan gəlirlərin cəmini əks etdirir. Dövr ərzində əmlakdan götürülən gəlirin məbləği 1350.00 (bir min üç yüz əlli) AZN olmuşdur.

5. Dövlət büdcəsindən ayrılan vəsait

Hesabat dövründə Partiya üçün dövlət tərəfindən cari xərclərin ödənilməsi məqsədi ilə ayrılan vəsaitlərdir. Hesabat dövründə Partiyaya dövlət tərəfindən 106534.09 (yüz altı min beş yüz otuz dörd manat 09 qəp) AZN vəsait daxil olmuşdur.

6. Cari işlərə sərf olunan vəsait

Partiya əsas fəaliyyətinin davam etdirilməsi üçün çəkilmiş əmək haqqı xərcləri, alınmış daftərxana təvazimatlarının silinən hissəsi, amortizasiya xərcləri və sair əməliyyat xərclərinin cəmini göstərir. Hesabat dövründə bu maddə 35828.56 (otuz beş min səkkiz yüz iyirmi səkkiz manat 56 qəp) AZN olmuşdur.

7. Siyasi partiyanın saxlanılmasına və informasiya təminatına çəkilən xərclər

Hesabat dövründə bu maddə 67420.00 (altmış yeddi min dörd yüz iyirmi manat 00 qəp) AZN olmuşdur.

Azərbaycan "Ümid" Partiyasının

Sədri: Ağazadə İ.F.

Ağazadə İ.F.

Deputat içkini necə atdı

Zamin HACI
 zaminhaci@gmail.com

Ölkədə heç bir maraqlı hadisə olmayanda da görürsən deputatxana üzvlərindən kimsə əndirəbadi söhbət eləyir, bir müddət camaatımız başını bununla qatır. Bu mənada uca millətimiz deputatlarından görək narazı olmasın. Bizi darıxmağa qoyurlar, bunun özü indiki ağır zamanədə xalqa xidmətin mühüm növlərindən sayılmalıdır. Hər adam toyuq saxlayıb bazara yumurta çıxarsa ta nə oldu? Yaxud mütləq qatıq satmağa ehtiyac yoxdur. Bəzi insanlar sözlə də aqrar sektoru inkişaf etdirməkdədir.

Belə xalqa canı yanan deputatlardan xüsusi qeyd edə bilirik Səyavuş Novruzovu, Fazil Mustafa, Hacı Rəcəbli, Hacı Qalib, Fəzail Ağamalı və sairə yoldaşları. Bunların hər birinin öz sahəsi də formalaşmışdır, misal üçün, Fazil müəllim Babək Xürremidə vuruşur, Səyavuş müəllim müxalifətlə, Hacı Rəcəbli müəllimlərlə. Hacı Qalib və Fəzail müəllimin elə konkret ixtisaslaşması yoxdur, nədən danışıqlar mövzu çıxır.

Ancaq bunların arasında xalqın elə də yaxşı tanımadığı, populyar yox, bir növ elitər mövzular istehsalçıları da vardır. İsmayılı rayonundan deputat qoyulmuş Novruzəli Aslanov onlardan biridir. Yeri gəlmişkən, Novruzəli müəllim nədənsə adını ixtisar edib hər yerdə "Novruz" yazır, halbuki Novruzəli adı daha koloritlidir, klassikdir, xalqımıza da tanışdır. Hansı poçta getsən bu adla işiq və qaz pulunu da növbəzid ödəyə bilərsən. Milli Məclisin saytında Novruzəli müəllimin adı həqiqətə uyğun şəkildə Novruzəli yazılmışdır. Bundan başqa Novruzəli müəllim Qızıl Aypara Cəmiyyətinin sədri, həvəskar-bəstəkar, deputatxana aqrar siyasət komissiyasının da üzvüdür. Çox rəngarəng fəaliyyəti vardır.

Burda bir lirik haşiyyə çıxım. Bəzən hansısa torpaq yolda, ciğirdə həftələrlə o yan bu yana gedərsən, ancaq palçıqın içindəki ləl-cəvahiratı, qızıl-gümüşü görməzsən. Elə bil adamın gözü mistik aləmdən bağlanır. Ancaq qəfil duman dağılır, gözün açılır, görürsən yaqut, almaz, zümrüd, əqiq, platin, canım sənə desin, Neft Fondu kimi bir şey tapmışın.

Dünən bir dostumuz zəng vurub mənə modern.az saytına baxmağı tapşırılanda təxminən bax o duruma düşdüm. Təəvvür edin, 10 martda orda Novruzəli müəllimin geniş intervüsü dərc edilibdir, mən isə bir həftədi bu qiymətli söhbəti görməmişəm. Ar olsun mənə! Gec olsun, güc olsun, ümid edirəm oxucular bağışlayar.

Müsahibə deputatın jurnalistlərə otağını göstərməsi ilə başlayır: "Bura kiçik otağımdır. Burda həm idmanla məşğul olur, həm də musiqi yazıram. Burda yeni mahnılar yaranır, həm də oxunur". Jurnalist isə əl çəkmir, sual verir: "- Novruz müəllim, siyasi yükün yorğunluğundan musiqiyə vaxt qalır mı?" Cavab: "Siz yorulanda çay içirsinizsə, mən də bir az yorğunluq hiss edəndə musiqi ilə məşğul oluram". Musiqi sənətinin önəmini hələ belə izah edən olmamışdı.

Ancaq bunlar çərəzdir, sitatlarla davam edək: "Mən işə maşınla gedib-gəlirəm. Kimsə avtobusla gedib-gəlir. Avtobusla işə gedib-gələn insandan artıq deyiləm. Sadəcə, bu, yarananın məsləhətidir. Deməli, avtobusdan istifadə edən insandan daha artıq iş görməliyəm". Mükəmməldir. Yarıdan məsləhət bilir ki, Novruzəli müəllim avtobusa minməsin.

Başqa bir sitat: "Milli Konservatoriyanın rəhbəri Səyavuş Kərimi telefon söhbətimiz zamanı eşidəndə ki, cənab prezident mənə orden verib, o təxminən dəqiqə yarım sevincindən qışqırdı". Təəvvür edin, Səyavuş Kərimi telefonun o biri başında qışqırır, Novruzəli müəllim də taymeri qurub baxır ki, görürmü bu nə qədər qışqıracaq.

Ancaq müsahibənin gülü, bülbülü, sünbülü bu hissədir: "Deputat seçildikdən sonra həyatımda olan bütün mənfi çalarların üstündən xətt çəkdim və həтта içkini də atdım". Jurnalist isə sadə körpə qəlbliylə, səmimiyyətlə deyir: "Deputatlıq kitabında (!? - Z.H.) içkini atmağınız haqda yazılmayıb". Novruzəli müəllim: "Bu daxilimlə əlaqəli məsələ idi. Təbii ki, indi də içirəm. Söhbət bundan getmir. Bir var bu işi sistemli şəkildə görəsən, bir də var ki şüurlu şəkildə edəsən".

Belə çıxır deputat olana qədər Novruzəli müəllim içkinin küpünə girirmiş. Nə yaxşı onu deputat qoyublar, yoxsa serroz olardı. Görəsən daha hansı zərərli adətləri deputat olmaqla tərgitmək mümkündür? Misal üçün, gündə 3 qutu nazik "Kent" çəken adam deputat qoyulsa dənə ilə siqarete ("ştuçni")ya keçə bilermi?

Stokholmdakı Beynəlxalq Sülh Araşdırmaları İnstitutu (SİPRI) silah ticarətinin vəziyyətinə dair növbəti hesabat dərc edib. Hesabatda 2005-2009-cu illərlə müqayisədə 2010-2014-cü illərdə silah ixracatının 16 faiz artdığı qeyd edilib.

Sənəd müəlliflərinə görə, dünyada əsas silah ixracatçıları ABŞ, Rusiya, Çin, Almaniya və Fransa olaraq qalır. Ümumi silah satışının 74 faizi bu dövlətlərin payına düşür. ABŞ və Rusiyanın silah ticarətində payı isə təxminən 58 faizdir. Konkret olaraq Birləşmiş Ştatlar 94 ölkəyə silah satır.

Hesabatın silah idxalı bağlı bölümündə Azərbaycanın da adı çəkilir. Sənəddə bildirilir ki, Azərbaycan Ermənistanla münaqişəsi olan ölkədir və 2014-cü ildə bu münaqişədə gərginlik artıb: "Azərbaycan 2005-2009-cu illərlə müqayisədə 2010-2014-cü illərdə silah idxalını 249 faiz artırıb".

Avropa ölkələri arasında silah idxalına görə Azərbaycan Böyük Britaniyadan sonra ikinci yerdədir: "İdxalın 14 faizi Böyük Britaniyanın, 13 faizi Azərbaycanın payına düşür. Azərbaycan silahın 85 faizini Rusiyadan alır. Ermənistanın silah idxalı Azərbaycanın silah idxalının yalnız 4 faizi həcmindədir".

Sənəddə habelə, Azərbaycanın işğal altındakı Dağlıq Qarabağ bölgəsindən də söz açılır. Qeyd olunur ki, Dağlıq Qarabağda de-fakto silahlı qüvvələr mövcuddur, lakin "onların silahı haradan və nə zaman aldığını aydın deyil. Ermənistanın bu silahların bir hissəsini tədarük etməsi ehtimalı da yüksəkdir".

Elə məsələ də Azərbaycanın bu nəzarətsiz, beynəlxalq hüquq normalarının təsir zonasından uzaq ərazilərində yerləşdirilmiş silah-sursatdır. Şübhə

Avropanın ikinci ən böyük silah alıcısı - Azərbaycan...

Beynəlxalq qurumun silah ticarətinin vəziyyətinə dair açıqladığı hesabatla görə, Ermənistanın silah idxalı ölkəmizin silah idxalının cəmi 4 faizini təşkil edir, ancaq...

Yox ki, Ermənistan öz əsas müttəfi Rusiyanın köməyi ilə elə böyük ərazi olmayan Dağlıq Qarabağ bölgəsini xeyli dərəcədə hərbişdirib. Moskvanın "hərbi balans" adı altında erməni tərəfə müasir hava-hücumundan müdafiə sistemləri (S-300 və s.) verdiyi də bəllidir.

Belə görünür, Qarabağ münaqişəsindən ən böyük uduşda elə Rusiyadır. Söhbət təkcə Kremlin bu konflikt hesabına Azərbaycan və Ermənistanla güclü siyasi təsir imkanlarını saxlamasından getmir. Eyni zamanda erməni tərəfini Azərbaycanla (Dağlıq Qarabağın itirilmə bələcəyi ilə), Azərbaycanı isə Ermənistanla (Bakı-Ceyhan və

başqa strateji boru xətlərinə real təhlükə yaradılacağı ilə) qorxudaraq tərəfləri silahlandırmaqdan, bu zaman yaxşı para qazanmasından gedir.

Əlbəttə ki, əsas silah alıcılarından biri olaraq Azərbaycan Rusiya üçün mühüm ölkədir və Moskva öz varlı-imkanlı müştərisini itirmək istəməz. Üstəlik, Qərblə qarşıdurma və sərt sanksiyalar altında ikin şimal qonşumuz heç xırda tərəfdarını da itirməyi ağılından keçirməz. Bu səbəbdəndir ki, Rusiya öz forpostu Ermənistanın narazılıqlarına baxmayaraq, Azərbaycanla ticarət dövriyyəsinə azaltmaq istəmir və buna hazırlaşır.

Ötən il sonu Rusiyanın Ermənistanı sənədli rəsmi rəsmilərinin bu xüsusda əndişəsi ilə bağlı onları sakitləşdirmək məqsədilə demişdi ki, "bu, iki ölkə arasında olan bir kommersiyadır və Ermənistanın əndişəsi üçün əsas yoxdur". Ancaq təbii ki, təkcə kommersiya deyil və vəziyyətin nə yerdə olduğunu işğalçı Ermənistanın rəhbərliyi də yaxşı bilir.

Fakt faktlığında qalır ki, Kreml münaqişənin hesabına Güney Qafqaza, Azərbaycana və Ermənistanla yönəlik mürəkəb bir oyun oynayır. Bu oyunun hədəfində nə Ermənistanın, nə də əfsuslar olsun ki, Azərbaycanın maraqları və problemləri dayanır: yüzdə yüz sırf Rusiya maraqlarındır.

Odur ki, Azərbaycan iqtisadiyyatda, neft-qazın nəqlində diversifikasiya (çoşxaxallıq) prinsipinə üstünlük verdiyi kimi, silah idxalında eyni prinsipi gözləmək zorundadır. Çünki ordumuzun müstəsna olaraq Rusiya hərbi texnikası və silah-sursatı hesabına komplektləşdirilməsi bu silahların bütün incə özəlliklərini və sirlərini özündə saxlayan Kremldən daha bir asılılıq forması deməkdir.

□ Analitik xidmət

Hakimiyyət dəyişikliyi Rusiyanın dövlət siyasətinə təsir etməyəcək

Ərəstun Oruclu: "Rusiyanın başlıca prinsipi öz təsir dairəsini, ərazisini, geosiyasi nəzarət məkanını genişləndirməkdən ibarət olub"

Son bir həftədə Rusiya prezidenti Vladimir Putinin ətrafında yaranmış müəmmalara dünən nəhayət ki, son qoyuldu. Sankt-Peterburqda Qırğızıstan prezidenti Almazbek Atambayevlə görüşən Putinin səhhətinin qaydasında olduğu görsüntülənib.

Qeyd edək ki, ötən həftə əvvəlcə Putinin müsəlman olması ilə bağlı xəbərlər yayılıb, ardınca isə Rusiya liderinin səhhəti ilə bağlı informasiyalar, gizli saray çevrilişinin olması haqda iddialar ortaya çıxıb. Bu müzakirələrin Azərbaycan kimi ölkələrdə də geniş yayılması onu göstərdi ki, Rusiya liderinin kimliyi mövzusu yalnız rusları deyil, eləcə də bütövlükdə regionun diqqətindədir. Hətta bir çoxları Rusiyada hakimiyyətin dəyişməsinin region üçün yeni siyasi situasiyaya səbəb olacağı fikrini müdafiə edir.

Doğrudanmı belədir? Rusiyada hakimiyyətin dəyişməsi Azərbaycan və bütövlükdə yerləşdiyimiz regionla bağlı Rusiya-

nın dövlət siyasətini dəyişə bilərmi?

Mövzunu "Yeni Müsavat" a şərh edən politoloq Ərəstun Oruclu deyir ki, Rusiyada hakimiyyətdə kimin olması dövlətin xarici siyasət prioritetlərinə elə də təsir etmir. Rusiyanın bir imperiya dövləti olduğunu xatırladan həmsöhbətimiz deyir ki, hakimiyyətdə kimin olmasından asılı olmayaraq Rusiya öz siyasi kursundan imtina etməyəcək: "Nəzəri cəhətdən hətta hakimiyyət dəyişikliyi baş versə belə, Rusiyanın dövlət siyasətində hansısa prioritetlər dəyişəcəyi real deyil. Rusiyanın tarixinə baxsaq, deyə bilirik ki, bu, olmur. Biz görərik ki, Rusiyada Pyotrdan bu yana bütün dövrlərdə ümumi bir

Ərəstun Oruclu

xətt olub. İstər Pyotr, Yekaterina və ya Yeləzavetanın dövründəki möhkəmlənmiş Rusiya olsun, yaxud Nikolay dövrünün dağılan, yaxud da Lenin, Stalin dövründə sosialist, kommunist və başqa ad altında ayağa qalxan Rusiya olsun, mahiyyət etibarilə heç bir şey dəyişməyib. Rusiyanın başlıca prinsipi öz təsir dairəsini, ərazisini, geosiyasi nəzarət məkanını genişləndirməkdən ibarət olub. Rusiyanın dövlət siyasəti hər zaman belə olub. Və düşünmək ki, məsələ, sabah həttə liberal hakimiyyət olsa, onun qonşularına münasibəti dəyişəcək, bu sadələşmələrdir".

nı genişləndirməkdən ibarət olub. Rusiyanın dövlət siyasəti hər zaman belə olub. Və düşünmək ki, məsələ, sabah həttə liberal hakimiyyət olsa, onun qonşularına münasibəti dəyişəcək, bu sadələşmələrdir".

Oxşar situasiyanın və nümunənin olduğunu xatırladan Ə. Oruclu deyir ki, hətta ən liberal prezident Yeltsinin dönəmində belə Rusiya imperiya ambisiyalarından əl çəkmədi. Bu mənada ekspert bu cür fikirlərin yayılmasını doğru qarşılamadığını qeyd etdi: "Bilirsiniz ki, Boris Yeltsin Rusiya tarixində ən liberal, hətta II Nikolaydan da liberal dövlət başçısı idi. Amma nə baş verdi? Bütün bu münaqişələr, Rusiyanın daxilində Çeçenistan müharibəsi, Cənubi Qafqazda Qarabağ, Gürcüstan ərazisindəki separatçı qurumların törətdiyi müharibələrin dəstəklənməsi baş verdi. Bütün bunların hamısı Yeltsinin dövründə pik nöqtəsinə çatdı. Yeni Rusiya dövlətini hakimiyyət deyil, prinsiplər idarə edir. Rusiya dövlətinin bütün prioritetləri yuxarıda qeyd etdiyim prinsiplər üzərində qurulub. Bu prioritetlər isə heç zaman dəyişmir. Bunu dəyişməyə cəhd edən hakimiyyəti isə çox qısa müddətdə Rusiya siyasi mühitinin özü dəyişir. Ona görə də mənə elə gəlir ki, biz ümidimizi ona bağlamamalıyıq ki, sabah Rusiyada yeni hakimiyyət gələcək və bizim problemlərimiz həllini tapacaq. Xeyr, tapmayacaq, hətta ola bilsin ki, onlar daha da dərinləşsin".

□ KƏNAN

Rusiya prezidenti: "Dedi-qodusuz darıxdırıcı olardı"

Martın 5-dən bəri ictimaiyyət qarşısında görünməyən Rusiya prezidenti Vladimir Putin haqda müəmmaya onun martın 16-da Sankt-Peterburqda qırğızstanlı həmkarı Almazbek Atambayevlə görüşündə nöqtə qoyulmalı idi. Qırğızstan prezidenti Almazbek Atambayev şimal paytaxtına Putindən bir gün əvvəl martın 15-də axşam gəlib. Dövlət başçısını "Pulkovo" aeroportunda Sankt-Peterburqun qubernatoru Qeorgi Poltavçenko qarşılayıb.

"Dojd" telekanalının məlumatına görə, son günlər Rusiya prezidenti Novqorod vilayətində Valday gölünün ətrafında yerləşən iqamətgahında olub və Sankt-Peterburqa da buradan yola düşəcəyi bildirilirdi. Məlumatlarda deyilirdi ki, martın 20-də Astanada Putinin Qazaxıstan lideri Nursultan Nazarbayev və Belarus prezidenti Aleksandr Lukaşenko ilə martın 13-də təxirə salınmış görüşü də olacaq. Nazarbayevin mətbuat katibi Dauren Abayevin sözlərinə görə, görüş martın 20-də baş tutacaq. "Bu günə Rusiya və Belarus tərəfləri görüşdə iştirak edəceklərini təsdiqləyiblər" deyərək, Abayev bildirib. Mətbuat katibi onu da deyib ki, martın 13-də olası görüşün vaxtının dəyişdirilməsi prezidentlərin iş qrafiklərinin sıxlığı ilə bağlı olub. Kremldəki mənbə görüş olacağı barədə xəbərləri "Interfaks" agentliyinə təsdiqləyib.

Bütün dünyanın diqqəti Sankt-Peterburqa dikilərək Mədfiə Nazirliyinin yaydığı bir məlumat Rusiya hakimiyyətində baş verənlərlə bağlı müəmmaları azaltmayıb, əksinə, "nə baş verir?" suallarını daha da artırıb. Belə ki, Vladimir Putin martın 16-da Moskva vaxtilə saat 08:00-dan etibarən Şimal donanması və Qərb hərbi dairəsinin, eləcə də Hava-Desant Qoşunlarının ayrı-ayrı bölmələrinin tam döyüş vəziyyətinə gətirilməsi barədə əmr verib. Bu barədə məlumatı Rusiyanın müdfiə naziri Sergey Şoyqu Moskvada Milli müdfiə idarəetməsi mərkəzində bəyan edib. Vaxtaşırı keçirilən qəfil yoxlamaya 38 min hərbi, 3,36 min hərbi texnika, 41 gəmi, 15 sualtı qayıq, 110 təyyarə və helikopter cəlb olunub.

Eyni zamanda Silahlı Qüvvələr növlərinin baş komandanlarına, qoşun növləri komandanlarına, Müdfiə Nazirliyinin əsas və mərkəzi idarələrinin rəislərinə direktiv göstərişlərin olduğu zərflər verilib. Rusiya Şimal donanmasının əsasını atom raket və torpedo sualtı qayıqları, raket daşıyan və qayıq əleyhinə aviasiya, raket, aviadaşıyıcı və qayıq əleyhinə gəmilər təşkil edir.

Görüş ərafəsi Rusiya prezidenti ilə bağlı şayiələr yenə kəsiləməyib. Avstriyanın "Kurier" nəşri Putinin görüşündən bir gün əvvəl öz mənbələrinə istinadən yazıb ki, Rusiya prezidentinin belində güclü ağrı var və onun üçün Moskvaya Avstriyadan həkim çağırılıb.

İsrailin Rusiyadakı keçmiş səfiri Tsvi Maqen "Il Giornale" qəzetinə sensasion açıqlamasında deyib ki, Kremldə hərbiçilərin yerdəyişməsi hakimiyyətin dəyişdiyinə dəlalət edir. Qəzetin yazdığına görə, bir tərəfdən nüfuzlu mənbələr Putinin martın 5-dən bu yana görünmədiyi bir vaxtda qərübə nəşə baş vermədiyini deyirlər. O biri tərəfdən şayiələr dayanır. İsraildə isə hesab edirlər ki, Rusiyada Putinin devrilməsi ilə nəticələnən çevrilişin xeyli əlamətini müşahidə edirik. Hərbiçilərin Kreml ətrafında hərəkəti onu göstərir ki, ya rəhbərliyin əvəzlənməsi baş verib, ya ən azından buna cəhd edilir" deyərək, keçmiş səfir deyib (virtualaz.org). İsraili diplomatı bildirib ki, çevriliş ordu daxilində qarşıduran tərəflər və ya "nüfuzlu sahibkarlar" tərəfindən həyata keçirilə bilər.

Putin üzə çıxdı, həqiqətlər isə gizli qaldı...

Qırğızstan prezidenti Putinin bel ağrılarına işarə etdi: "Rusiya prezidenti nəinki yeriyir, üstəlik, maşın da sürür"; bəs Sankt-Peterburqda keçirilən danışıqlar niyə iki saatlıq gecikmə ilə başlayıb?; bu informasiya müharibəsində kimin udub, kimin uduzduğundan asılı olmayaraq, Rusiyada qapalı rejimin hakim olduğu bir daha təsdiqləndi; Qərb mətbuatı: "Putin ölərsə..."

Dünən Bakı vaxtilə saat 15 radələrində newsru.com saytı "Putin mühbəlikdən sonra Qırğızstan prezidenti ilə görüşmək üçün Sankt-Peterburqa gəldi" başlığı ilə xəbər yayıb. Xəbərə bildirilib ki, görüşdən əvvəl hər iki prezident jurnalistlər qarşısına çıxıb və şəkil çəkdiriblər. Rusiya prezidenti uzun müddət görüşlərə zarafatla cavab verib: "Dedi-qodusuz darıxdırıcı olardı".

Putinin səhəti barədə şayiələri Atambayev də şərh edib. "Az əvvəl Vladimir Vladimiroviç məni Konstantinovsk sarayının ərazisində maşınla gəzdirdi, sükan arxasında özü idi, ona görə ki, dedi-qodular az olsun. Rusiya prezidenti nəinki yeriyir, üstəlik, maşın da sürür, sükan arxasında keçib qonaqları gəzdirdir" deyərək, Atambayev əlavə edib. BBC-nin xəbərinə görə, Sankt-Peterburqdakı Konstantinov sarayında keçirilən danışıqlar iki saatlıq gecikmə ilə başlayıb.

Atambayev Putin haqda "nəinki yeriyir, üstəlik, maşın da sürür" sözləri ilə Rusiya prezidentinin görünməməsinin belindəki ağrılarla bağlı olduğu barədə xəbərlərin həqiqətə daha ya-

xın olduğuna işarə etmiş olub. Qeyd edək ki, 2012-ci ilin noyabr-dekabr aylarında da Putinin bel ağrılarından ciddi əziyyət çəkdiyinə dair xəbərlər yayılmışdı. Həmin ilin dekabr ayının 4-də İstanbulda Rusiya-Türkiyə Yüksək səviyyəli Strateji İşbirliyi toplantısında ölkənin o zamankı baş naziri Rəcəb Tayyib Ərdoğanla görüşündə Putinin ağrıları şiddətlənmişdi. Dolmabaxçada görüşündə bel ağrıları səbəbindən oturmağa çətinlik çəkən Putinə Ərdoğan yardım etmişdi. Bu ilin may ayında Ukrayna mediası Putinin onurğasında sarkoma olduğu və onun ömrünə az bir müddət qaldığı barədə xəbər yaymışdı. Xəbərə bildirilirdi ki, prezidentin xəstəlik diaqnozu "100 faizdir və Putin 2015-ci ildən o yana yaşamayacaq". Sözügedən xəstəliyə - qığırdaqlararası bəd xassəli şiş insanlarnın əsasən 50-60 yaş arasında tutulduğu deyilir. Bu zaman kəskin ağrıların meydana gəlir. Həkimlər bu xəstəliyə tutulan insanların 5 ildən sonra ölümə düçar olmasını proqnozlaşdırırlar.

Putinin məhz 16 martda üzə çıxmasının Kırım və Sevastopolun Rusiyaya birləşdirilməsi haqda referendumun ildönümünün bayram edilməsi ilə bir günə təsadüf etməsi də diqqət çəkir

və güman ki, simvolik mənası da var. Putin Kırımın ilhaqı ilə bağlı verdiyi qərarı yenə də ciddi müdfiə edir. Yeri gəlmişkən, martın 16-da amerikalı senator Con Makkeyn Putinin yeni işğal planlarından danışdı. O, Putinin əsas məqsədinin Kiyevi tutmaqdan ibarət olduğunu bildirib: "Putini saxlamağın sirri Reyqanın dediyi "sülh savaştan keçir" ifadəsində gizləndi. Biz Ukraynaya yardım edirik, yaxınlıqdakı NATO ölkələri olan Polşa, Rumıniya, Latviya və digərlərini hərə-kətə keçiririk. Bax, bundan sonra biz Putinə dəqiq şəkildə anlamağa imkan veririk ki, o öz aqressiyasına görə nə dərəcədə böyük cavab verəcək. Putin keçmiş KQB agentidir və özünün də dediyi kimi, Rusiya imperiyasını bərpa etmək istəyir. Ukraynanı isə o, öz planında əsas məqam kimi görür. Çünki Rusiya Kiyevdən başlayıb".

"The Atlantic" nəşrinə "Rusiya Putindən sonra" başlıqlı

çı-analitik Ralf Piterson isə məqaləsində Qərb liderlərinin Putinlə mübarizədə uduzduğunu yazıb.

Prezidentin nəhayət ki, özü barədə yayılmış ən ağlasığmaz versiyalara nöqtə qoyduğu gün Şimal donanmasının və Qərb hərbi dairəsinin, eləcə də Hava-Desant Qoşunlarının ayrı-ayrı bölmələrinin tam döyüş vəziyyətinə gətirilməsi barədə əmr verməsi də təsadüfə oxşamır. Çünki hətta Qərb mənbələri belə Putinin Rusiya generaliteti tərəfindən nəzarətə alındığını, hətta dövlət çevrilişi həyat keçirdiklərini iddia edirdilər. Rusiya İslam Komitəsinin sədri, tanınmış filosof alim Heydər Camal Gürcüstan televiziyasına demişdi ki, "Putin neytrallaşdırılıb və bu və ya digər səviyyədə dövlət çevrilişi həyata keçirmək iqtidarında olan güc strukturlarının nəzarəti altındadır". H.Camal iddia edirdi ki, Rusiya prezidentinin martın 16-sı və 17-nə təyin edilən görüşləri ilə

Putin Türkiyədə

məqaləsində tanınmış jurnalist Mett Skyavensa yazıb ki, Rusiya prezidenti yenidən görünməyə belə, onun bir müddətlik yoxluğu hakimiyyətinin laxlaması barədə yayılmış xəbərləri təkzib etmir. Analitik "Putin ölərsə..." hipotetik sualının cavabında hakimiyyətin baş nazir Dmitri Medvedyevə keçəcəyi ehtimalına toxunub. Onun fikrincə, Medvedyevin 3 ay ərzində yeni prezident seçkilərinin keçirilməsində ölkəni idarə edə biləcək təcrübəsi var. O, 62 yaşlı Putinin səhətinin qaydasında olması ilə bağlı rəsmi xəbərlərə də ironik yanaşdı: "Kim Çen İrin də (Şimali Koreya lideri) cəmi 69 yaşında və heç kim onun 2011-ci ildə öləcəyini gözləməmişdi".

"Fox News"də ABŞ ordusunun istefada olan zabiti, yazı-

bağlı xəbərlər yalnız vaxt qazanmaq üçündür və ola bilsin ki, onunla anlaşma əldə etmək üçün danışıqlar aparılır.

Putinin "yoxa çıxmağı" ətrafında bu qədər gərginliyin və şayiələrin yayılması martın 16-da nöqtələndi. Bu, kimin tərəfindən düşünülməsindən, informasiya müharibəsində kimin udub, kimin uduzduğundan asılı olmayaraq, "Rusiyada qapalı rejim" in hakim olduğunu bir daha təsdiqlədi. Putinin niyə yoxa çıxdığı, niyə görüşlərinin ertələdiyi haqda xəbərlərə 10 gün sonra da aydınlıq gəlmədi.

Bundan sonra da gözlənilir ki, mediada və Qərb dairələrində "Putin bu müddətdə harada idi" sualı ətrafında da müzakirələr qızışsın...

☐ Xəbər xidməti

Hacı Qalibin ziyarəti və ticarəti

Kənan RÖVŞƏNOĞLU

Ötən

həftənin ən çox müzakirə olunan mövzularından biri də "26 qat hacı" Qalib Salahzadənin ziyarət mövzusunda açıqlamaları oldu. Media, sosial şəbəkələr hörmətli deputat-hacı, Şeyxülislamın qudası kimi tanınan Qalib Salahzadənin müsahibəsində söylədiyi fikirləri öz prizmasından şərh elədi. Və təbii ki, bütün istiqamətlərdə izahlar, şərhlər neqativ idi.

Bilməyənlərə və unudanlara xatırladım ki, deputat Q.Salahzadə "Yeni Müsavat"ın əməkdaşı ilə söhbətində bildirmişdi ki, Həcc qiymətləri elə də baha deyil, çünki o özü 26 dəfə Həcc ziyarətində olduğu üçün bu məsələlərdən xəbərdardır. Daha sonra isə Hacı Qalib "öz puluna" 500-dən yuxarı adamı Həccə göndərdiyini bildirmişdi. O cümlədən Hacı Qalib başqa mətləblərə də toxunmuşdu, ancaq bu yazının mövzusu olmadığı üçün onlara toxunmağa lüzum görmürük. Zətən neçə gündür yazılır, deyilir.

Əlbəttə, Qalib Salahzadənin neçə dəfə Həcc ziyarətində olması, 10 ildir deputat olduğu, yəni qanunla biznes fəaliyyəti yasaq olduğu halda hansı pulla 500 nəfəri ziyarətə göndərməsi, lap elə iki seçkidə necə deputat olması xalqımızı o qədər də narahat etməyib. Belə desək, alışılmış mənzərə olduğu üçün kimsə deputatı təftiş etməyib. Ancaq hacı deputatın birdən-birə devalvasiya, Həcc ziyarəti mövzularını ortaya artması, onu necə deyirlər, diqqət mərkəzinə çıxarıb.

Əlbəttə, bilənlər bilir ki, Hacı Qalib hər il Həcc ziyarətinə qohumu, Həcc ziyarəti prosesini öz inhisarında saxlayan Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədrinin nümayəndəsi sifəti ilə gedir. O və Şeyxin daha bir neçə qohumu Həcc ziyarətini təşkil edir. Başqa sözlə, Azərbaycandan gedən 3 min nəfərlik həcc heyətinin rəhbəridir, səfərin təşkilatı işlərini həyata keçirir. Yəni Qalib Salahzadə təkə ziyarətə deyil, həm də iş üçün gedir Məkkəyə. Amma əgər hər il Məkkəyə gedən Hacı Qalib orda zəvvarların yerləşməsi, ziyarətin təşkili işindən vaxt tapıb həcc əməllərini yerinə yetiribse, Allahla əhdini təzələyibse, bu çox gözəldir, olsun, buna da kiminsə iradı yoxdur. Amma bunun adı ziyarət deyil, belə desək, həm ziyarət, həm ticarətdir.

O ki qaldı Həccə, Həcc qiymətlərinə və ziyarətə 500 nəfər göndərmək məsələsinə, İslam dinində buna bir qadağa yoxdur, imkanı olan insan ziyarətə getmək imkanı olmayan möminləri ziyarətə göndərə bilər. Ancaq ziyarətə getməyin bir də halallıq şərti var. Əcəba, deputat 500 nəfəri Həccə göndərərək hansı puldan xərcleyib? Suallar açıqdır, yəqin ki, bunu ancaq Q.Salahzadə özü cavablandırır bilər. Qiymətlərə gəldikdə, Azərbaycandakı qiymətlər dəfələrlə digər ölkələrlə müqayisə olunub və mediada açıq rəqəmlər var. Əlbəttə, məsələn, Avropadan və ya Amerikadan gələnlərin ziyarət xərcləri səbəbindən qiymətlərin baha olması mümkündür, amma istənilən halda Azərbaycan reallığında və şərtlərində qiymətlər hər zaman baha olub.

Həcc ziyarəti İslam dininin əsas sütunlarından biri, vacib ibadətlər kateqoriyasına aiddir. Səhhəti, maddi durumu imkan verən müsəlman ömründə heç olmasa bir dəfə Həcc ziyarətində olmalıdır. Həcc ziyarətinin həyata keçirildiyi məkanlar Məkkədə tövhid dininin sünnə olan Həzrət İbrahimin, oğlu İsmailin həyatı ilə bağlı tarixi hadisələrin, eləcə də İslamiyyətin zühurunun baş verdiyi müqəddəs şəhərdəki məkanları ziyarət etmək, dünyanın hər nöqtəsindən gəlmiş milyonlarla müsəlmanla birlikdə bəndəlik vəzifəsini icra etmək hadisəsidir. Təfsirçilər Həcc bəndənin Allah evində Yaradanla bəndəlik əhdini yeniləməsi hadisəsi kimi təqdim edirlər. Həcc ziyarətini kamil şəkildə, bütün şərtlərinə riayət etməklə yerinə yetirən müsəlman günahları bağışlanmış şəkildə geri dönür. Ta ki ilk günahını edənə qədər. Həcdə günahlardan təmizlənən müsəlmanın etdiyi bir günah, söylədiyi yalan onun qazandığı savabı aparır. Həcc zəvvarları bunu yaxşı bilir.

"Bu layihənin Azərbaycan üçün çox böyük əhəmiyyəti var. Mən hətta bu layihəni 21-ci əsrin müqaviləsi adlandırmışam. Çünki bu layihə həm siyasi, həm iqtisadi cəhətdən Azərbaycan üçün çox əhəmiyyətlidir".

Baş nazirin sabiq müavini, deputat Vahid Əhmədov "Yeni Müsavat"a Trans Anadolu Qaz Boru Kəmərinin (TANAP) martın 17-də baş tutacaq təməlləşmə mərasimi və bu layihənin önemi ilə bağlı danışarkən bunları bildirdi.

Deputat qeyd etdi ki, Azərbaycan qazının ixracı ilə əlaqədar bu layihənin əhəmiyyəti dənizdir: "Bu layihənin həyata keçirilməsinə böyük səylər sərf olunub, Azərbaycan dövlətinin başçısı çox böyük iradə göstərmişdir. Çünki Azərbaycan qazının ixracı ilə əlaqədar qonşu dövlətlərdən təzyiqlər oldu. Çoxsaylı səfərlər zamanı istənilirdi ki, Azərbaycan qazı Rusiya vasitəsilə Avropaya çıxarılsın. Amma Azərbaycan prezidenti 2013-cü ilin dekabrında qərar qəbul etdi. O zaman İzmirdə belə bir bəyanat imzalandı ki, Azərbaycan qazı Gürcüstan və Türkiyə vasitəsilə Avropaya çıxarılır. 2014-cü ilin 20 sentyabrında bu layihənin əsası qoyuldu, Bakıda müqavilə imzalandı. Bu arada layihənin həyata keçirilməsi üçün ciddi işlər görülməlidir".

V.Əhmədov bu yaxınlarda ölkə prezidentinin Bolqarıstanı etdiyi səfəri də xatırladı: "Bolqarıstanda da bu layihənin həyata keçirilməsi üçün addım atılacağı razılıqları və bununla əlaqədar memorandum da imzalandı. Yəni "Nabucco"nun uzunluğu 3200 km idisə, bu layihə hardasa 1300 km uzunluğunda olacaqdır. Bu layihə bir tərəfdən də investorların Azərbaycana marağını artırır. Yəni layihəyə 45 milyarda yaxın investisiyanın qoyulması iqtisadi cəhətdən çox böyük əhəmiyyət kəsb edir". Deputat qeyd etdi ki, TANAP həm də siyasi layihə olması səbəbindən də xüsusilə qiymətli bir

Nəhəng iqtisadi və siyasi layihənin təməli qoyulur

Vahid Əhmədov: "TANAP Azərbaycan üçün həyati əhəmiyyət kəsb edir"

Vahid Əhmədov

"Azərbaycana daha çox indi dövlətlər investisiya qoyurlarsa, bu, bir daha Azərbaycanın müstəqilliyinin qorunub-saxlanılması, daimi olması üçün də əlavə şərait yaradır".

V.Əhmədov bu layihənin gerçəkləşməsi üçün Rusiya təhlükəsinin sovuşub-sovuşmadığına da aydınlıq gətirdi: "Fikir verirsinizsə, Azərbaycan qazının Türkiyə vasitəsilə Avropaya çıxarılması ilə əlaqədar məsələlər öz həllini tapdı, Putin Türkiyəyə səfər etdi və "Cənub axını" ilə əlaqədar Ərdəşanla müqavilə imzaladı. Bu layihə vasitəsilə Rusiya qazı Türkiyə vasitəsilə Avropaya çıxarılmalıdır. Amma sonradan Avropa dövlətləri buna etiraz etdilər, faktiki olaraq bu, Rusiyaya etiraz idi. Onu da deyim ki, Azərbaycanın dövlət başçısı TANAP layihəsinin gerçəkləşməsində Rusiyanın marağını da nəzərə almışdı. Avropanın o

hissəsinə ki, Rusiya qazı ötürülür, biz o hissəyə toxunmamışıq. Biz Rusiya qazının olmadığı bölgələrə Azərbaycan qazının verilməsinə razılıq etmişdik. Yəni ortada centlemen saziş var idi ki, harada Rusiya qazı varsa, ora müdaxilə etməyəcəyik. Amma çox təəssüf olsun ki, sonradan Rusiya Türkiyə ilə belə bir müqavilə imzaladı. Yaxşı ki, sonra bu müqavilədən özləri imtina etməyə məcbur oldular". İqtisadçı ekspert qeyd etdi ki, Rusiya hər zaman Azərbaycanın karbohidrogen ehtiyatlarını ixrac etməsinə serti münasibət sərgiləyib: "Amma bu yaxınlarda 3 dövlət - Azərbaycan, Türkiyə və Türkmənistanın başçıları görüşmüşdür. Türkmənistan qazının da Xəzər dənizi vasitəsilə bu layihəyə qoşulması ehtimalı həddən artıq böyükdür. İlk mərhələdə ildə təqribən 21 milyard kubmetr qaz ixrac etmək istəyirlər. Sonra bunun həcmi 30 milyard kimi artırılacaq. Yəni imkanlar çoxdur, Azərbaycanın da qaz ehtiyatı həddən artıq böyükdür. Belə məlumat verildi ki, ehtiyatlarımız 6 trilyondan da artıqdır. Bu mənada TANAP layihəsi Azərbaycan üçün həyati əhəmiyyət kəsb edir".

Qeyd edək ki, TANAP-ın təməlləşmə mərasimi 17 martda Qarsda prezidentlərin iştirakı ilə qoyulacaqdır.

Türkiyənin energetika və təbii sərvətlər naziri Taner Yıldız deyib ki, bununla da TANAP-ı bir

daha bölgəyə və dünyaya elan etmiş olacağıq. Qarsda bu möhtəşəm mərasimlə bağlı ciddi hazırlıq işləri görülüb, küçələr Azərbaycan və Türkiyə bayraqları ilə bəzədilib. Trans Anadolu Qaz Boru Kəməri təbii qazı Türkiyənin Şərqi sərhədindən Qərb sərhədinə daşıyacaq, bütün ölkədə sabit tranziti təmin edəcək. Layihə Azərbaycanı başlayan genişlənməmiş Cənubi Qafqaz boru kəmərinə Avropa Birliyində bir neçə kəmərlə əlaqələndirəcək. 5 il ərzində reallaşması nəzərdə tutulan layihənin dəyəri 7 mlrd. ABŞ dollarıdır.

Dörd mərhələdə həyata keçiriləcək layihənin ilk mərhələsi 2018-ci ildə başa çatacaq. 2020-ci ildə kəmərin buraxılış qabiliyyəti ildə 16 mlrd., 2023-cü ildə 23 mlrd., 2026-cı ildə isə 31 mlrd. kubmetr çatdırılacaq. İlk dövrdə TANAP kəməri ilə nəql olunacaq 16 mlrd. kubmetr Azərbaycan qazının 10 mlrd. kubmetri Avropaya, 6 mlrd. kubmetri isə Türkiyəyə satılacaq. Avropa üçün nəzərdə tutulan qaz Türkiyə-Bolqarıstan və ya Türkiyə-Yunanıstan sərhədində təhvil verəcək.

TANAP layihəsi üzrə saziş 2012-ci il iyunun 26-da İstanbulda imzalandı. Boru kəmərinin diametri 56 düym və ya 1,4 metr nəzərdə tutulub. TANAP layihəsinin işə düşməsi Şahdəniz-II layihəsi üzrə qaz hasilatına başlanılması vaxtı ilə uzlaşdırılıb və 2017-ci il üçün nəzərdə tutulub.

□ E.PASASOY

"Atəşfəşanlılığın barıtını azaldın"

ADR Avropa Oyunları ilə bağlı büdcə xərcləmələrindən narahatdır...

Azərbaycan Demokratiya və Rifah (ADR) Hərəkatı (sədr Qubad İbadoğlu) iyunda Bakıda keçiriləcək I Avropa Oyunları ilə bağlı bəyanat yayıb. Bəyanatda bildirilir ki, oyunlarla bağlı nəzərdə tutulmuş xərclərdə qənaət olmadığı təqdirdə, büdcəmiz ciddi maliyyə çətinlikləri ilə üzləşəcək. Bu səbəbdən ADR hökumətə təkliflər də ünvanlayıb.

"Azərbaycanın dünyada təbliği məqsədilə nəzərdə tutulmuş Birinci Avropa Oyunlarının ölkəmizdə keçirilməsi ilə bağlı verilən qərardan iki ildən artıq vaxt ötüüb. Hesablamalara görə, Avropa Oyunları üçün idman infrastrukturunun yaradılmasına və əməliyyat büdcəsinə birbaşa xərclər 4,2 milyard dollar təşkil edir. Avropa Oyunlarının açılış və bağlanış mərasimlərində şouların, müxtəlif əyləncəli mədəni-kütləvi tədbirlərin hazırlanması, keçirilməsi,

qonaqların təmtəraqlı qəbulu, yola salınması və sair bu kimi tədbirlər planlaşdırılır. Amma bu tədbirlər proqramı hazırlanarkən Azərbaycanın dövlət büdcəsinin formalaşmasında əsas rol oynayan neftin dünya bazarında qiyməti aşağı düşməmişdi. 2015-ci il Azərbaycan dövlətinin proqnoz büdcəsində neftin 1 barelinin qiyməti 90 dollar nəzərdə tutulmuşdursa, bu qiymət hazırda 50 dollara qədər enib. Bu halda dövlət büdcəsinin nə qədər itkiyə məruz

başqalarına xoş gəlmək üçün planlaşdırılan bədxərclik dövlətin cari maliyyə imkanlarını daha da pisləşdirə bilər", - deyir bəyanatda vurğulanır.

Bütün bunları nəzərə alaraq, ADR hökumətə Avropa Oyunlarının keçirilməsi üçün nəzərdə tutulmuş büdcəyə yenidən baxmağı və əməliyyat xərclərini optimallaşdırmağı təklif edib: "Dünyada gedən iqtisadi proseslər, neftin qiyməti ilə bağlı yaranmış çətinliklər, iqtisadi böhranlar fonunda xərcləmələrin rasionallaşdırılması Avropa Oyunlarının iştirakçıları və qonaqlar tərəfindən də anlayışla qarşılanar. Əks halda, qonaqpərvərlik adı altında sərgiləyəcəyimiz bədxərclik onlarda da haqlı suallar yarada bilər... ADR Hərəkatı hesab edir ki, hakimiyyət Avropa Oyunlarının boykot olunması ilə bağlı çağırışlara da diqqət yetirməli, ölkənin Avropa modern ailəsinin üzvü olduğunu sübut etmək üçün siyasi məhbustlara azadlıq verməklə və vətəndaş cəmiyyətinin fəaliyyətinə olan məhdudiyatları aradan qaldırmaqda ölkənin demokratik imicini formalaşdırmalıdır".

□ RÖYA

Bu rubrikaya simvolik olaraq "Qarşı cinah" adını qoymuşuq. Felən bizdən, fikrən qarşı tərəfdən olanların iş sistemi, bir günü, mətbəx sirləri... layihənin əsas məqsədidir.

Baş redaktorun masasının üstündəki mesaj: Şef düşünür...

Bu dəfə isə yolumuzu "Səs" qəzetindən saldığımız. Sağ olsun, baş redaktor Bəhrüz Quliyev kompleksiz-filansız, "buyur" dedi.

Həftənin ilk iş günündə, saat 10.30-dan redaksiyanın qapısını dayam. Demək ki, iclas da bir azdan başlanmalıdır. Amma bu, "Yeni Müsavat" əməkdaşına xətin keçirilən, təkrar iclasdır. Çünki məndən öncə şöbələrdə, redaktorun rəhbərliyi ilə ilkin iclas keçirilib.

Gözüm redaktorun masasının üstündəki bir-birindən fərqli iki kitabı sataşır: "Dualar" və Balzakın "Gizli şedevr"i. Ən maraqlısı isə kitabların yanında yerləşən suvenirdir. Hərəkət edən piramidanı xatırladan kiçik suvenirin hər üzündə rus dilində başqa bir mesaj var: "Şef düşmə" (Şef düşünür), "Şef otdixayet" (Şef istirahət edir) və sair. Fonda baş redaktor olmaqla suvenirin fotosunu çəkdiyimi görüb, B.Quliyev zarafatqarışıq reaksiyası da gözələnir olur: "Deyəsən, təxribata hazırlaşırsız ha".

İclas başlanır: "Yeni Müsavat"çının biləcəyi qədər danışın... Az keçmədən "Səs"çilər də iclas otağına toplaşır. Baş redaktor onları mənə, mənə onlara təqdim edir, layihənin məqsədini açıq, zəruri qeydini də unutmur: "Demirəm ki, Sevinc xanım bizim işin içinə tam girib, bütün sirləri açıqlamaq istəyir... Onun biləcəyi qədər danışın. O da bizim həmkarımızdır, amma... özünüz bilirsiniz".

İcraçı direktor Vəli Vəliyev, SİA-nın redaktor müavini Fətulla Məmmədov, SİA-nın redaktorları Günay Məmmədova, Nailə Məhərrəmov, SƏS TV-nin rəhbəri Cabir, "Səs" qəzeti informasiya şöbəsinin müdiri Rövşən, siyasət şöbəsinin müdiri İlham Əliyev və şöbə müdiri Rəfiqə Kamalqızı dəyirmi masanın arxasına toplaşır, başlayırlar günü, yeni həftəni planlamağa. Amma ən maraqlısı iclas iştirakçılarından bəzilərinin mövzuları elan edərkən ayaq üstə dayanması idi.

Planlamadan məlum olur ki, "Səs" in gündəmində gözələnən əfv fərmanı, buna münasibətlər, Milli Şuranın son mitinqinə cəmiyyətin münasibəti, regionda baş verən hadisələr, eləcə də axır çərşənbə və Novruzla bağlı yazılar var.

Səs TV-də də tədbirlərin işıqlandırılması, gündəm mövzuları ilə yanaşı, əməkdaşlardan birinin İsmayilli rayon icra hakimiindən müsahibəsi yayımlanacaq.

İlham Əliyev: "Rauf Arifoğlu mənim zənglərimə cavab vermir"

Bu yerdə "Səs"çilərin dərdi təzələnilir. Deyirlər ki, onları müxalifətin heç bir tədbirlərinə buraxmırlar. B.Quliyevin sözlərinə görə, əməkdaşları müxalifət partiyalarına gedəndə onları az qala qovurlar. "Deyirlər ki, nəə, "Səs" qəzetindən gəlmi-

İqtidarın "Səs" indən müxalifətə

qarşı ilginç plan (laşdırma)

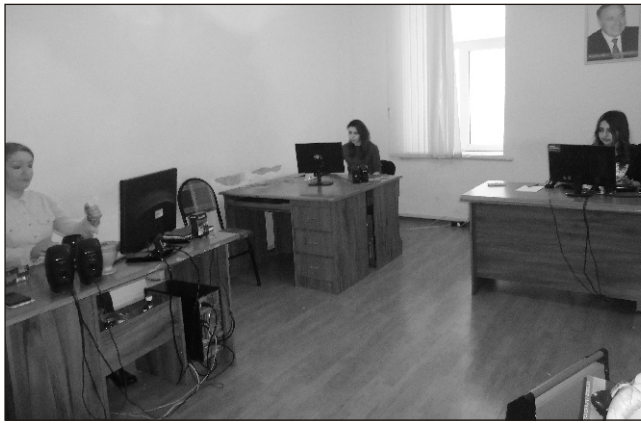
Əməkdaşımızın hakimiyyətin ən radikal qəzetindən reportajı; "SƏS" qəzetinin bir iş günü, mətbəx sirri, "döyüş" taktikası barədə bilmədiklərimiz...

siz? Tez çıxın burdan. Halbuki görürsünüz, biz sizi redaksiyamızda qonaq edirik".

Siyaset şöbəsinin müdiri İlham Əliyev də "Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktoru **Rauf Arifoğlundan** gileylənir: "Sizin baş redaktora nə zaman zəng edərəm, zəngimə cavab vermir. Ya da deyir, mənə qəzetlə bağlı sual verin, siyasətlə bağlı yox".

B.Quliyev isə qonaqpərvərlik göstərərək, İ.Əliyevin gileyləniböyütmür və maraqlı dialoq yaşanır.

də gördüyü işlərlə bağlı mövzu verməmişəm. Aprel ayında Dünya Azərbaycanlıları Konqresinin nəzərdə tutulan qurultayına namizədlərin qarşılıqlı müzakirə ilə gedişməsi mövzusu da olacaq. İqtidar-müxalifət dialoqu olduğu halda Milli Şuranın mini piket keçirməsi nəyə hesablanıb? Avropa Oyunları ərəfəsində xarici qüvvələrlə yanaşı, AXCP, Müsavat kimi qərəzli qüvvələrin təxribat mövqeyi tutması, erməni dəyirmanına su tökməsi kimi qiymətləndirilə bilməzi? Bunlar

"İlham Əliyev ad-soyadı müxbirimiz harasa zəng edir, məlumat almaq üçün. Deyir, sizi İlham Əliyevdir narahat edən. Dərhal zəng etdiyi adam deyir ki, ay sənin adına qurban, de, nə lazımdır"

Rövşən: Bəhrüz bəy, düz deyir, o, bizim telefonları açmır.

B.Quliyev: Yəqin sən yaxşı düşmürsən, ya da yaxşı zəng etməmişəm. "Yeni Müsavat"la bağlı heç bir yazı birtərəfli getməsin. Həmkarlarımız şərh məlumdur qalıbsa, onlara tribuna verməliyik. (Milli Şuranın son mitinqi ilə bağlı "Yeni Müsavat"a ünvanlanan hücumları nəzərdə tutur-S.T.)

İ.Əliyev daha sonra həftə içi yazacağı mövzuların siyahısını təqdim edir. Məlum olur ki, onlar prezidentin bölgələrə səfəri barədə yazılar hazırlayacaqlar: "Mehriban Əliyevanın Avropa Oyunları Təşkilat Komitəsinin sədri kimi bu sahədə

əsas mövzulardandır".

B.Quliyev mövzuları dinləyəndən sonra çoxuna razılıq verir və ümumiləşdirir. Xüsusi olaraq qeyd edir ki, müxalifət düşərgəsində baş verən hadisələr onlar üçün daim gündəmdədir: "Onların arasında olan gərginlik bizim qəzetin səhifələrində işıqlandırılmalıdır. Xüsusən bu gərginliyi yaradan səbəblər və münasibətlərin pozulması haqda müxtəlif fikirlər, şərhlər, təhlillər, rəylər, özəlindən olan funksionerlərdən rey alıb işıqlandırın. Parlament seçkiləri ərəfəsində müxalifətdə siyahı hazırlanır. Hansı partiyadan kimlər, hansı siyahı ilə qatılacaq. Siyahı problem olub. Artıq onların arasında

Baş redaktor Bəhrüz Quliyev: "Əməkdaşlara tapşırıbmışam ki, müxalifətin söyüşünə ən sərt ifadələrlə cavab verin"

gərginlikdir. Siyahı məsələsi bunların axırına çıxacaq. Demokratik mübarizə əvəzinə bunlar bir-birini qırırlar".

Milli Şuranın son mitinqinə gəlincə, B.Quliyev əməkdaşlarına bununla bağlı fikrini də açıqlayır. Deyir ki, mitinqdə cəmi 600-700 nəfər adam olub: "Bizim jurnalistlərə tapşırıq vermişdim ki, izləsinlər. Yalandan deyirlər, 10 min nəfərdir. Bizim işimiz nədir? Say saymaq deyil ki? Sadəcə, bunu yaradan səbəbləri üzə çıxarmaqdır".

Bununla da iclas yekunlaşır, hər kəs iş otağına keçir. B.Quliyevdən "Səs" in iş sistemi ilə bir neçə detali da qısa müsaibə zamanı öyrənirik.

- Müxalifət mətbuatındakı hər bir yazıya reaksiya verirsiniz? Belə bir öhdəliyiniz varmı?

- Hər bir yazıya reaksiya vermirik. Obyektiv tənqid olanda onu araşdırıb nəticə çıxarıyıq. Müxalifət mətbuatında gədən yazılar işlənilməlidir, əks arqumentlər ortaya qoyulmalıdır. Müxalifət mətbuatında mövzu qıtlığı var. Aktual mövzular, obyektiv tənqid diqqətimizdən qaçmır. Böhtan atırlarsa, böhtanla cavab veririk. Şantaj edirlərsə, onu da bacarıyıq. Kol-

laj edirlərsə, kollajı da edirik. Yeni onlara öz dili ilə cavab verməyi bacarıyıq. "Səs" iqtidar radikal müdafiə edən qəzetdir.

- Qəzetinizdə təhqir olmur deyirsiniz?

- Bir də görürsən, bir yazının iki-üç yazısının içində heç nəyə söykənməyən, jurnalistikadan kənara çıxmış məqamlar var. Söz çoxluğudur, yazıb, təhqir edib, şantaj edib. Məcbur qalır köşə yazarlarını çağırıram ki, bax, bu yazını oxuyun, ya da bu sözü oxuyun, bundan da sərt söz tapın. Bilmirəm, gedin Azərbaycanın zəngin dil ehtiyatı, lüğəti var. Gedin, ordan tapın, ondan da sərt söz tapın, yazın, mən təsdiq edəcəm. Söyüşə söyüşlə, intellektlə intellektlə cavab veririk.

- "Səs" qəzetinin çox oxunduğunu demək olmaz, hər halda...

- Niyə ki? Müxalifət bizi oxuyur tam. Onlar istəyir oxusun ki, biz nə yazmışıq. 5 nəfərin başı bir "Səs" qəzetinin üzərindən boylanıb həmişə. Elə dövrləri olub qəzetimizin. İndi isə ümumən çap mediasının vəziyyəti necədirsə, bizimki də elədir. Bəzi saytlar yalançı İP hesabları ilə oxucunu aldadırlar. "Alexa" nı fırlatmaq, google-ya

variant eləməklə... nəyə nail olmaq istəyirlər. Bu, bızlıq deyil. Mən o yola getməmə, özümü təhqir olunmuş sayaram. Kimsə pullar yatırır ki, nədir-nədir 5-ci yerdə olsunlar. Bunlar bir də görürsən, axtarış saytlarını "üstələyiblər". Bu qədər gülməli olur vəziyyət.

- İndi sizinlə danışırıq, amma mənim yadıma iki il bundan öncə "Park Inn" hotelində keçirilən tədbirdə Xədicə İsmayil-

in ünvanına, üzünə dedi-yiniz sözlər düşür. Xaricilərin yanında, geniş bir tədbirdə hələ də yaddaşlardan silinməyən ifadələr işlətdiyiniz haqqında. Həmin vaxta qədər sizə, fəaliyyətinizə anlayışla yanaşan bir çoxunun fikri dəyişmişdi.

- Bilirsiniz, xarici təşkilatlar istəyirdi ki, həmin vaxt, "Eurovision" ərəfəsində Xədicənin əli ilə Azərbaycanla bağlı neqativ fon yaratsınlar. Orada xarici jurnalistlər vardı. Yerli jurnalistlər olsaydıq, bəlkə də mən bir o qədər reaksiya verməzdim. Xarici jurnalistlər gəliblər, Xədicəni müzakirə edirlər. Bu mövzu artıq dövlətin əleyhinə yönəlir.

- "Yuxarı"dan göstəriş gəlmişdi hücumla bağlı?

- Xeyr, heç bir göstəriş yox idi. Azərbaycan jurnalistinin siması kimi xaricə işləyən jurnalistlərə ümumiləşmiş bir cavab idi. Ümumən, YAP rəhbərliyindən bizə birbaşa tapşırıq gəlir. Deyim ki, qəzet partiya nəzarətindən çıxma bilmir, belə şey yoxdur. Amma biz özümüz bilir ki, qəzet yaranandan Heydər Əliyevsevarləri öz ətrafında birləşdirib. YAP da "Səs" qəzetinin bazasında formalaşmış. Ona görə ki, "Səs" düşüncənin beyni mərkəzi olub. Mən də bu ənənəni davam etdirməyə çalışıram. Müxalifətə yönülməyən YAP-ın və iqtidarın əleyhinə kampaniya aparırsa, "Səs" qəzeti və əməkdaşları özlərinə borc bilirlər ki, bunu cavablandırınlar.

Söhbətdən sonra redaksiyada da qısa gəzinti edirik. Şöbələr üzrə yerləşdirilmiş redaksiya əməkdaşları, televiziyanın studiyası, texniki heyətin otağı. Klassik redaksiya tərtibatı.

Siyaset şöbəsinin müdiri İlham Əliyevin də oturduğu otağa gəlmişkən, ondan dövlət başçısı ilə eyni ad-soyadı daşdığı üçün bunun hər hansı üstünlüyünü yaşayıb-yaşamadığını soruşuram. "Buna görə qürur duyuram, amma hər hansı üstünlüyünü yaşamamışam".

B.Quliyev əməkdaşının "siyasi səhv"ə yol verdiyini görüb dərhal düzəliş verir: "Necə yəni yaşamamışam? Harasa zəng edir tutmaq ki məlumat almaq üçün. Deyir, sizi İlham Əliyevdir narahat edən. Dərhal zəng etdiyi adam deyir ki, ay sənin adına qurban, de, nə lazımdır? Bunun özü üstünlük deyil?"

Redaksiyadakı gəzinti də yekunlaşandan sonra növbə sağollaşmağa çatır. Amma baş redaktor sonda anonsunu verməyi də unutmur: "Bax, mən də sizin redaksiyaya öz müxbirimizi yollayacağam. Görüm bizim kimi demokrat ola biləcəksizmi?"

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Ölkədə ixtisarlara miqyası genişlənir

14 icra hakimiyyətində 702 nəfər ixtisar edilib; ekspertlər bildirirlər ki, hökumətin antiböhran planı yox səviyyəsindədir...

Maliyyə Nazirliyi 14 rayon icra hakimiyyətində və digər dövlət orqanlarında yoxlama apararaq 6 milyon manatlıq yeyinti faktı aşkarlayıb. Burada maraqlı məqamlardan biri də bu qurumlarda 702,5 ştat vahidinin ləğv edilməsidir. Ekspertlər bu xəbəri ölkədə gedən ixtisarlara növbəti dalğası kimi qiymətləndirirlər. Neftin dünya bazarında qiyməti ucuzlaşdıqca, ölkədə ixtisarlara daha ciddi görkəm alır.

Bir müddətdir ki, ARDNŞ də ixtisarlara aparır. İlk olaraq zavod və digər müəssisələrdən 800 işçinin ixtisara salınacağı bildirilir. 2013-cü ildən başlanan ixtisarlara bu il də davam edəcəyi şübhəsizdir. Qeyd edək ki, ekspertlər ixtisarlara qaçılmaz olacağını düşünürlər. Hətta bir müddət əvvəl iqtisadçı-alim Qubad İbadoğlu nazirliklərin sayının azaldılmasını təklif etmişdi. Onun sözlərinə görə, neftin qiymətinin ucuzlaşmasından sonra hökumətdə də rəşional xərcləmələr mövzusu getdikcə aktuallaşır: "Deməli, büdcə xərcləmələrinin optimallaşdırılması, iş yerlərinin bağlanması və əmək haqqı gəlirlərinin azalmasına yol vermədən dövlətin əzafi məsrəflərinin ixtisarı yolu ilə səmərəliliyin artı-

rılması hazırda həlli vacib olan əsas məsələlərdən hesab olunur. Belə ki, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin strukturuna 20 nazirlik, 10 dövlət komitəsi, 2 dövlət administrasiyası, 4 dövlət xidməti və 1 dövlət fondu daxildir və onların hamısı dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilir. Beləliklə də Kabinetin tərkibində müxtəlif adlarla yer alan mərkəzi icra strukturlarının sayı 37-yə çatır. Müqayisələr göstərir ki, Azərbaycanda dövlət nazirliklərinin sayı hət-ta Avropa ölkələri ilə müqayisədə belə çoxdur. Azərbaycanda 20 nazirliyin olması dövlət idarəetmə xərclərinin optimallaşdırılmasının və idarəetmədə struktur islahatlarının aparılmasının potensialının yüksək olmasının göstəri-

sidir. Əslində Azərbaycan Nazirlər Kabineti Rusiya Federal hökuməti təkrarladığından ölkədə şişman dövlət idarəetmə aparatı yaranıb. Neft gəlirlərinin azalması səbəbindən formalaşan yeni iqtisadi situasiyada dövlət aparatının saxlanması ciddi maliyyə tələb edəcəyində bu sistemdə mərhələli islahatlara start verilməlidir. Fikrimizcə, bu istiqamətdə aparılmalı olan islahatların 1-ci mərhələsində Azərbaycanda 12 nazirliyin saxlanması optimal hesab oluna bilər".

Ekspert Natiq Cəfəri de bildirir ki, iş yerlərinin çoxluğu şişirdilmiş rəqəmlərdir və ixtisarlara qaçılmazdır. "Ümumiyyətlə, Azərbaycanda son on ildə iş yerlərinin yaranma tarixçəsinə və strukturuna baxdıqda görürük ki, dayanıqlı olmayan olmayan bir model seçilib. Neft pullarının çox sürətlə artdığı və qiymətinin yüksək olduğu bir dövrdə hökumət dayanıqlı iş yerlərinin və

istehsal sahələrinin yaradılmasında, dövlət və hökumət aparatının şişirdilməsi yolu ilə ştatların artırılması yolunu tutdular. Ya da investisiya layihəsi vasitəsilə on minlərlə insanı müvəqqəti iş yerləri, təmir-tikinti işlərinə cəlb etməklə sosial gərginliyi və işsizlik problemini həll etmək yolunu tutdular. Dəfələrlə və illərlə ekspertlər vurğulayırdılar ki, bu, dayanıqlı model deyil. Sonunda hökumət bu iş yerlərini ixtisar etməyə məcbur olacaq. İndi həmin dövr yetişib və nəzərə alsaq ki, Azərbaycan kimi kiçik bir ölkədə büdcədən maliyyələşən, maaş alan insanların sayı az qala bir milyona çatır. Bu, dayanıqlı bir model deyil və iqtisadiyyata ağır bir yüküdür. Çünki o sahələrdə çalışan insanların böyük əksəriyyəti əlavə dəyər yaratmır. Özləri özlərində bir dəyər yaratmırlar və əsasən büdcədən ayrılan vəsaitlərin, maaşların hesabına dolanırlar. O cümlədən də təmir-tikinti sahələrinə aiddir.

Böyük əksəriyyətdə çox təəssüf ki, əlavə dəyər yaratmayan sahələrə yönəldilir. Məsələn, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti son illərdə 1,5 milyarda yaxın vəsaiti təmir-tikinti işlərinə xərcləyir. Yeni binaların üzlənməsi, yeni mərmər səkilərin quraşdırılması, parkların yaradılması kimi əlavə dəyər yaratmayan sahələr və iqtisadiyyata heç bir qatqısı olmayan sahələrdir. Və bu modelə üstünlük verən hökumət indi çətinliklə üzləşib", - deyir o bildirib. **Ekspertin sözlərinə görə, Azərbaycan normal idarəetmə sistemine keçmək istəyirsə, ixtisarlara da olmalıdır:** "Hətta nazirliklərin, dövlət idarələrinin sayı da azaldılmalıdır. Azərbaycanda dövlət və hökumət idarələrinin sayı 40-dan çoxdur. Kiçik bir ölkə üçün bu, çox böyük rəqəmdir. Müqayisə üçün deyim ki, Gürcüstanda bu, 20-yə yaxındır. Belə bir modelə keçməyə ehtiyac var. Amma indiki dövrdə hökumətin siyasətində olan dəyişiklik-

lərlə bağlı əsas problem məhz gəlirlərin azalmasıdır. Yeni məcburiyyətdən bu addımları atıblar. Amma buna paralel olaraq digər addımlar atılmalıdır ki, işsiz qalan insanların sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, yeni iş yerlərinin yaradılması üçün daha ciddi açılıma ehtiyac var. Liberallaşmaya ehtiyac var. İqtisadiyyatda islahatlara ehtiyac var. Amma təəssüf ki, birinci addımı görürük, amma ikinci tərəfdən bu problemlərin həllinə yönələn addımları görmürük. Hökumətin antiböhran planı yox səviyyəsindədir. Ya da ki, varsa da, o qədər gizli saxlayırlar ki, hökumətdə çalışanların əksəriyyəti bunu bilmir. Yeni cəmiyyətdə bununla bağlı heç bir məlumat yoxdur ki, böhranla bağlı hansı addımlar atılacaq. Təbii ki, idarəetmə optimallaşmalıdır. Amma bundan sonra hansı addım atılmalıdır? Bununla bağlı doğru-dürüst proqramı biz görmürük".

□ Rəy RƏFİYEVA

"Məbədlər ibadət yeri kimi istifadə olunursa, dağıdıla bilər"

Qamət Süleymanov: "Heç vaxt mitinqdə iştirak etməmişəm..."

"Əbu-Bəkr" məscidinin imamı Hacı Qamət Süleymanov "Yeni Müsavat"a müsahibə verib. Sələfilərin lideri sayılan Q.Süleymanov radikalın həbsi, maarifçilik işi, İslamda məbədlərə münasibət, müxalifətin bahalaşma əleyhinə mitinq və digər mövzulardan danışır:

- Hacı, radikalara qarşı əməliyyatlar ekstremizmin qarşısını ala biləcəkm?

- Nəticənin necə olacağından əslilə olmayaraq, radikalizm mübarizə davamlı olaraq aparılmalıdır. İlk növbədə mübarizə radikal fikrə qarşı olmalıdır. Biz hər zaman o mövqedəyik ki, fikirlə mübarizə aparılmasa, radikallığın kökünü kəsmək mümkün olmayacaq. Bu gün dünyanın hər yerində radikal təfəkkürlü adamlar var. Ona görə də həbslərlə yanaşı, maarifçilik işləri həyata keçirilməlidir. Məscidlərdə sağlam imamlar xütbələr deməli, düzgün istiqamət verməlidir. Ancaq biz bunları hər çıxışda danışırıq. Yəni də radikal var. Çünki maarifçilik səviyyəsi sıfırdır. Bunun günahı kimdədir, bilənlər bilir. Üstəlik, məscidlərin sayı azdır. Bu mə-

sələ hamını narahat etməlidir. İbadət gələnlər də sıxlığa görə gəlir. Bu da radikalara sərf edir. Çünki təbliğat aparılır.

Onlar öz ətrafına məscidə getməyi qadağan edirlər. Bu gün bizim məscidin açılmasını istəməyən radikallardır. Çünki "Əbu-Bəkr" məscidi radikallığa qarşı fikri mübarizə aparır. Əgər məscid fəaliyyətini davam etdirə bilsəydi, fərqli vəziyyətlə qarşılaşardıq.

- Məscidlərə getməyi qadağan ediblərsə, bu radikal fikirlər adamlara harada təbliğ olunur?

- Hər yerdə mümkündür. Hətta bütün yerlər onların üzünə bağlansa belə, geniş bir zona var - internet. Sosial şəbəkələrdə ciddi təbliğat gedir. Onların internetə yerləşdirmiş dərsləri var. Dünyanın hər

yerində radikalı olduğu üçün Azərbaycanın içindən təbliğat aparılmasa da, kənardan, internetdən daxil olur. Somalidə, Nigeriyada, Liviyada, hər yer radikalizmlə əhatələnib. Tək Azərbaycana aid deyil. Bəzən fikirlər səslənir ki, bu məsələdə maliyyə rol oynayır. Pul amili ciddi səbəb deyil. Ola bilsin ki, kiminsə Suriyaya getməsinə yolunu verir. Amma radikal cərəyanların içində imkanlı adamlar var ki, onların maddi sıxıntısı yoxdur. Məsələn, bin Laden özü kasıb adam deyildi. Onun maliyyə ehtiyacı yox idi. O zaman niyə bu yolu seçdi? Bax, bu yerdə fikir amili rol oynayır. Beyin radikal ideyalarla zənginləşir. Sadəcə, dünyada gedən proseslər təsir edir.

- Amma deyəsən, Azərbaycanda radikalı yalnız sünni məzhəbindən çıxır?

- Ekstremist fikirlər hər məzhəbdə var. Sadəcə, dindarlar arasında bir-birinin əqədindən istifadə halları ola bi-

lər. Qarşı məzhəbdə olan dindar digəri barəsində qorxulu fikir oyadır. Təlqin edir ki, ondan çəkinin, uzaq gəzin. Azərbaycanda ola bilsin ki, kimlərsə belə təbliğatdan istifadə edirlər. Yəqin kimlərsə sələfilərə qarşı düzgün istiqamətləndirmir. Bu, problem olaraq qalır. Ancaq ümumilikdə radikalıq bütün məzhəblərdə var. Ona görə də lap əvvəle qayıdıram, ümumilikdə radikalizmə qarşı əməliyyatlar davam etməlidir. Eyni zamanda İslam insanlara doğru çatdırılmalıdır. Heç bir radikal qoşulduğu silahlı birləşmələrdə ona vəd olunan istəyinə çatmayıb. İslam dövləti qurmaq arzusu da onların xəyalıdır. Suriyada 2011-ci ildən Əsədlə mübarizə gedir və şəriət dövləti qurulmayıb, insanlar günahsız yerə ölür. Digər ölkələrdə də şəriət dövləti qura bilmədilər.

- Amma etiraf etmək lazımdır ki, bu gün radikalıq İslamçı ideologiyasında olanlar edir...

Qamət Süleymanov

- Hər dəfə bir dalğa gəlib gedir. Bu dövrlərdən, zəmanələrdən asılıdır. Şərait nəyi dikte edir, ona uyğun siyasət aparılır. Zamanında kommunizmə bağlı radikalıq olub. Bir başqa dalğada millətçiliklə həyata keçirilib. Bugünkü dövrümüzdə din adı altında bu siyasət yürüdü. Çünki din indi daha çox gündəmdədir. O baxımdan radikalıq tək həbslə azalmır. Maarifləndirmə işi isə sıfır səviyyədədir. Mən inanmıram ki, onlar Azərbaycanda bir iş görə bilsinlər. Sadəcə, radikalizmə meyillənmənin səbəbləri var. Burada savadsızlıq rol oynayır.

- Bir məsələni soruşum, İslam tarixi məbədlərin dağıdılmasına necə baxır?

- İslam tarixi abidələrə mənfi yanaşmır. Əgər həmin məbədlər ibadət yeri kimi istifadə olunursa, onda dağıdıla

bilər. Amma həmin yerdə ibadət yoxdursa, azad saxlana bilər. Misirdə həmin ehramların dağıdılmasına ehtiyac yoxdur. Mən bildiyim qədər orada ibadət olunmur.

- Sələfilər Novruz bayramı keçirirm?

- Yox, biz bu bayramı qeyd etmirik.

- Ölkədəki bahalaşma necə, sizə təsir edibmi?

- Müəyyən qədər qiymət artımı var. Amma tənzimlənir, qiymətlər normaldır. Sadəcə, bu, dünyada gedən prosesdir. Biz də dünyanın ayrılmaz parçasıyıq və istər-istəməz Azərbaycana da təsir edir.

- Ona görə soruşdum ki, müxalifət bahalaşma əleyhinə mitinq keçirib, sizcə, davam etməlidirmi?

- Sələfilər mitinqin əleyhinədir. Mən heç vaxt mitinqdə iştirak etməmişəm.

□ Emil SALAMOĞLU

Azərbaycan İrəvanda toplantını boykot etdi

Martın 16-da Ermənistanın paytaxtı İrəvanda Avronest PA-nın 4-cü sessiyası öz işinə başlayıb. Martın 18-dək davam edəcək sessiya çərçivəsində plenar iclasla bərabər, Büronun və 4 daimi komitənin iclası keçirilməli, müvafiq məruzələr üzrə irəli sürülmüş düzəlişlər səsverməyə çıxarılmalı, məruzələr yenidən müzakirə olunaraq qətnamə edilməli və Avronest PA-nın cari ilin may ayında Rıqada keçiriləcək Şərqi Tərəfdaşlığı Sammitinə ünvanladığı ismarışlar qəbul edilməlidir.

Avronest PA-da Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri Elxan Süleymanov APA-ya açıqlamasında bildirib ki, 2011-2014-cü illər ərzində davamlı şəkildə Büro iclaslarında işğalçı Ermənistan Azərbaycan torpaqlarını azad etməyəndək Avronest PA-nın sessiyalarının, Büro və komitə iclaslarının Ermənistanla keçirilməsinə və Ermənistanın Avronest PA-ya həmsədrliyinə qəti şəkildə öz etirazını bildiriblər: "Etirazlarımızı baxmayaraq, Avronest PA-nın plenar sessiyasının İrəvanda keçirilməsi barədə qərar qəbul edilib. Azərbaycan nümayəndə heyəti isə haqlı olaraq öz tələblərində ısrar nümayiş etdirib və Avronest PA-nın İrəvanda keçirilən sessiyasında iştirakdan imtina edib". E.Süleymanov qeyd edib ki, Azərbaycan nümayəndə heyəti İrəvanda keçirilən sessiyada iştirak etməkdən imtina etsə də, daimi komitələr üzrə hazırlanmış məruzələrə öz düzəlişlərini irəli sürüb. "Sessiyanın İrəvanda keçirilməsi Ermənistan tərəfinə qondarma erməni soyqırımının 100 illiyi ilə bağlı təbliğat üçün əlavə imkanlar yaradır və faktiki olaraq bu beynəlxalq tədbirin Ermənistan qondarma erməni soyqırımının təbliğat vasitəsinə çevrilməsinə şübhə doğurmur. Maraqlıdır ki, sərsəm erməni soyqırımına faktiki dəstək verən bu qurum nəzərə almayı ki, bu qondarma iddiaların 100 illiyini qeyd etməyə hazırlaşan ermənilər hələ 1905-ci ildən başlayaraq, azərbaycanlılara qarşı soyqırım cinayətləri törətməyə başlayıb və artıq 110 ildir ki, ermənilərin azərbaycanlılara qarşı həyata keçirdiyi soyqırım cinayətləri davam edir"-deyə, o bildirib. **E.Süleymanov deyib ki, İrəvanda keçirilən sessiya zamanı Azərbaycan nümayəndə heyətinin müstəqil və ya AP üzvləri ilə birgə irəli sürdüyü düzəlişlərin qəbul edilməsi şansı azdır:** "Çünki öz-özlüyündə plenar sessiyanın işğalçılıq siyasəti həyata keçirən və Aİ-nin məqsədlərinə zidd siyasət qərarlar qəbul edən dövlətin paytaxtında keçirilməsi ondan xəbər verir ki, Avronest PA digər beynəlxalq qurumlar kimi, Ermənistanı beynəlxalq sanksiyalardan sığortalamaq məqsədilə öz çətiri altına alıb. Bu isə növbəti dəfə Avronest PA-nın öz prinsip və məqsədlərini pozan mahiyyətsiz bir qurum olmasından xəbər verir".

Ermənistanın xarici işlər naziri Edvard Nalbəndyan İrəvanın təbliğat vasitəsinə çevrilməsinə şübhə doğurmur. Maraqlıdır ki, sərsəm erməni soyqırımına faktiki dəstək verən bu qurum nəzərə almayı ki, bu qondarma iddiaların 100 illiyini qeyd etməyə hazırlaşan ermənilər hələ 1905-ci ildən başlayaraq, azərbaycanlılara qarşı soyqırım cinayətləri törətməyə başlayıb və artıq 110 ildir ki, ermənilərin azərbaycanlılara qarşı həyata keçirdiyi soyqırım cinayətləri davam edir"-deyə, o bildirib. **E.Süleymanov deyib ki, İrəvanda keçirilən sessiya zamanı Azərbaycan nümayəndə heyətinin müstəqil və ya AP üzvləri ilə birgə irəli sürdüyü düzəlişlərin qəbul edilməsi şansı azdır:** "Çünki öz-özlüyündə plenar sessiyanın işğalçılıq siyasəti həyata keçirən və Aİ-nin məqsədlərinə zidd siyasət qərarlar qəbul edən dövlətin paytaxtında keçirilməsi ondan xəbər verir ki, Avronest PA digər beynəlxalq qurumlar kimi, Ermənistanı beynəlxalq sanksiyalardan sığortalamaq məqsədilə öz çətiri altına alıb. Bu isə növbəti dəfə Avronest PA-nın öz prinsip və məqsədlərini pozan mahiyyətsiz bir qurum olmasından xəbər verir".

Elxan Süleymanov:
"Avronest PA digər beynəlxalq qurumlar kimi Ermənistanı öz çətiri altına alıb"

Fərəc Quliyev:
"Bu qərar pozucu dövlətlərlə, beynəlxalq konvensiyaları sayə salmayan ölkələrlə bir yerdə olmağın mümkünsüzlüyünün nümayişidir"

da keçirilən Avronest 4-cü plenar iclasında çıxış edərək, Azərbaycanın ünvanına kəskin ittihamlar irəli sürüb. (ANS) Məlumat görə, o, əvvəlcə ATƏT-in Minsk Qrupuna və həmsədrləri saxta tərifi yağdırıb, Ermənistanı isə dünyanın ən "düzgün" ölkəsi kimi qələmə verib. Onun sözlərinə görə, Dağlıq Qarabağ probleminin nizama salınması ATƏT-in Minsk qrupunun formatındadır. Bu formata zidd addımlar sülh prosesinə zərər verir. Erməni nazir Qarabağ münaqişəsinin həlli prosesində indiki vəziyyətə toxunub, Azərbaycanı danışıqlar prosesini pozmaqda haqsız yerə günahlandıraraq: "Bakı ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlərinə müqavimət göstərməkdə davam edir. Danışıqlar prosesini pozmaq üçün mümkün olan hər şeyi edir. Bakı son bir il ərzində sərəhdə vəziyyəti əhəmiyyətli dərəcədə közərtirdi, buna görə də hər iki tərəfdən qurbanların sayı artdı. O vurğulayıb ki, vasitəçilər Azərbaycanın zorakılıq hərəkətlərinə qarşı konkret addımlar atmalıdır. Bu, çox əhəmiyyətlidir. Çünki bu ölkə problemi hərbə yolla həll etməyə üstünlük verir, bizi hədələyir. Azərbaycandan fərqli olaraq Ermənistan həmişə problemin sülh yolu ilə həllini dəstəkləyir. Azərbaycan nümayəndələrinin olmadığı şəraitdə ermənilərin anti-Azərbaycan çıxışları etməsi üçün rahat situasiyə yaranıb. Qeyd edək ki, bundan əvvəlki toplantıda Azərbaycan nümayəndə heyəti sərt şəkildə düşmənlərin iddialarını cavablandırmışdı. Bu mənada imtina qərarı doğrudurmu?"

Azərbaycanın Avronestdəki nümayəndə heyətinin üzvü, deputat Fərəc Quliyev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, İrəvanda getməmək qərarı tamamilə doğru olub: "Ermənistanın həm danışıqlar prosesində pozuculuq davranışları, həm girov götürdükləri azərbaycanlılarla bağlı hərəkətləri, həm atəşkəsi müttəmədi şəkildə pozmaları, Azərbaycan əleyhinə beynəlxalq qurumlarda verdikləri qeyri-ciddi və əsassız bəyanatlar bizim orda iştirakımıza lüzum qalmadığını sübut edir. Avropa təsisatlarının, böyük dövlətlərin diqqətini buna cəlb etmək istədik ki, Ukraynaya necə münasibət göstəriblərse, Rusiyani sanksiyaya məruz qoyublarsa, boykot ediblərse, müxtəlif formatlardan kənarlaşdırıblarsa, eyni qərarları da Ermənistanla bağlı qəbul etmək lazımdır. Mən Pakistanın davranışlarının nümayiş olunmasının tərəfdarıyam. Necə ki, bu dövlət Ermənistanı dövlət kimi tanımır". **F.Quliyev əlavə etdi ki, İrəvanda getməmək qərarı həm də Ermənistan iştirak etdiyi qurumlarda Azərbaycanın iştirak etməməsinə nümayiş etdirmək məqsədi daşıyır:** "Bu qərar pozucu dövlətlərlə, beynəlxalq konvensiyaları sayə salmayan ölkələrlə bir yerdə olmağın mümkünsüzlüyünün nümayişidir. Məncə, tamamilə doğru qərardir. Hər halda, imtinaın səbəbləri soruşulanda Azərbaycan tərəf mənim dediyim və demədiyim nüansları qabardacaq. O mənada imtina qərarının faydalı olacağını düşünürəm". **F.Quliyev İrəvanda Azərbaycan əleyhinə səsləndirilən ittihamların cavabsız qalmasına görə narahat deyil:** "Keçən dəfə biz ordaki toplantıda iştirak etdik. Mən özüm də nümayəndə heyətinin tərkibindəydim. O zaman Sərkisyanın otağında Azərbaycan haqqı ondan deyildi və Ermənistanın işğalçı olması mənim tərəfimdən də səsləndirildi. Onlar bir dəfə bunu dadıblar. Məncə, beynəlxalq aləm bizim budəfəki addımımızı da düzgün qəbul edəcək və ermənilər bizim yeni yanaşmamızın mahiyyətini anlayacaqlar".

Putin Türkiyəni yox, Ermənistanı seçdi; perspektivdə nə gözlənilir?

Rusiya prezidenti Vladimir Putin ermənilərin "soyqırım" adlandırdığı hadisələrin 100-cü ildönümü ilə bağlı keçiriləcək anım tədbirinə qatılmaq üçün İrəvana səfərə hazırlaşır. Kremlin mətbuat katibi Dmitri Peskov Putinin İrəvana səfərini təsdiqləyib. O deyib ki, bu barədə qərar iki ölkə lideri arasında baş tutan telefon danışığı zamanı verilib. Ermənistan Rusiyanın Qafqazda ən yaxın müttəfiqidir.

Amma bu ilin yanvarında Gümrüdə bir rus hərbiçisi erməni ailəsinə qətlə yetirəndən sonra Ermənistan Rusiyaya qarşı narazılıqlar artıb. (ANS) Qeyd edək ki, Ermənistan 1915-ci ildə 1,5 milyon erməninin öldürüldüyünü iddia edir. Türkiyə isə real rəqəmin 500 min olduğunu bildirir və bunun əsasən köç və aclıqla bağlı olduğunu deyir. Aprelin 24-də keçiriləcək tədbir 1915-ci ildə Osmanlı İmperiyasında baş verənləri yad etmək üçündür. Türkiyə də aprelin 24-də Birinci Dünya müharibəsi dövründə Çanaqqalada baş vermiş döyüşün 100-cü ildönümü qeyd etməyə hazırlaşır. Bu tədbirə 102 ölkənin liderləri dəvət olunub. Tədbirin məhz aprelin 24-də keçirilməsi Türkiyənin qondarma erməni soyqırımını irəli sürməsinə cavabı kimi qiymətləndirilir. Putinin Türkiyə və Ermənistan arasında gələn dövrlərə rəğmənlər İrəvanı seçməsi müxtəlif cür dəyərləndirilir. Baxmayaraq ki, son illər Moskva və Ankara arasında iqtisadi, siyasi əlaqələr keyfi inkişaf edib və tərəflər əməkdaşlıqdan razılıq ifadə edirlər. Lakin Azərbaycan torpaqlarını işğaldan saxlayan Ermənistanın üstəlik də qondarma "soyqırım" iddiaları ilə bağlı tədbirlərinə qatılmaqla Rusiya prezidenti şübhəsiz ki, Türkiyəni məmnun etməyən qərar verib. Lakin hələlik Ankaradan məsələyə reaksiya yoxdur. Rəsmi Bakının da bununla bağlı mövqeyini öyrənmə bilmədik.

çirilməsi Türkiyənin qondarma erməni soyqırımını irəli sürməsinə cavabı kimi qiymətləndirilir. Putinin Türkiyə və Ermənistan arasında gələn dövrlərə rəğmənlər İrəvanı seçməsi müxtəlif cür dəyərləndirilir. Baxmayaraq ki, son illər Moskva və Ankara arasında iqtisadi, siyasi əlaqələr keyfi inkişaf edib və tərəflər əməkdaşlıqdan razılıq ifadə edirlər. Lakin Azərbaycan torpaqlarını işğaldan saxlayan Ermənistanın üstəlik də qondarma "soyqırım" iddiaları ilə bağlı tədbirlərinə qatılmaqla Rusiya prezidenti şübhəsiz ki, Türkiyəni məmnun etməyən qərar verib. Lakin hələlik Ankaradan məsələyə reaksiya yoxdur. Rəsmi Bakının da bununla bağlı mövqeyini öyrənmə bilmədik.

Qüdrət Həsənzadə:
"Azərbaycan çalışmalıdır ki, işğalçı tərəf kimi Ermənistanla yox, Rusiya ilə danışıqlar aparsın"

İqbal Ağazadə:
"Yaxın dövrlərdə də bu kurs nə Ermənistan, nə də Rusiya tərəfindən dəyişməyəcək"

Ancaq Azərbaycan Milli Məclisinin üzvləri məsələyə real yanaşmağı məsləhət görür. "Rusiya Ermənistanın hərbi-siyasi müttəfiqidir. Dağlıq Qarabağın işğal olunmasında da Ermənistanla bərabər Rusiya birbaşa iştirak edib və Xocalı soyqırımının törədilməsində də 366-cı rus alayı iştirak edib. Ona görə də Putinin İrəvanda getməsindən təəccüb-

lənəmə dəyməz, bu, belə də olmalı idi". **BAXCP sədri, deputat Qüdrət Həsənzadəni bunu "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi. Milli Məclis üzvü hesab etmir ki, Rusiya prezidenti eyni gündə keçiriləcək tədbirlərə qatılmaq üçün İrəvanı qoyub Türkiyəyə gedə bilər:** "Hazırda, əlbəttə, Rusiyanın marağındadır ki, Türkiyə və Azərbaycanla əməkdaşlıq etsin. Amma Rusiyanın həm Avrasiya İttifaqı, həm Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatı üzrə hərbi-siyasi müttəfiqi Ermənistanıdır. Ermənistan Rusiyanın hərbi bazası var. Gələcəkdə həttə vahid valyutaya da keçəcəklər. Ona görə də Rusiya özünün forpostu olan Ermənistandan regiondakı digər xalqlara və ölkələrə qarşı istifadə edir. Bu mənada mən Putinin İrəvana səfərinə təbib baxıram". **Q.Həsənzadəni Azərbaycan və Türkiyənin hərbi-siyasi əməkdaşlığı Rusiya-Ermənistan təhlükəsini önəlməyə yetərlidir:** "Sadəcə olaraq, Azərbaycan çalışmalıdır ki, işğalçı tərəf kimi Ermənistanla yox, Rusiya ilə danışıqlar aparsın və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi üçün Moskvanın ədalətli mövqeyi tutmasına nail ola bilsin. Məncə, yaranmış vəziyyətdə çıxış yolu budur. Düşünürəm ki, NATO, Avropa Birliyi, yaxud Türkiyə ilə hərbi-siyasi əməkdaşlıq bizim torpaqların işğaldan azad edilməsinə kifayət

etsin. Amma əlbəttə, Türkiyə bizim qardaş ölkədir, bu ölkə ilə bütün sahələrdə əməkdaşlığı genişləndirməli, ən yüksək səviyyəyə qaldırmalıyıq. Biz belə hisslərə də qapılmamalıyıq ki, bu cür əməkdaşlıqla Qarabağ məsələsini həll edə bilərik. Əgər Azərbaycan Türkiyə ilə birlikdə Rusiya ilə razılığa gələ bilsə ki, o zaman Qarabağ məsələsi öz həllini tapacaq. Əgər Rusiya ilə danışıqlar məsələni həll etmək mümkün olmayarsa, o halda Azərbaycan ölüm-dirim savaşına girməlidir və xalq hər şeyi gözlənmədən qabaqına götürməli, torpaqların azadlığı uğrunda savaşa başlamalıdır. O halda ermənilər də başa düşməlidir ki, onlara kimin kömək etməsindən asılı olmayaraq bu müharibə başlasa, Ermənistan tamamilə dağılıb məhv olacaq".

Ümid Partiyasının sədri, deputat İqbal Ağazadəni bu barədə bildirdi ki, Ermənistan Rusiya üçün strateji əhəmiyyətli yerdə: "Baxmayaraq ki, Rusiya Cənubi Qafqazda konfliktlər vasitəsilə yerini möhkəmlədir, amma konfliktlərdən sonrakı mərhələ üçün də Ermənistan Rusiyanın hərbi bazaları öz ərazisində saxlayır ki, bu da onun müttəfiqi anlamına gəlir. Yaxın dövrlərdə də bu kurs nə Ermənistan, nə də Rusiya tərəfindən dəyişməyəcək. Türkiyənin bunları dəyişməyi, çansız var idi, ancaq təəsür ki, cəsarətli və ardıcıl addımlar atılmadı".

Bakıda iki avtoxulıqan həbs olundu

Bakıda avtoxulıqanlıq edən iki nəfər saxlanılıb. Daxili İşlər Nazirliyinin rəsmi saytının məlumatına görə, Bakı şəhər sakinləri Nicat Qələndərov idarə etdiyi "VAZ-2101", Araz Rəhimov idarə etdiyi "VAZ-21011" markalı avtomobillərlə avtoxulıqanlıq hərəkətləri etdiklərinə görə Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin Dövlət Yol Polisi İdarəsi əməkdaşları tərəfindən saxlanılıb. Xəzər Rayon Məhkəməsi tərəfindən onlar inzibati Xətərlər Məcəlləsinin 296-cı maddəsinə əsasən 20 gün müddətinə həbs ediliblər.

"Sovetski"də kütləvi dava

Hadisə şahidlərinin verdikləri məlumata görə, dava Yevlax rayonundan gələn gənclər arasında baş verib. Davaya 12 maşınla gələn şəxslər soyuq silahla və armatur parçaları ilə silahlanmışlar. Güclü dava zamanı yaralananlar olub. Kütləvi davanın hansı səbəbdən baş verməsi açıqlanmır. İş araşdıran Yasamal Rayon Polis İdarəsinin istintaq şöbəsinin müstəntiqi Anar Dəmirçiyev milli.az-a istintaq sirri olduğundan açıqlama verməkdən imtina etdi.

Əldə etdiyimiz məlumata görə, davaya səbəb narkotik olub. Sovetskiyə yaşayan narkotacırdən mal alan şəxslər onun saxta və ya keyfiyyətinin aşağı olmasının şahidi olublar. Elə dava da bunun üstündə baş verib. Hadisə 3 gün əvvəl baş versə də, hadisə mediadan cidd-cəhdlə gizlədilib. Təfərrüatlar barədə heç bir məlumat verilmir.

19 həkimin diplomu saxta çıxdı 2015

-ci ilin ötən iki ayı ərzində Azərbaycan Respublikasının Baş Prokuroru yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin "161-qaynar xətt" əlaqə mərkəzinə daxil olmuş 86 şikayətə Səhiyyə Nazirliyində baxılıb. Səhiyyə Nazirliyinin Hüquq və Daxili Nəzarət Sektorundan APA-nın sorğusuna cavab olaraq bildirilib ki, aparılan araşdırmalar zamanı müəyyən edilmiş pozuntulu faktları üzrə 21 tibb işçisi barədə məsuliyyət tədbirləri görülmüş, 71 şikayət əsassız hesab edilib.

Bundan əlavə, görülmüş yoxlama tədbirləri nəticəsində 19 saxta diplom aşkar olunaraq, toplanmış materiallar Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinə göndərilib.

Novruz bayramı münasibətilə pulsuz konsert olacaq

Novruz bayramı münasibətilə martın 25 -də Heydər Əliyev Sarayında "Xoş gəlmisin, Novruzum" adlı bayram konserti olacaq. Lent.az-ın məlumatına görə, konsertdə əməkdar artistlər Teyyub Aslanov, Gövhər Rzayeva (qarmon), Səlim Abbasov (skripka), müğənnilər Samir Piriyyəv, Yaşar Cəlilov, Günay İbrahimli, Vəlif Məhərrəmli, Nazim Məmmədov, Mirkamil Kamilov, Gülay Zeynalı, Rəşad İlyasov, Nicat Cəfərzadə, Əbdül Xəlil, Amil Həsənoğlu, Aslan Hüseynov, Solmaz Kosayeva (aşuq), Şəhla Həmidova, Elcan Rzayev, Səidə Dadaşova, "Dostlar" qrupu, "Komedi.az", "Kolorit" rəqs qrupu iştirak edəcək. Konsert saat 19:00-da başlayacaq.

Giriş pulsuz olacaq. konsert Qarabağ müharibəsi əlilləri, veteranları, şəhid ailələri cəmiyyətləri, 20 Yanvar şəhidlərinin ailə üzvləri, uşaq evlərinin, kimsəsiz, əlil, qüsurlu, daun sindromlu uşaq cəmiyyətlərinin sakinləri üçün nəzərdə tutulub.

Kişilər!!!

Xəstəliklərdən əzab çəkən adamlar üçün! Diqqət! İsrail təbabəti tətbiq edilir! Axırıncı şans!!!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyə və Siz aşağıda göstərilən xəstəliklərdən həmişəlik qurtarmaq istəyirsinizsə, onda yaxşı insanlara, keyfiyyətli, qısa müddətdə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və erektsiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Qadınlarda uşaqlıq borularının keçməməzliyi
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi və sızanaqlar
- * Gərginlik, yuxusuzluq, yaddaşın azalması

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra

Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Azərbaycanda 101 sahibkar cərimələndi

Bu ilin yanvar-fevral ayları ərzində Azərbaycanın sanitariya-epidemioloji xidmət orqanları tərəfindən yeyinti sahəsində işləyən 101 sahibkar inzibati qaydada cərimələndi.

Azərbaycan Səhiyyə Nazirliyi Respublika Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzindən (RGEM) «Trend»ə verilən məlumata görə, sahibkarlar yeyinti məhsullarının istehsalı, satışı, saxlanması və daşınması zamanı sanitariya norma və qaydalarının tələblərini pozduğu, laboratoriya müayinələri gigiyenik normalara cavab verməyən məhsullar istehsal etdiyi üçün cərimələndilər. Bu müddətdə 2 nəfər barədə materiallar inzibati orqanlara verilib.

Hesabat müddətində 17 obyektin istismarının dayandırılması barədə qərar qəbul edilib, 17 nəfər işdən müvəqqəti kənarlaşdırılıb.

Orqanoleptik və fiziki-kimyəvi göstəricilərinə görə 554, mikrobioloji göstəricilərinə görə 397, toksikoloji göstəricilərinə görə 24, radioloji göstəricilərinə görə isə 1 yeyinti məhsulu nümunəsi laboratoriyaya müayinələrinə cəlb olunub. Nümunələrin heç birində orqanoleptik və fiziki-kimyəvi və toksikoloji göstəricilərinə görə normadan kənara çıxma halları aşkarlanmayıb. Nümunələrin 2-də mikrobioloji göstəricilərinə görə normadan kənara çıxma müəyyən olunub.

Bu ilin yanvar-mart aylarında işə müəssisələrindən 1718 yaxma, 10 soyuq qəlyanaltı nümunəsi götürülüb. Yaxma nümunələrinin 9-da bağırsağ çöpləri normadan artıq olub.

Gəncədə kişilər qadın üstündə bıçaqlaşdılar

Gəncədə qısqançlıq zəminində bıçaqlanma hadisəsi qeydə alınıb. ANS PRESS-in Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinə istinadən verdiyi məlumata görə, hadisə martın 15-də törədilib. Gəncə şəhər sakini Rüstəm Sadıqov və Göygöl rayon sakini Şirvan Abdullayev bir-birinə bıçaqla xəsarətlər yetiriblər. Onlar hər ikisi xəstəxanaya yerləşdiriliblər. Kəpəz RPI tərəfindən hadisənin təfərrüatları araşdırılır.

Bakıda tələbələr yol qəzasına düşdü, ölən var

Bakıda bir nəfərin ölümü, digərinin xəsarət alması ilə nəticələnən yol qəzası baş verib. Yasamal Rayon Polis İdarəsindən APA-ya verilən məlumata görə, yol qəzası Yeni Dairəvi yolda qeydə alınıb. Bakı şəhər sakini, Kooperasiya Universitetinin 2-ci kurs tələbəsi, 1994-cü il təvəllüdü Bağır Kamran oğlu Məmmədovun idarə etdiyi 99-CX-857 dövlət nömrə nişanlı "Opel" markalı avtomobil idarəetməni itirərək maneəyə çırpılıb.

Qəza nəticəsində avtomobildə olan sərnişinlər, Bakı şəhər sakinləri, Kooperasiya Universitetinin 2-ci kurs tələbəsi, 1996-cı il təvəllüdü Kamal Müşfiq oğlu İbadov və 1994-cü il təvəllüdü Xarici Dillər Universitetinin 3-cü kurs tələbəsi Cəmşir Cavanşir oğlu Bayramov ağır bədən xəsarətləri ilə xəstəxanaya yerləşdiriliblər. C. Bayramov aldığı xəsarətlərdən Klinik Tibbi Mərkəzdə ölüb.

Bülbülədə 29 yaşlı qadının boğazı kəsilib

Bakının Suraxanı rayonunda gənc qadın bıçaqlanıb. APA TV-nin məlumatına görə, hadisə Bülbülə qəsəbəsində baş verib. 29 yaşlı Zöhrə Məstanova öz evində qan içində tapılıb. Evə qonaq gələn rəfiqəsi 29 yaşlı qadını yaralı vəziyyətdə görüb. Rəfiqəsi öz şəxsi avtomobili ilə Zöhrə Məstanovanı 3 saylı Şəhər Klinik Xəstəxanasına çatdırıb.

Boğaz nahiyəsindən bıçaq zərbəsi alan yaralı qadın əməliyyat olunub. Zöhrə Məstanova əməliyyatda olduğu müddətdə yaxınları xəstəxananın nümayəndələrinə bildiriblər ki, o, özü-özünə xəsarət yetirib. Hadisə ilə bağlı hüquq-mühafizə orqanlarına məlumat verilib. Yaralı ilkin ifadəsində özü özüni bıçaqladığını deyib. Polis və prokurorluq əməkdaşları Zöhrə Məstanovanın ifadəsində nə dərəcədə səmimi olub-olmadığını və hadisənin motivini müəyyən etməyə çalışırlar. Faktla bağlı cinayət işi başlanılıb.

Elan

Təcili sərfəli qiymətə 4 otaqlı mənzil satılır.

Nərimanov Məhkəməsinin heyətində, Stalin layihəli daş binada 4 otaqlı əla təmirli mənzil satılır. 4/2, ümumi sahəsi 120 kv.m, kupe şəkaf, geniş, işıqlı otaqları, döşəmə mozaika parket, mətbəx və digər bütün mebellər, böyük vanna otağı, cakkuzi, sakit, təmiz həyət, parkovka yeri var. Qiyməti 190 min manat. Bundan əlavə 2 maşınlıq daş qaraj da satışıdır. (36 kv.m. qiyməti-50.000 AZN.) Mənzilin bütün sənədləri qaydasındadır, mebelləri ilə bir yerdə satılır.

Tel: (051) 984-90-63

Təcili satılır

Lökbatan qəsəbəsinin mərkəzində, H.Əliyev parkının yanında 220.kv.m evrotəmirl, 2 mərtəbəli, 7 otaqlı döşəməsi parket, qapıları və pilləkənləri palıd ağacından, telefonu, qarajı, hamamı, mətbəxi, həyətində meyvə ağacları olan 3 sot torpağın üzərində tikilmiş villa

TƏCİLİ SATILIR.

3-cü mərtəbəni də tikmək olar (mansard).

Qiyməti razılaşma yolu ilə (Real qiymətdən ucuz)

Əlaqə telefonları: 077 - 769 - 59 - 10; 070 - 365 - 98 - 40; 012 - 497 - 43 - 04

«Azercell»in əməkdaşları Təhsil Nazirliyinin həyata keçirdiyi «SABAH» layihəsinə dəstək verir

Fəaliyyət göstərdiyi 18 il ərzində «Azercell Telekom MMC» Azərbaycanda təhsilin inkişafına, təcrübəli kadrların yetişdirilməsinə dəstək verir. Şirkət bu yöndə fəaliyyətini bu gün də uğurla davam etdirir. Belə ki, «Azercell Telekom» Təhsil Nazirliyinin həyata keçirdiyi «SABAH» layihəsinə dəstək verir. Bu layihə çərçivəsində «Azercell» «SABAH» tələbələri üçün yay təcrübə proqramı təklif edir. Bu layihədə yer alan 5 nəfər tələbə yay təcrübə proqramına cəlb edilərək, şirkətin Maliyyə, Texnologiyalar, Marketing ünsiyyət vasitələri və Strateji partnyorluq və müştəri kanalları departamentlərində təcrübə keçmək imkanı əldə edəcəklər. Bundan əlavə, eyni zamanda, «Azercell» «SABAH» layihəsi tələbələri üçün müxtəlif təqdimatlar, görüşlər keçirir. Artıq bu təqdimatlardan ikisi baş tutub. Ötən həftə Azərbaycan Texniki Universitetində tələbələrle görüş keçirilib. Müəhazirəçi qismində Azərbaycanda Oracle şirkətinin ən yüksək səviyyəli sertifikatına malik olan 7 nəfərdən biri - «Azercell»in təmsilçisi Kamran Ağayev çıxış edib. Kamran Ağayev «Oracle Certified Master imtahanına gedən yol» mövzusunda tələbələrle öz fikirlərini bölüşüb. Görüşün təşkilində əsas məqsəd tələbələrə Oracle sistemində maraqlı olmaq, onlara gələcək hədəflərini düzgün müəyyənləşdirməkdə kömək etmək, müvafiq biliklər qazanmaqda yardımçı olmaq idi. O cümlədən, bu işdə praktiki yardım göstərmək üçün azərbaycanlı mütəxəssislərin öz təcrübəsini gənclərlə paylaşmasına şərait yaratmaqdır. Məlumat üçün bildirik ki, Kamran Ağayev ötən il Oracle Master sertifikatını alıb. Onun UNIX-Oracle verilənlər bazasının idarəetməsi sahəsində 7 illik təcrübəsi var. Bir neçə gün əvvəl isə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində «Azercell»-in əməkdaşı Azad Hüseynov-un «Biznesin Təhsillili» mövzusunda mühazirəsi keçirilib. Mühazirə tələbələr tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb. «Azercell» təmsilçisi gənclərə gələcək karyeralarında kömək olacaq bəzi məsləhətlər də verdi.

Qeyd edək ki, Təhsil Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilən «SABAH» layihəsi ali təhsildə tədrisin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, ali təhsil sistemində yeni və fərqli bir mühitin yaradılması, savadlı, bacarıqlı və hazırlıq tələbə yetişdirilməsi, əmək bazarının artan tələblərinə müvafiq olaraq kadr hazırlığının təmin edilməsi məqsədilə yaradılıb. Bu layihə tələbələrə bir sıra üstünlüklər, o cümlədən əlavə müavinət, pulsuz yaşayış yeri və qidalanma, tələbə mübadiləsi proqramlarında iştirak, intellektual və yaradıcı potensialın inkişafı, müasir şirkətlərdə iş təcrübəsi və əlavə təhsil kimi üstünlükləri təmin edir.

Məlumat üçün bildirik ki, «Azercell» Telekom öz fəaliyyəti boyunca daim gənclərin inkişafına yönələn layihələr həyata keçirir. Şirkətin elan etdiyi Tələbə Proqramı çərçivəsində Azərbaycanın ali təhsil müəssisələrində təhsil alan qabiliyyətli gənclərimiz «Azercell»dən xüsusi təqaüd və şirkətin müxtəlif şöbələrində təcrübə keçmək imkanı qazanırlar. Eyni zamanda «Azercell»in həyata keçirildiyi Sosial Layihələrin böyük bir qismi də təhsillə bağlıdır. Həmçinin, «Azercell» aparıcı universitetlərlə əməkdaşlıq edir, bu təhsil ocaqlarının maddi-texniki bazasının gücləndirilməsinə yardım göstərir. Məhz «Azercell»in təşəbbüsü və dəstəyi ilə Qafqaz Universitetində ilk dəfə olaraq 4G laboratoriyası quraşdırılıb. Təhsil və gənclərə yardım etmək bundan sonra da «Azercell»in prioritet fəaliyyət sahəsi olacaqdır.

Daha ətraflı məlumat üçün news@mcs.az ünvanına müraciət edə bilərsiniz

Elan

Jelesnovodsk şəhəri, stansiya Beştau, Qlinki-15 ünvanında iki-mərtəbəli binanın 1-ci mərtəbəsində tam təmirli 2 otaqlı mənzil, kombi sistemi ilə təchiz olunub, avadanlıqları ilə birlikdə Bakı şəhərinin istənilən yerində mənzillə dəyişdirilir.

Əlaqə nömrəsi: +9283706928

KTN Novruz yarmarkalarındakı bahalığa aydınlıq gətirdi

Murtuzəli Hacıyev: "Əhali özü də neqativ hallarla mübarizə aparmalı, qiymət artımları ilə bağlı qaynar xəttə məlumat verməlidir"

Xəbər verdiyimiz kimi, martın 14-dən etibarən Bakıda Novruz yarmarkaları işə başlayıb. Bu yarmarkalarda qiymətlərin bazarlara nisbətən ucuz olacağı gözlənilsə də, son 3 gündə müşahidələrimiz və alıcılardan aldığımız şikayətlər bunun əksinə olduğunu ortaya çıxartdı. Martın 15-də "Yeni Məsavat"ın əməkdaşlarının Xətai rayonunda, «Həzi Aslanov» metrosuna yaxın ərazidə yerləşən yarmarkada apardığı müşahidələr də yarmarkaların bazarlardan elə də fərqlənmədiyini təsdiq etdi.

Yarmarkada, demək olar ki, əksər məhsulların, xüsusən də Novruz süfrəsi üçün lazım olan, qərzəkli meyvələrin və quru meyvələrin qiyməti bayramdan əvvəlki dövrlə müqayisədə 50-60 faiz baha təklif olunur. Halbuki Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi qiymətlərin istehsalçılarla razılaşdırıldığını və nəzərdə tutulan həddən yuxarı olmayacağını bildirmişdi. Bundan əlavə, yarmarkada heç bir məhsulun üstündə qiymətin olmaması, satıcıların "külək apardı" tipli bəhanələri, sanitariya normalara əməl edilməməsi və sair kimi neqativ hallar da az deyil.

Meyvə-tərəvəz məhsullarının qiymətlərindəki artımla bağlı "Yeni Məsavat"a açıqlama verən Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Murtuzəli Hacıyev bildirdi ki, nazirlik nümayəndələri gün ərzində yarmarkalarda müşahidə aparır və qiymət artımlarının qarşısı alınır: "Qiymətlər hamısı istehsalçılarla qarşılıqlı razılıq əsasında müəyyən edilərək bütünlüklə məhsulların qiymətləri tənzimlənib və bütünlüklə məhsulların qiymətləri tənzimlənib. Əlavə olaraq, 4 ünvanda yarmarka açılıb. Ha-

zırda bizim müşahidələrimiz göstərir ki, insanlar axın-axın yarmarkaya gəlirlər. Ola bilər ki, hansısa məhsulun üstündən qiyməti külək aparsın. Ancaq ümumi şəkildə, səhər saatlarından insanlar yarmarkalara gələnə qədər bizim nazirliyin mətbuat xidmətinin rəhbəri Murtuzəli Hacıyev bildirdi ki, nazirlik nümayəndələri gün ərzində yarmarkalarda müşahidə aparır və qiymət artımlarının qarşısı alınır: "Qiymətlər hamısı istehsalçılarla qarşılıqlı razılıq əsasında müəyyən edilərək bütünlüklə məhsulların qiymətləri tənzimlənib və bütünlüklə məhsulların qiymətləri tənzimlənib. Əlavə olaraq, 4 ünvanda yarmarka açılıb. Ha-

zırda bizim müşahidələrimiz göstərir ki, insanlar axın-axın yarmarkaya gəlirlər. Ola bilər ki, hansısa məhsulun üstündən qiyməti külək aparsın. Ancaq ümumi şəkildə, səhər saatlarından insanlar yarmarkalara gələnə qədər bizim nazirliyin mətbuat xidmətinin rəhbəri Murtuzəli Hacıyev bildirdi ki, nazirlik nümayəndələri gün ərzində yarmarkalarda müşahidə aparır və qiymət artımlarının qarşısı alınır: "Qiymətlər hamısı istehsalçılarla qarşılıqlı razılıq əsasında müəyyən edilərək bütünlüklə məhsulların qiymətləri tənzimlənib və bütünlüklə məhsulların qiymətləri tənzimlənib. Əlavə olaraq, 4 ünvanda yarmarka açılıb. Ha-

zırda bizim müşahidələrimiz göstərir ki, insanlar axın-axın yarmarkaya gəlirlər. Ola bilər ki, hansısa məhsulun üstündən qiyməti külək aparsın. Ancaq ümumi şəkildə, səhər saatlarından insanlar yarmarkalara gələnə qədər bizim nazirliyin mətbuat xidmətinin rəhbəri Murtuzəli Hacıyev bildirdi ki, nazirlik nümayəndələri gün ərzində yarmarkalarda müşahidə aparır və qiymət artımlarının qarşısı alınır: "Qiymətlər hamısı istehsalçılarla qarşılıqlı razılıq əsasında müəyyən edilərək bütünlüklə məhsulların qiymətləri tənzimlənib və bütünlüklə məhsulların qiymətləri tənzimlənib. Əlavə olaraq, 4 ünvanda yarmarka açılıb. Ha-

məti dəyişməz olaraq qalır. Qərzəkli meyvələrin qiymətində ötən ilki ilə müqayisədə 3-5 faiz artım var. Potağalın qiyməti maksimum 1.8 manat ola bilər".

Nazirlik sözcüsü əhalini qiymət artımı və digər neqativ hallarla mübarizə aparmağa çağırır: "İnsanlara müraciət edirik ki, qiymət artımı ilə bağlı bizim qaynar xəttimizə müraciət etsinlər. Biz daxil olan müraciətləri dərhal araşdırırıq. Biz bu kimi neqativ halların işimizə xələf gətirməsini istəmirik. Qiymətlər haqqında hər yerdə məlumat verməmişik, qaynar xəttimizdə elan etmişik. Neqativ hallarla rastlaşan kimi bizə müraciət etsinlər. Bizim məqsədimiz odur ki, həm istehsalçı, həm də istehlakçı razı qalsın".

Satıcıların əksəriyyətinin məhsulları topdansatış məntəqələrindən gətirməsinə münasibət bildiren Murtuzəli Hacıyev bildirdi ki, yarmarkaya məhsul çıxaranların 90 faizi rayonlardan gələnlerdir: "Ola bilər ki, 10 faiz yerli satıcılar iştirak etsin. Bu da məhsul bolluğu baxımından müsbət haldır. Ancaq biz möhtəkiriyyə qarşı mübarizə aparırıq və bunun yarmarkaların fəaliyyətinə mane olmasının qarşısını alırıq. Qiymət artımının qarşısını inzibati yolla almaq düzgün deyil. Biz çalışırıq ki, yarmarkaya məhsulları daha bol çıxaraq və qiymətləri bu yolla tənzimləyək. Ancaq ictimaiyyət də mübarizə aparmalıdır".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Bu gün ilaxır çərşənbədir

Bu çərşənbə digərlərindən xüsusi mərasimləri ilə fərqlənir

Bu gün ilaxır çərşənbələrdən sonuncusu - Torpaq çərşənbəsidir. Sonuncu çərşənbə artıq yazın gəlişinə daha az vaxtın qaldığına işarədir. Təbiət oyanır, bütün ətraf aləm canlanır. Son çərşənbə torpağın oyanması, ana torpağın yatmış ağacların köklərini isitməsi ilə bağlıdır.

Əvvəlki üç çərşənbədə olduğu kimi, ilaxır çərşənbədə də tonqal qalanır. Lakin bu çərşənbə digərlərindən xüsusi mərasimlərlə fərqlənir. Azərbaycanca, ənənəvi olaraq, ilaxır çərşənbə xüsusi təmtəraqla qeyd olunur. Bu gün evlərimizdə açılacaq süfrəyə gəlincə, süfrəyə mütləq yeddi cür nemət düzülməli, qırmızı yumurta boyanmalı, şamlar yandırılmalıdır.

Bir çox bölgələrdə, məsələn, Naxçıvanda, Təbrizdə, Ərdəbildə ilaxır çərşənbəyə "Yeddi ləvin" bayramı da deyilir. Bu sözün mənası "yeddi növ", "yeddi cür nemət" deməkdir. Bu yeddi nemətə səməni, halva, şəkərbura-paxlava, yumurta, meyvələr, qoz-fındıq, meyvə qurusu daxildir. Bu da ona işarədir ki, bütün il boyu süfrəmiz bolluq içərisində olsun.

Süfrənin üstünə xeyir-bərəkət rəmzi olan səməni qoyular. Səməni belinə qırmızı lent bağlayarlar. Hər kəs bu gün ayaq-qabıdan tutmuş papağacan təzə geyinməlidir. Çünki köhnə paltar köhnə ilin qalıdır. Köhnə ilin ağır-acısından qurtulmaqdan ötrü isə mütləq təzələnmək lazımdır. Səhər çaydan çərşənbə suyu gətirib balatını təzələyər, evə çiləyər, içərlər.

Axır çərşənbədə meydan tamaşaları göstərilir. Qodu-qodu mərasimi keçirilir. Süfrəyə şərbətlər, paxlava, qoğal, fəsəli, qatlama, şəkərbura qoyular, aş qazanı asılır. Axır çərşənbədə təkə ev-eşik yox, insanların qəlbi də təzələnir. Küsülülər barışar, hamı xoş sözlər deyər, bir-birinin könlünü alar. İlahır çərşənbə el arasında həm də niyyət çərşənbəsi, dilək günü kimi məşhurdur. İnanca görə, bu gün ürkədə tutulan diləklərin hamısı hasil olur. Bu gün evlərdə mütləq xoş sözlər danışılmalıdır. Kimsə qulaq falına çıxıb, qarıya gələ bilər. Əgər evdə yaxşı sözlər danışılarsa, qarıya gələnin ürəyindəki istəyi gerçəkləşər.

Bundan başqa, qız-gəlinlər iki iynəni sapa bağlayıb su dolu qaba sallayırlar, əgər iynələr qabın dibində ağız-ağıza gəlsələr, deməli, bunu sinayan istəyinə çatacaq. İynələr uzaqlaşsalar, işləri müşkülə düşəcək. Yaxud gənc qızlar arxası qarıya dayanıb ayaqqabılarını qarıya doğru atarlarsa və ayaqqabının burnu qarıya tərəf düşərsə, deməli, qız həmin il nişanlanacaq. Bir inanc da var ki, almaları nişanlayıb suya atırlar. Almalar suda bir-birinə yaxınlaşsa, bu da niyyətə çatmağa işarədir.

Ruzi-bərəkətinizin bol, süfrələrinizin dolu olması diləyi ilə ilaxır çərşənbəniz mübarək olsun!

□ Günel MANAFLI

Xərçəng xəstəliklərinin çoxalmasının səbəbləri

Onların arasında yanlış qidalanma, pis vərdişlər, hərəkətsizlik, ekologiya, stress öndə gəlir...

Son zamanlar xərçəng xəstəliyinə yoluxanların sayında ciddi artım müşahidə edildi bildirilir, bədxassəli şişlərin hətta tez-tez gəncləri də ağuşuna aldığı deyilir. Belə ki, Azərbaycanda son 3 il ərzində qeydiyyata götürülən onkoloji xəstələrin sayı 24 faizə yaxın artıb. Statistika görə, ölkədə ən çox təsadüf olunan onkoloji xəstəlik ağ ciyər və nəfəs yolları xərçəngidir. Bunlara da ən çox kişilərdə rast gəlinir.

Qeyd edək ki, bu xəstəliyin artma prosesi yalnız Azərbaycanda deyil, bütün dünyada baş verir. Bu hal isə artıq Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) narahat etməyə başlayıb. Bəs xəstəliyi yaranan səbəblər nə dərəcədə müasir təbabət tərəfindən öyrənilib?

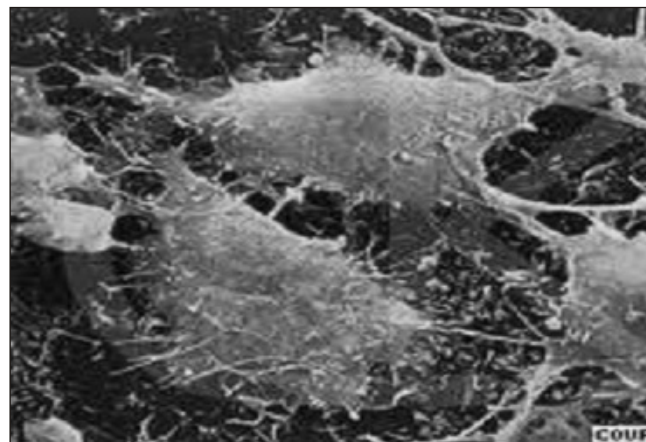
Söz yox ki, indiyədək bu kimi xəstəliklərin yaranma səbəbləri ilə bağlı müxtəlif araşdırmalar aparılıb. Məsələn, son olaraq İsrail alimlərinin 45 yaşadək olan 367 qadın arasında süd vəzi xərçəngi ilə bağlı apardıqları araşdırma göstərib ki, bu xəstəlikdən əziyyət çəkən qadınların əksəriyyəti vaxtilə stress keçirənlerdir. Stress süd vəzinin xərçəngi xəstəliyinə tutulma riskini 62 faiz artırır. Alimlərin fikrincə, televizora baxılan hər bir saat xərçəng xəstəliyi riskini 9 faiz çoxaldır.

Bədxassəli şişlərin insanın qidası ilə də sıx əlaqəli olduğu bildirilir. Mütəxəssislər mütəmadi olaraq balıq və tərəvəzlə qidalanmanın onkoloji xəstəliklərin yaranma ehtimalını xeyli azaltdığını təsdiqləyir. Ət isə əksinə, bu riski artırır. Araşdırma göstərib ki, gündə 160 qramdan

artıq ət yeyən insanların bağırsaqlarında xərçəng xəstəliyinin yaranma riski 35 faiz çoxdur. Mütəmadi balıq yemək isə bu riski 31 faiz azaldır. Quş əti bu baxımdan neytral effektə malikdir. O, bağırsaqlarda xərçəng xəstəliyinin yaranma riskini nə artırır, nə də azaldır.

Xərçəng hallarının üçdə biri isə siqaretlə bağlıdır. Elə bu səbəbdən də kişilər arasında ağciyər, qırtlaq xərçəngi çoxluq təşkil edir. Dünya Xərçəng Araşdırma Fondu ehtimal edir ki, 2050-ci ildə dünyanın 24 milyon insanında xərçəng xəstəliyi meydana gələcək, nəticədə 16 milyon insan dünyasını dəyişəcək. Pəhrizə diqqət verilməsi, idmanla məşğul olmaq bu halların sayını dördüdə bir dəfə azalda bilər.

Tibb elmləri doktoru, professor Adil Qeybullayev isə xəstəliyin baş vermə səbəbləri, yəni ekoloji faktorların tam məlum olmadığını bildirir: "Səbəbi tam aydınlaşdırıla bilinməyən situasiyanın müalicəsindən söhbət gedə bilməz. Xərçəng xəstəliyinin artmasının səbəbi çox faktorlarla bağlıdır. Əvvəla, get-gedə pisləşən ekologiya,

qidalanma, insanların həddən artıq konsoragen və konservativ qidalara meyl etməsi, modifikasiya olunmuş qidaların xüsusi çəkisinin artması, az hərəkətilik, piylənmə, siqaret çəkmək, alkoqol qəbulu və sairə xərçəng xəstəliyini artırır. Səbəblər sırasında əsas rol oynayır. Məsələn, sübut olunub ki, siqaret çəkən adamlarda ağ ciyər xərçəngi siqaret çəkməyənlərdən 20 dəfə çox müşahidə olunur. Havası həddən artıq çirkənlənmiş şəhərlərdə kanserojen maddələrin artması, yeni polisiklikli aromatik karbohidratların artması kanserojen və xərçəng xəstəliyinin artmasına gətirib çıxarır. Bütün bunlar artıq sübuta yetirilmiş statistika. Sadaladığım faktorlar xərçəng xəstəliyinin başında dayanır".

Professor xərçəng xəstəliyini əvvəlcədən bilmək üçün insanların müəyyən müayinələrə keçməsinin vacib olduğunu dedi. Onun sözlərinə görə, xüsusən də xroniki xəstəlikləri olan insanlar müayinədən keçməlidir: "Elə xroniki xəstəliklər var ki, o xəstələrdə xərçəng riski çox olur. Bu cür xəstələr müayinədən keçməlidirlər. Ümumiyyətlə, hər bir şəxsin mütəmadi olaraq müayinələrə keçməsi şərtdir. Ancaq təəssüflər olsun ki, insanlar buna riayət etmirlər. Xərçəng xəstəliyi insanın orqanizmindəki normal hüceyrələrin bölünməsinə nəzərən itməsidir. Bu zaman hüceyrələr öz morfoloji strukturunu itirir. Orqanizmin xərçəng əleyhinə müdafiə sistemi var. Bu sistem pozulduqda artıq xərçəng xəstəliyi sağalmaz bir formaya çatır".

□ G.MANAFLI

MUSAVAT

Son səhifə

N 59 (6087) 17 mart 2015

Bu qadın pendir görəndə ağlayır

İsveçin Bari şəhərinin sakini panikalı xəstəliyi barədə jurnalistlərə danışdı. "The Daily Express" qəzetinin məlumatına görə, 33 yaşlı Anna Bondesson bildirib ki, pendirin bir növü onu ağlamağa vadar edir. Biznes analitik kimi çalışan qadın qorxusunun təbiətini izah edə bilmir. Fobiyasını isə əyləncəli hesab edərək, onunla mübarizə etməyi düşünmür. Bondesson deyir ki, məhz bu səbəbdən marketlərin pendir şöbəsinə ayaq basmır. Səbəb "o sarı, iyli zəhər"lə qarşılaşmamaq istəyidir. Qızın sözlərinə görə, başqaları pendir yeyəndə o özünü həyəcanlı hiss edir: "Bir dəfə iş yoldaşım mikrodalğalı sobaya pendirli piroq qoydu ki, qızdırsın. Az keçmədən onun qoxusu yayıldı və mən panikaya qapıldım".

Qadın bu qorxusuna görə sevgilisi ilə ayrılmaq zorunda qalıb: "Bir dəfə mən onun evinə qonaq getmişdim. O, qonaq otağına əlində pendir dolu boşqabla girdi və mənə onu tutmağımı dedi. Mən otaqdan ağlayaraq çıxdım və təbii ki, biz bir daha görüşmədik".

Bondessonun fobiyası unikal deyil. Fevralda tələbə Loren Dodd da jurnalistlərə ketçup qorxusundan danışmışdı.

Panda hücum etdi, 83 min dollar qazandı

Panda tərəfindən hücum məruz qalan çinli 83 min dollar məbləğində kompensasiya alıb. Hadisə martın 14-də baş verib. Heyvan kəndə hücum edib, kənd əhli isə onu yaxalamaq üçün ağacdən yerə düşməsinə gözləyib. Və bir gün panda çirk içində zərərçəkmişin üstünə cumaraq, ayağını dişləyib. Panda kişini o vaxt buraxıb ki, başqa bir kənd sakini onun üstünə paltosunu ataraq çəşdirib. Bununla belə, son məqamda panda qaçmağa nail olub. Baş vermiş hücum nəticəsində kişi 7 saat davam edən əməliyyat keçirib. Bundan sonra çinlinin oğlu meşə təsərrüfatı idarəsinin yerli məmurlarını məhkəməyə verib. Onun şikayət ərizəsində qeyd edilib ki,

meşələrdə hazırda 100 vətəndaş panda var. Danışqlardan sonra məmurlar 520 min yuan, yəni 83 min dollar məbləğindəki kompensasiyanı ödəməyə razılaşıblar.

Kişi özü isə nəticədən razı qaldığını deyib. Bu pullar onun əməliyyat məsrəflərinə sərf olunacaq. Bununla yanaşı, yenidən cərrahi müdaxilə lazım ola bilər.

Arvadını çamadanla ölkədən qaçıрмаq istədi

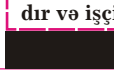
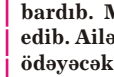
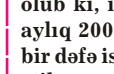
Fransa vətəndaşı öz həyat yoldaşını Polşaya çamadanın içində qaçıрмаq istəyəndə yaxalanıb. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, Polşa sərhədçiləri ar-avadı qatardan düşürüblər. Adı açıqlanmayan kişi bildirib ki, Rusiya vətəndaşı olan arvadını çamadanla ölkədən qaçıрмаq istəməsinin özəl səbəbi olub. Belə ki, buna səbəb qadına Şengen vizasının verilməməsi səbəb olub. Bildirilib ki, sərhədçiləri kişinin hədsiz dərəcədə böyük çamadanı olması şübhələndirib. Onlar son vaxtlar bir çox vətəndaşların qeyri-qanuni yollarla ölkəni tərk etməyə cəhd etdiyini, amma ilk dəfədir ki, bu üsuldən istifadə etdiklərini deyiblər. Məlum olub ki, sərhədi keçəndə çamadanın gələn qəfil səs sərhədçiləri hərəkətə gətirib. Çamadanından çıxarılan qadın özünü normal hiss etdiyini deyib, amma qəfil bir zərbə onun səsini çıxarıb yaxalanmasına səbəb olub. Həyat yoldaşını bu yolla ölkədən çıxarmaq istəyən kişinin 3 il müddətinə azadlıqdan məhrum ediləcəyi gözlənilir.

Həkimlər nə çay içə bilər, nə də kofe

Britaniya qraflığı olan Lestersirdə həkimlərə iş vaxtı çay və ya kofe içmək qadağan edilib. Bu barədə lenta.ru saytı "The Independent"ə istinadən xəbər verir. Tibb müəssisələrinin rəhbərliyi bunu xəstələrin xahişinə əsasən qəbul edib. İnsanlar bildiriblər ki, müayinə və qəbul zamanı əllərində qaynar içki tutan həkimlər tənbəl insan təəssüratı yaradırlar. Həkimlərə bu qadağa barədə elektron məktub vasitəsilə xəbər verilib. Bir çox həkimlər bu qadağamı ədalətsiz və qeyri-insani adlandırıblar. Onlar yerli KİV-lərdə öz hüquqlarını qorumaq üçün kampaniyaya başlayıblar. Amma həkimləri imic məsələsinə nəzarət edən Mişel Skoun bildirib ki, bu yeni qayda ancaq isti içkiləri nəzərdə tutur. Çünki bu içkilər insanları daha da tənbəlləşdirir, işdən ayırır və sair. O deyib ki, həkimlər istədikləri vaxt soyuq su içə bilərlər.

QOÇ - Novruz bayramına qədər görəcəyiniz işləri yaxşı-yaxşı planlaşdırın. Çünki bu təqvimdə başınıza yeni ideyalar gələcək. Bununla yanaşı, səhhətinizi qorumağı da unutmalısınız.

BUĞA - Uzaq səfərə çıxmaq bu gün yalnız sizin bürcdən olanlar üçün müvəffəqiyyətlidir. Bununla yanaşı, maliyyə məsələlərinin həllində və fəaliyyətdə də müəyyən irəliləyişlərə nail ola bilərsiniz.

ƏKİZLƏR - Yeni əlaqələr yaratmaq üçün bütün gücünüzü axtarırlara həsr etməlisiniz. Bu gün sizə daha əzmkarlıq göstərmək məsləhətdir. Nahardan sonra varlanma ehtimalınız var.

XƏRÇƏNG - Yaxşı olar ki, ixtiyarınızda olan bu təqvimdə ciddi məbləğdə borc verməyəsini. Əks təqdirdə, həftə boyu problemləriniz səngiməyəcək. Axşama yaxın sevincirici xəbər eşidəcəksiniz.

ŞİR - Hər mənada uğurlu vaxtdır. Həm ailə-sevgi münasibətlərində, həm də məqsədlərə yetişmək istiqamətində uğurlarınız artacaq. Özünü güvənməklə çox zirvələri fəth edəcəksiniz.

QIZ - Böyük dəyişikliklər astanasındasınız. Daxili süstlüyünüz də səngiməkdədir. Elə addımlar atın ki, qarşınızda duran şanslardan bəhrələnəsiniz. Sevgidə də uğurlarınız labüddür.

TƏRƏZİ - İş yerində həmkarlarınızla mübahisələriniz gözlənilir. Bunı nəzərə alıb təmkin göstərin. Ən azı ona görə ki, əsəbləriniz qaydasında deyil. Sevginizə xələl gətirən hərəkətlərə son qoyun.

ƏQRƏB - Bayram ovqatlı gün olduğunu nəzərə alan ulduzlar günün əsas saatlarını istirahətə həsr etməyinizi məsləhət görür. Çox da uzaqda yerləşməyən ünvanlara qonaq getməyə də dəyər.

OXATAN - Ümumi əhvalınızda yaranmış passivlik aradan qalxacaq. Odur ki, işlə bağlı planlarınızın həllini sürətləndirin ki, uğurlara yetişəsiniz. Yersiz mübahisələrdən əl çəkin.

OĞLAQ - Saat 14-ə qədər münaqişəli situasiyalara cəlb olunma ehtimalınız yarıdır. Həmin müddəti yalnız ev şəraitində keçirməlisiniz. Sonrakı ərafəni isə xoş ovqatda başa vuracaqsınız.

SUTÖKƏN - Bütün vaxtınızı görüş və əyləncələrə həsr etsəniz, bu təqvimdən xeyli razı qalacaqsınız. İştirak etdiyiniz məkanlarda çalışın ki, daha çox sevdiniz adamlarla birgə olasınız.

BALIQLAR - Əsasən sənədləşdirmə və alış-veriş işi üçün uğurlarınız ola bilər. Saat 14-16 arası işə qazanc əldə etmək imkanınız yaranacaq. Şəxsi münasibətlər üçün sərgin gündür.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

İşçisi intihar edən restoran 500 min dollar ödəyəcək

Yaponiyada məhkəmə normadan kənar iş prosesinə, iş yükünə görə intihar edən işçinin ailəsinə 500 min dollar kompensasiya ödənilməsi barədə qərar çıxarıb. Məhkəmə zamanı məlum olub ki, intihar edən kişi aylıq 200 saat iş saatına dözə bilməyib. Ona ay ərzində cəmi bir dəfə istirahət günü verilib. Yapon bu rejimdə 2007-ci ildən etibarən çalışıb. Bundan başqa, o, müntəzəm olaraq rəhbərlik tərəfindən təzyiq və təhqirə məruz qalmış. Məhkəmə işçinin intiharında ruhi pozğunluq və intihara sövq etmə faktını qəbul edib. Ailəyə kompensasiyanı Sun Challenge restoran şəbəkəsi ödəyəcək. Xatırladaq ki, bu, Yaponiyada geniş yayılmış haldır və işçilərin istismarı adı sayılır.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.300